

Akciju sabiedrība "VIRŠI-A"

Vien. reģ. Nr. 40003242737

Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, LV-5101

www.virsi.lv

SASKAŅOTS:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Zemgales reģiona pārvalde

APSTIPRINĀTS:

AS "VIRŠI-A" valdes priekšsēdētājs

_____ Jānis Vība

2023. gada 23. novembrī.

2023. gada __. _____

DEGVIELAS UZPILDES STACIJAS "GRENCTĀLE"

"DUS Grenctāle", Brunavas pagasts, Bauskas novads,
LV-3907

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

PĀRSKATĪTS:

RĪGA, 2023

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	--

SATURS

1. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA NOSAUKUMS, ATRAŠANĀS VIETAS ADRESE UN ZEMESGABALA KADASTRA APZĪMĒJUMS.....	4
2. INFORMĀCIJA PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA ĢEOGRĀFISKO IZVIETOJUMU UN OBJEKTA APKĀRTNES METEOROLOĢISKAIS, HIDROLOĢISKAIS UN KLIMATISKAIS RAKSTUROJUMS	4
3. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA UN TĀ DARBĪBAS RAKSTUROJUMS.....	5
3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika	5
3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas.....	5
3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums	6
3.3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)	6
3.3.2. Kanalizācija	6
3.3.3. Elektroapgāde	6
3.3.4. Siltumapgāde.....	7
3.3.5. Ventilācija	7
3.4. Objekta apsardzes sistēma	7
3.5. Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi	7
4. KOPSAVILKUMS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA RISKU NOVĒRTĒŠANU	9
4.1. Risku scenāriji	12
4.2. Risku matricas	19
5. ZIŅAS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA APKĀRTNES TERITORIJU, KURU VAR IETEKMĒT AVĀRIJA, TAI SKAITĀ INFORMĀCIJA PAR TO IEDZĪVOTĀJU UN BLAKUS ESOŠO OBJEKTU SKAITU, KURUS VAR IETEKMĒT AVĀRIJA PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ.....	21
6. INFORMĀCIJA PAR CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJU PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ UN ZIŅAS PAR ATBILDĪGAJĒM DARBINIEKIEM UN VIŅU PIENĀKUMIEM	21
6.1. Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas	21
6.2. Persona (vārds, uzvārds, tālruna numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā	22
6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā.....	22
6.4. Informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu	22
7. INFORMĀCIJA PAR DARBINIEKU APMĀCĪBU RĪCĪBAI AVĀRIJAS GADĪJUMĀ, CIVILĀS AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMOS UN PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANĀ.....	22
8. APRAKSTS PAR PASĀKUMIEM, KAS SAMAZINA RISKU DARBINIEKIEM DARBA VIETĀ UN CITĀM PERSONĀM, KAS ATRODAS PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA TERITORIJĀ	23
8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana	23
8.2. Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas	23
8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā	23
9. AVĀRIJAS DRAUDU REĢISTRĒŠANAS UN ĀRĒJĀS BRĪDINĀŠANAS PASĀKUMU SISTĒMAS RAKSTUROJUMS	23
9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus.....	23
9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām	24
9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama	24
9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus	24
10. INFORMĀCIJA PAR PASĀKUMIEM	24

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

10.1. Pasākumi, kuri nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu	25
10.2. Pasākumi, kuri saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā	25
10.3. Pasākumi, kuri nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas	25
10.4. Pasākumi, kuri nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams	25
10.5. Pasākumi, kuri nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi	26
11. DETALIZĒTS ŠĀDU BŪTISKĀKO AVĀRIJAS GADĪJUMĀ NODROŠINĀMO PASĀKUMU APRAKSTS	26
11.1. Evakuācijas pasākumi	26
11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem	26
11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze	27
11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana	27
11.5. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi	27
11.6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi	27
11.7. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi	33
12. APRAKSTS PAR RĪCĪBU AVĀRIJAS DRAUDU VAI AVĀRIJAS NEVĒLAMO SEKU APJOMA VAI SMAGUMA SAMAZINĀŠANAI VAI IEROBEŽOŠANAI UN STĀVOKĻA KONTROLEI, NORĀDOT IEKĀRTAS, KAS JĀSARGĀ VAI JĀGLĀBJ NO AVĀRIJAS IETEKMES, KĀ ARĪ AVĀRIJAS IZEJAS, PULCĒŠANĀS VIETAS UN EVAKUĀCIJAS CEĻUS UN KĀRTĪBU, KĀDĀ APSTĀDINĀMI TEHNOLOĢISKIE PROCESI, IEKĀRTAS VAI OBJEKTI	34
13. RESURSU (ARĪ MATERIĀLO REZERVJU, SIGNALIZĀCIJAS UN CITU DROŠĪBAS IEKĀRTU, ATBILSTOŠI APMĀCĪTU DARBINIEKU UN CITU PIEEJAMO RESURSU) RAKSTUROJUMS	34
13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā	34
13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums	34
13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums	35
13.1.3. Paaugstinātas bīstamības objekta reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltehniskais nodrošinājums	36
13.1.4. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība	36
13.1.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā	36
13.1.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi	37
13.1.7. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētās iekārtas un aprīkojums	37
13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiks, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus	37
14. INFORMĀCIJA PAR LAIKU, KĀDĀ PĒC ATTIECĪGĀS INFORMĀCIJAS SAŅEMŠANAS VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTS UN CITI AVĀRIJAS DIENESTI VAR IERASTIES AVĀRIJAS VIETĀ	37
15. KĀRTĪBA, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUS OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI	38
PIELIKUMI	
1. Paaugstinātas bīstamības objekta atrašanās vieta un objektā iespējamo avāriju seku nevēlamās ietekmes zonas ārpus objekta teritorijas (M 1:5000)	
2. Riska samazināšanas pasākumu plāns (atbilstoši MK 07.11.17. noteikumu Nr. 658 4. pielikumam)	
3. Paaugstinātas bīstamības objekta plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženiertehniskās komunikācijas, avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēsšanas iekārtas, agrīnās brīdināšanas ierīces, ugunsdzēsības ūdensapgādes avoti, bīstamo vielu uzglabāšanas vietas	
4. Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas	
5. Apziņošanas shēma	
6. AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta gadījumos	
7. Ar sadarbības institūciju noslēgtā līgumu kopija, ja avārijas ierobežošanai vai likvidēšanai paredzēts piesaistīt citu institūciju resursus	
8. Paaugstinātas bīstamības objekta bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu glabātavas shēma	

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

1. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA NOSAUKUMS, ATRAŠANĀS VIETAS ADRESE UN ZEMESGABALA KADAŠTRA APZĪMĒJUMS

AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas (turpmāk tekstā – DUS) "Grenctāle" adrese ir "DUS Grenctāle", Brunavas pagasts, Bauskas novads, LV-3907. DUS teritorija izvietota uz AS "VIRŠI-A" zemes gabala ar kadastra apzīmējumu 4046 0110 084 (1.5305 ha).

2. INFORMĀCIJA PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA ĢEOGRĀFISKO IZVIETOJUMU UN OBJEKTA APKĀRTNES METEOROLOĢISKAIS, HIDROLOĢISKAIS UN KLIMATISKAIS RAKSTUROJUMS

DUS "Grenctāle" atrašanās koordinātes: 56°18'52" ziemeļu platums, 24°19'53" austrumu garums [avots: www.kartes.lgia.gov.lv]. DUS zemes vienības kontūras (ar sarkanu) un DUS apkārtnē redzama 2.1. attēlā [avots: www.kadastrs.lv], atrašanās vieta mērogā 1:5000 apskatāma 1. pielikumā.

2.1. att. AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas "Grenctāle" novietojums un apkārtnē

Bauskas novads atrodas Latvijas un Zemgales reģiona centrālajā daļā. Tas robežojas ar Lietuvas Republiku, Iecavas, Vecumnieku, Rundāles, Jelgavas un Ozolnieku novadiem. Novads ietilpst Zemgales plānošanas reģionā. [..]. Bauskas novada teritorija atrodas Viduslatvijas zemienē. Novada rietumu daļa ietilpst Zemgale līdzenumā, bet austrumu – Upmales paugurlīdzenumā. [..]. Zemgales līdzenumā kvartāra segas biezums ir 15-20 m. Teritorijas lielākajā daļā zemes virskārtā tiek atsegti limnoglaciālie nogulumi, t.i., aleirīti, smiltis un Zemgales sporstbaseina māli. Teritorijas daļā glacigēnos un imnoglaciālos nogulumus vietām klāj kūdra, kuras biezums var pārsniegt 3 m. Upmales paugurlīdzenuma teritorijā devonas iežus klāj 10-20 m bieža kvartāra galvenokārt ledāja un tā kušanas ūdeņu nogulumu sega. Pimrskvartāra iežus sedz sarkanbrūna vai brūna morēnas mālsmilts vai smilšmāls. Bauskas novada teritorijas ģeoloģiskā griezumā uzbūvi veido kristāliskais pamatklintājs un nogulumiežu sega, kam ir atšķirīgi iežu vecuma, sastāva un attīstības elementi.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

Gada vidējais nokrišņu daudzums Bauskas novadā ir no 450 līdz 598 mm. Visaukstākais mēnesis ir februāris, kad vidējā mēneša gaisa temperatūra ir -4,8 OC.v, bet vissiltākais mēnesis ir jūlijs ar vidējo mēneša gaisa temperatūru +17,0 OC. Vidējā minimālā gaisa temperatūra februārī ir -7,7 OC, bet vidējā maksimālā gaisa temperatūra jūlijā +22,4 OC. Bez sala periods ilgst no 140 līdz 155 dienām. [avots: Bauskas novada teritorijas plānojums, Vides pārskats, SIA "Reģionālie projekti", 2020. <https://www.bauskasnovads.lv/lv/media/2815/download?attachment>].

Vēja ātrums un virziens. Līdzšinējās normas periodā (1991. - 2020. gads) novērojumu stacijā "Bauska" vidējais vēja ātrums ir 2,8 m/s. Vējainākais mēnesis ir janvāris, tā vidējais vēja ātrums ir 3,3 m/s un tas galvenokārt pūš no dienvidrietumiem. Normas periodā mierīgākais vējš ir augustā, tā vidējais vēja ātrums ir 2,3 m/s. Novērojumu stacijā "Bauska" vidēji 4,5% gada ir bezvējš. Vējainākais gadalaiks ir ziema ar vidējo vēja ātrumu 3,2 m/s. [avots: Pašvaldību klimata profili, https://klimats.meteo.lv/pasvaldibu_apskati/novads/bauskas_novads/].

3. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA UN TĀ DARBĪBAS RAKSTUROJUMS

Nodaļā raksturots DUS darba laiks un objektā esošo cilvēku skaits, DUS tehnoloģiskie procesi un iekārtas, inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums, DUS apsardzības sistēma un DUS iekšējie apdraudējumi.

3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika

DUS darbojas operatora klātbūtnē diennakts režīmā (iespējams cits darba laiks, ja to nosaka valsts ierobežojumi vai nerentabla klientu plūsma). DUS darbinieku skaits ir 8-12 cilvēki, no kuriem 1 ir DUS vadītājs un 7-11 ir DUS pārdevēji un, iespējams, arī 1 palīgstrādnieks un vasarās var būt arī 1-2 DUS pārdevēja palīgi. DUS vadītāja darba laiks ir no 8.00 līdz 16.00, bet DUS pārdevējiem, palīgstrādniekam un DUS pārdevēja palīgiem ir noteikts summētais darba laiks, saskaņā ar grafiku. Vienlaicīgi esošo cilvēku skaits DUS teritorijā ir mainīgs – 1 līdz 30 cilvēki.

3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas

AS „VIRŠI-A” DUS „Grenctāle” pamatdarbība ir benzīna, dīzeļdegvielas, sašķidrinātās autogāzes (LPG – propāna un butāna maisījums šķidrā agregātstāvoklī), “AdBlue” šķidruma izplūdes gāzu attīrīšanai un izlejāmā vājstikla mazgāšanas šķidruma (logūdens) tirdzniecība. DUS izvietots 1 stands ar mājaisaimniecības propāna-butāna gāzu baloniem.

DUS teritorijā ir izvietoti 8 pazemes horizontālie tērauda rezervuāri, katra rezervuāra tilpums ir 25 m³. DUS izmanto 5 rezervuārus naftas produktu uzglabāšanai:

- Nr.5. rezervuārs neatrodas nekāda veida degviela, paredzēts rezervei (25 m³),
- Nr.2., Nr.3., Nr.4. un Nr.1. rezervuāros uzglabā dīzeļdegvielu (25 m³ + 25 m³ + 25 m³ + 25 m³),
- Nr.6. rezervuārā uzglabā ūdeni, ugunsdzēsības vajadzībām (25 m³),
- Nr.7. rezervuārā uzglabā 95.markas benzīnu (25 m³),
- Nr.8. rezervuārā uzglabā ūdeni, ugunsdzēsības vajadzībām (25 m³).

Autogāzi (LPG) uzglabā 2 savstarpēji savienotās 6.4 m³ virszemes spiedtvertnēs ar kopējo tilpumu 12.8 m³. Sadzīves propāna – butāna gāzes balonus uzglabā slēgtā virszemes metāla stendā ar jumtu – vienlaicīgi maksimāli līdz 10 gab. no katra tilpuma (5, 27, 46 un 50 litru) baloniem. Visi sadzīves gāzes baloni, izņemot 50 litru, atbilst Eiropas Savienības drošības prasībām (ar aizsargātu balona vārstu un π zīmes marķējumu). Vājstikla šķidrumu (logūdeni) ar dažādu salizturību, ko nodrošina mainīgs etanola saturs šķidrumā, uzglabā 2.5 m³ virszemes tvertnē. “AdBlue” piedevu uzglabā virszemes

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

konteinerā ar tilpumu 7.5 m³.

Benzīnu, dīzeļdegvielu, autogāzi un "AdBlue" piedeva uz DUS tiek piegādāti ar specializētām automašīnām – ADR autocisternām. Mājsaimniecības gāzi piegādā fasētu balonos. Degvielas uzpilde pazemes rezervuārā notiek caur degvielas noliešanas stendu. Maksimālā degvielas ietilpība vienai autocisternai ir 36 m³ vai 35 m³ (degvielas autocisterna – 18 m³ un piekabe – 17 m³).

Paaugstinātas bīstamības objekta bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu glabātavas shēma apskatāma 8. pielikumā, bet bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas – 4. pielikumā.

Mazumtirdzniecības veikalā un tās noliktavā ir salīdzinoši neliels apjoms dažādu pārtikas un nepārtikas produktu, kā arī nelielos iepakojumos fasēta autoķīmija. DUS darbojas operatora klātbūtnē diennakts režīmā.

Degvielu iespējams uzpildīt pie 4 uzpildes salīnām, vienlaicīgi ar degvielu var uzpildīt maksimāli 8 automašīnas. Stāvēšanā var būt novietotas līdz 15 vieglajām automašīnām un 20 smagajām automašīnām.

3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums

3.3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)

DUS ir "Grenctāle" ir vietēja ūdens apgāde no artēziskā dziļurbuma, kas atrodas norobežotā teritorijā apmēram 80 m attālumā, DA virzienā no DUS ēkas. Ūdensvads ar 32 mm diametru ievadīts DUS palīgtelpā – atrašanās vieta norādīta 3. pielikumā.

Ārējās ugunsdzēsības nodrošināšanai ir izmantojami 2 pazemes ugunsdzēsības ūdens rezervuāri ar kopējo tilpumu 50 m³ (2 x 25 m³). Ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas atzīmētas 3. pielikumā.

NAFTAS PRODUKTUS AIZLIEGTS DZĒST AR ŪDENI !, jo naftas produkti ir vieglāki par ūdeni, tādēļ paliek virspusē, turpina degt un līdz ar ūdens plūsmu izplatās! Dzēšot naftas produktus, VUGD ūdeni sajauc ar putu koncentrātu, kas ļauj nosegt naftas produktus un izolēt skābekļa piekļuvi.

3.3.2. Kanalizācija

Sadzīves notekūdeņi no DUS ēkas novada uz lokālajām bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām, pēc attīrīšanas tiek novadīti vidē. Attīrīšanas iekārtu novietojums teritorijā norādīts 3. pielikumā.

Lietus notekūdeņus Lietus notekūdeņus savāc no DUS darba zonas, jumtiem un attīra lokālās notekūdens attīrīšanas iekārtās, kurās no nokrišņu ūdeņiem atdala suspendētās vielas un naftas produktus, pēc kā attīrītos ūdeņus novada vidē. Attīrīšanas iekārtās uzkrājušās suspendētās vielas un naftas produktus izsūknē un nogādā uz atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem pēc vajadzības. Attīrīšanas iekārtu novietojums teritorijā norādīts 3. pielikumā.

3.3.3. Elektroapgāde

DUS elektroapgāde ir no pieslēguma centralizētajiem elektroapgādes tīkliem. Nevainojamas kasu darbības nodrošināšanai DUS ir uzstādīts nepārtrauktās barošanas bloks (UPS). Ilgstoša elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā elektroapgādi nodrošina ar elektroģeneratoru, ko piegādā un pieslēdz uzņēmuma Tehniskās daļas elektriķi. Elektroģeneratora pieslēgšanas vieta norādīta 3. pielikumā.

Vajadzības gadījumā (avārijas noplūde, ugunsgrēks u.tml.) strāvas padevi var atvienot:

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

- konkrētai tehnoloģijai, iekārtai, telpai vai visam objektam – **elektrības skapjos**, kas atrodas elektrosadales telpā (pieejama tikai personālam),
- visam objektam – **galvenajā elektrības skapī**, kas atrodas DUS teritorijas zaļajā zonā aiz DUS ēkas (AS "Sadales tīkls" skapis).

3.3.4. Siltumapgāde

Telpu apsildi un karstā ūdens sagatavošanu nodrošina ar elektroenerģijas palīdzību.

3.3.5. Ventilācija

Svaigā gaisa pieplūde ēkā norit caur atvērtām durvīm un logiem. Ēkā ir saglabāts 1 ventilācijas kanāls kases zonā, virs krāsnīm. Tualetes un dušas telpās ir ierīkotas nosūces ar izplūdes restēm tieši fasādē. Telpās uzstādīti kondicionieri.

3.4. Objekta apsardzes sistēma

AS "VIRŠI-A" noslēgts sadarbības līgums ar apsardzes pakalpojumu uzņēmumu SIA "Mega Sargs". Teritorijā ir izvietotas videonovērošanas kameras, kuras ikdienā uzrauga DUS personāls, uzņēmuma drošības nodaļas vadītājs un apsardzes uzņēmums. DUS ir ierīkota apsardzes signalizācija, darbiniekiem ir 2 signalizācijas (trauksmes) pultis. Nospiežot signalizācijas (trauksmes) pults pogu vai saņemot ugunsgrēka trauksmi, apsardzes darbinieki nekavējoties izbrauc uz objektu.

3.5. Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi

Visi rezervuāri un spiedieniekārtu kompleksi, kuros uzglabā bīstamas ķīmiskas vielas vai maisījumus, ir bīstamas iekārtas. Bīstamības avots ir arī degvielas sūkņi un bīstamās kravas piegādes automašīnas. Viss DUS ir paaugstinātas bīstamības objekts. DUS tehnoloģiskā shēma apskatāma 8. pielikumā. Maksimālais teorētiskais uzglabāto ugunsbīstamo, sprādzienbīstamo vielu un maisījumu apjoms, to bīstamības raksturojums uzrādīts 3.1. tabulā.

3.1. tabula

Maksimālais uzglabājamo bīstamo vielu un maisījumu apjoms, to raksturojums

Uzglabājamā viela vai maisījums	Uzliesmošanas temperatūra, °C	Sprādzienbīstamā koncentrācija gaisā, tilpuma %	Reservuāru/ balonu kopējais tilpums, m ³	Reservuāru maksimālais piepildījums	Relatīvais blīvums, t/m ³	Maksimālais daudzums, t
Dīzeļdegviela	>55	2-3	100	90 %	0.830	74.70
Benzīns	< -40	1-6	25	90 %	0.775	17.44
Propāns-butāns (autogāze)	-104.4	2.1-9.5	12.8	85%	0.528	5.75
Propāns-butāns (mājsaimniecības gāze balonos)	-104.4	2.1-9.5	2 kg (5 L baloni), 11 kg (27 L baloni), 19 kg (46 L baloni), 21 kg (50 L baloni)			0.53

Benzīns ir īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums – tā noplūdes gadījumā uz zemes izveidojas pelķe, no kuras virsmas izgaist benzīna tvaiki, kas var veidot uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas gaisā. Izgarojumi (tvaiki) ir smagāks par gaisu, tādēļ tas uzkrājas zemākos punktos, tādējādi radot augstāku bīstamību. Pie bīstamības avotiem pieskaitāmas visas tehnoloģiskās iekārtas, kurās atrodas benzīns. Sprādzienbīstamas benzīna koncentrācijas veidojas autocisternu un rezervuāru brīvajā tilpumā. Atsevišķos gadījumos (intensīva noplūde uzpildes laukumā) uguns un sprādzienbīstamas

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

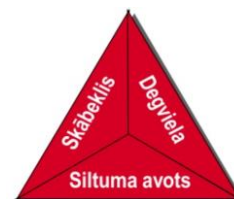
koncentrācijas var veidoties arī lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtu brīvajā tilpumā.

Dīzeļdegvielas iztvaikošanas spējas, salīdzinot ar benzīnu, ir būtiski zemākas. Kaut arī dīzeļdegviela ir gan degoša, gan uzliesmojoša šķidrums, atmosfēras temperatūrās uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas virs izlijušā šķidruma un tā apkārtnē neveidojas. Zemas enerģijas aizdedzināšanas avota, piemēram, dzirksteles klātbūtne dīzeļdegvielas aizdegšanos neizraisa. Tas pats attiecas arī uz citiem aizdedzināšanas avotiem, kas nespēj paaugstināt izlijušās dīzeļdegvielas vai tās daļas temperatūru virs uzliesmojuma temperatūras ($>55\text{ }^{\circ}\text{C}$). Uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas normālos apstākļos nerodas arī daļēji vai pilnīgi noliegtu cisternu un rezervuāru brīvajā tilpumā. Izgarojumi (tvaiks) ir smagāks par gaisu – uzkrājas zemākos punktos. Ārpus telpām izlijušas dīzeļdegvielas tvaiku ieelpošana cilvēkam ir mazāk bīstama.

Propāns-butāns (autogāze un mājāsaimniecības gāze balonos) ir sašķidrināta gāze, kas, tāpat kā benzīns un dīzeļdegviela, ir vieglāka par ūdeni – peld ūdenim pa virsu, tādēļ nedrīkst dzēst ar ūdeni. Izgarojumi – tvaiks ir smagāks par gaisu – noplūdes gadījumā uzkrājas pazeminātās vietās (zemākajos stāvos, ieplakās), izveidojot sprādzienbīstamo mākonī. Šķidrās fāzes iztvaikošana izsauc temperatūras pazemināšanu – iespējams gūt apsaldējumus. **Propāna-butāna maisījums ir bīstamākais produkts DUS** – tam ir ļoti zema uzliesmošanas temperatūra un plaša sprādzienbīstamās vides koncentrācija gaisā.

Lai uguns eksistētu, vienmēr nepieciešami 3 elementi:

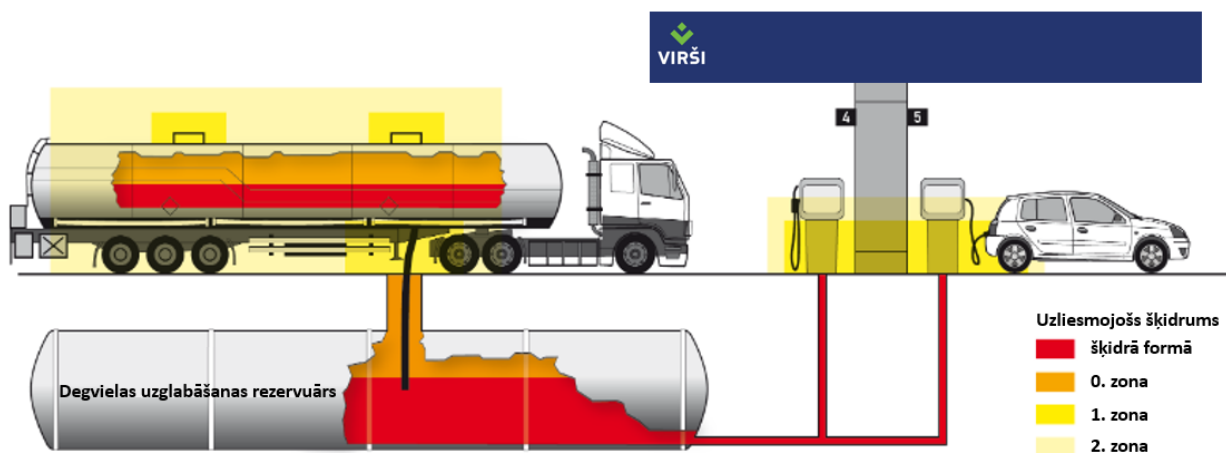
- nepieciešams skābeklis (degšana var notikt tikai skābekļa klātbūtnē),
- nepieciešama degspējīga viela (degviela),
- jābūt siltuma avotam, kas var sasniegt attiecīgās degvielas aizdegšanās temperatūru.

Lai notiktu sprādziens, papildus šiem 3 elementiem ir nepieciešams vēl 4. elements – degvielas tvaiku koncentrācijai gaisā ir jābūt noteiktās robežās (sprādzienbīstamā koncentrācija gaisā, tilpuma %). Sprādzienbīstamas vietas iedala zonās, pamatojoties uz sprādzienbīstamas vides rašanās biežumu un pastāvēšanas ilgumu:

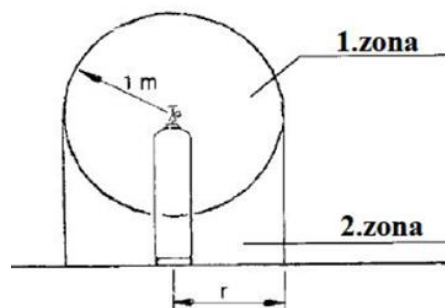
- 0. zona** — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **pastāv visu laiku, ilgstoši vai bieži,**
- 1. zona** — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **var dažreiz rasties normālos darba apstākļos, veicot tehnoloģiskajā (darba) procesā noteiktas darbības,**
- 2. zona** — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **nevarētu rasties normālos darba apstākļos, veicot tehnoloģiskajā (darba) procesā noteiktas darbības, bet, ja tā rodas, pastāv tikai īsu laikposmu.**

Sprādzienbīstamais zonējums degvielas uzpildes stacijā apskatāms 3.1. attēlā.

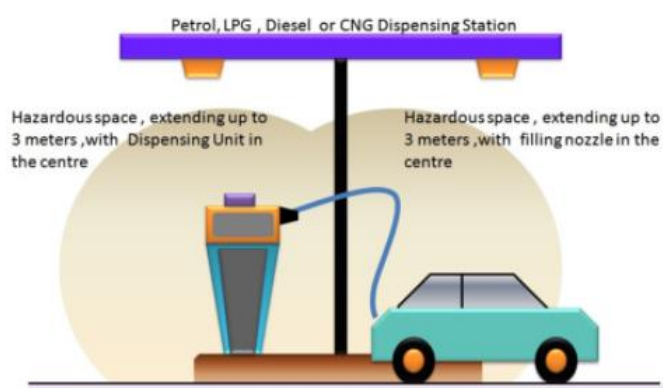
3.1. att. Sprādzienbīstamais zonējums degvielas uzpildes stacijā

Saskaņā ar LVS 541-1:2011 "Sašķidrinātās naftasgāzes gāzapgādes sistēmu projektēšana, uzstādīšana un nodošana ekspluatācijā" noteikto **1 m** rādiusā ap sašķidrinātās naftasgāzes balona ventili (skatīties 3.2. attēlu) un **2 m** rādiusā ap ārpus telpām izvietotu vairāk, kā 6 balonu grupu, pastāv 1. zonas sprādzienbīstama vide.

3.2. att. Sprādzienbīstamais zonējums ap gāzes balonu

Saskaņā ar pasaules praksi ir pieņemts, ka automašīnas uzpildes laikā ar jebkuru degvielas veidu (benzīnu, autogāzi, dīzeļdegvielu) ap izplūdi no degvielas uzpildes iekārtas un automašīnas degvielas tvertni pastāv sprādzienbīstama zona līdz **3 m rādiusam** – skatīties 3.3. attēlu [avots: <https://expeltec.com/what-is-ex/>].

3.3. att. Sprādzienbīstamais zonējums automašīnas uzpildes laikā

SVARĪGI! Pie jebkuras degvielas noplūdes nekavējoši jāpārtrauc noplūde. Uz zemes noplūdušie naftas produkti ir jāsavāc, lai nepastāvētu iespēja naftas produktu izgarojumiem aizdegties un/ vai sprāgt – naftas produktus savāc ar absorbentu (vai smiltīm). Ar naftas produktiem piesūcināto absorbentu (vai smiltis) savāc un līdz izvešanai uzglabā bīstamo atkritumu konteinerā, kuru uzglabā atkritumu mājā. Uzņēmumā ir noteikta rīcība nelielai (līdz 10 litriem) un lielai (virs 10 litriem) degvielas noplūdei. Aizliegts izliet degtspējīgus šķidrumus kanalizācijas sistēmā.

4. KOPSAVILKUMS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA RISKU NOVĒRTĒŠANU

Avārijas riska avoti DUS ir:

- ugunsgrēks,

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

- avārija iekšējos inženiertehniskajos tīklos,
- degvielas (benzīna, dīzeļdegvielas, sašķidrinātās propāna – butāna gāzes) uzglabāšana un pārsūkņēšana.

Riska izpausmes veidi ir:

- naftas produktu noplūde ar toksiskās koncentrācijas gaisā izplatību,
- naftas produktu noplūde ar sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatību,
- naftas produktu noplūde ar sekojošu aizdegšanos – siltuma izdalīšanās naftas produktu degšanas laikā, ar vai bez sekojoša "domino" efekta,
- gāzu zem spiediena eksplozija ar vai bez sekojoša "domino" efekta.

DUS iespējamie ugunsgrēka izcelšanās iemesli:

- elektroinstalācijas bojājumi, elektrisko vadu īssavienojumi u.c. (t.sk. klientu automašīnām),
- ugunsdrošības prasību neievērošana gan no klientu puses, gan veicot ugunsbīstamos darbus (t.sk. ļaunprātīgas darbības),
- aizdedzināšanas avota (liesmas, dzirksteles, statiskās izlādes) izraisīta noplūdušas degvielas pelķes, gāzes mākoņa uzliesmošana.

Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmieni, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā. Matricu izmanto kā vizualizācijas rīku, kad ir identificēti vairāki riski, lai atvieglinātu dažādo risku salīdzināšanu. Riska matricas izmanto arī tam, lai palīdzētu noteikt, kuriem riskiem nepieciešama papildu vai sīkāka analīze vai kurš no konkrētajiem riskiem ir uzskatāms par kopumā pieņemamu vai nepieņemamu risku, pamatojoties uz tā novietojumu matricā [avots: "Katastrofu riska novērtēšanas rekomendācijas. Process un metode", Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, 2018.].

Iespējamo avāriju attīstības variantu un to seku novērtējums ir veikts saskaņā ar Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijām. Balstoties uz šīm vadlīnijām, ir raksturota iespējamo avāriju radīto seku kaitīgās iedarbības izplatība, sniegta informācija par seku iedarbību uz cilvēku, kā arī, kur tas potenciāli iespējams, noteikta avāriju seku iedarbība uz blakus objektiem. Avārijas seku modelēšanai izmantota ASV federālo dienestu EPA (*Office of Emergency Management*) un NOAA (*Emergency Response Division*) izstrādātās datorprogrammu "ALOHA 5.4.7". Datorprogramma nenorāda modelējuma rezultātus, kas ir mazāki par 10 metriem. Saskaņā ar Latvijas viena no pieredzes bagātākā drošības eksperta Andra Maurāna novērojumiem programma "ALOHA" modelis pie maziem vēja ātrumiem ir stipri pārspīlēts, bet tas ir vēlami, lai redzam tiešām sliktāko iespējamo scenāriju.

Modelēšana jāveic bīstamākajām vielām un maisījumiem, kas konkrētajā situācijā ir benzīns un autogāze. Dīzeļdegvielas radītais apdraudējums ir relatīvi zems. Ar brīvi pieejamo datorprogrammu "ALOHA 5.4.7" iespējams modelēt tikai tīras ķīmiskas vielas – piemēram, autogāzes saturā esošās pamatkomponentes propānu (saskaņā ar drošības datu lapu autogāze satur 55 %, tomēr, atkarībā no sezonas, tā saturs ir nedaudz mainīgs) un butānu (saskaņā ar drošības datu lapu autogāze satur 45 %, tomēr, atkarībā no sezonas, tā saturs ir nedaudz mainīgs), taču benzīna modelēšanai ieteicams izvēlēties pentānu, kam ir benzīnam ļoti tuvas ķīmiskās un fizikālās īpašības (saskaņā ar 27.08.2021. Vides pārraudzības valsts biroja semināra "Drošības pārvaldības sistēmas dokumentācijas sagatavošanas un izvērtēšanas procesa pilnveidošana" lektora Andra Maurāna ieteikto).

Par avāriju kaitīgās iedarbības pamatkritēriju pieņemts cilvēka dzīvības apdraudējums, nosakot cilvēka bojāejas varbūtību. Par avārijas iedarbības uz cilvēka dzīvības robežvērtību visu veidu avāriju gadījumos pieņemta **1 % letalitāte (bojāeja)**.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

Toksiskās iedarbības raksturošana. Veikta toksisko koncentrāciju izplatību modelēšana, ņemot vērā datorprogrammā iekļautās tūlītēji dzīvībai vai veselībai bīstamās koncentrācijas IDLH (*Immediately Dangerous to Life or Health*): 1500 ppm benzīnam, 2100 propānam un 5500 butānam. IDLH ir termins, ko lieto, lai raksturotu apdraudējumus, kuros akūta apdraudējuma iedarbība rada nopietnu tūlītēju veselības bojājumu, ievainojumu vai nāves risku.

Sprādzienbīstamās koncentrācijas raksturošana. Veikta sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatību modelēšana, ņemot vērā datorprogrammā iekļautās robežkoncentrācijas: 14 000-78 000 ppm benzīnam, 21 000-95 000 ppm propānam un 16 000-84 000 ppm butānam.

Sprādziena radītā pārspiediena iedarbības raksturošana. Atbilstoši Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas rekomendācijās sniegtajai informācijai, cilvēka ķermenis tiešā veidā var izturēt samērā augsta pārspiediena iedarbību. Kā nozīmīgākās tiešās iedarbības sekas uz cilvēka ķermeni tiek minētas bungādiņu vai plaušu bojājumi, kas ir sagaidāmi pie 1.0 bar (bāru) augsta pārspiediena. Bīstamāka ir iekārtu un dažādu konstrukciju sabrukuma rezultātā radītā sekundārā iedarbība, kā arī iedarbība uz cilvēku, kas rodas, ja pārspiediena iedarbības rezultātā cilvēka ķermenis tiek triekts pret nekustīgu objektu. Līdz ar to riska novērtējumos par pārspiediena iedarbības robežvērtību tiek pieņemts **0.1 bar** augsts pārspiediens, kura rezultātā sagaidāma 1 % letalitāte.

Siltumstarojuma iedarbības raksturošana. Veicot siltumstarojuma iedarbības uz cilvēku aprēķinus, tiek izmantots 20 sekunžu iedarbības laiks, jo tiek uzskatīts, ka, sajūtot siltumu, cilvēks attālināsies no avārijas vietas. Atbilstoši Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas rekomendācijām par letāla siltumstarojuma iedarbību tiek uzskatīts tiešs kontakts ar liesmu. Līdz ar to par 100 % letālo iznākumu zonu tiek uzskatīta liesmas izplatības teritorija. Riska novērtējumos par siltumstarojuma iedarbības robežvērtību tiek pieņemts **10 kW/m²** intensīvs siltumstarojums, kura rezultātā sagaidāma 1 % letalitāte.

Meteoroloģiskie dati. Tvaiku izkliedi atmosfērā ietekmē gaisa temperatūra, mitrums, vēja virziens un ātrums, saules radiācija un atmosfēras stabilitāte. Atmosfēras stabilitātes raksturošanai izmanto rādītāju, kas iedala 6 klasēs pēc Paskvila skalas. **Atmosfēras stabilitātes klases** apzīmē ar lielajiem burtiem A, B, C, D, E UN F atmosfēras stabilitātes klasei A atbilst ļoti dinamiski laika apstākļi, ar brāžmainām vēja plūsmām. Savukārt F klase pamatā ir novērojama nakts laikā. Atmosfēras stabilitātes klasi lielā mērā ietekmē saules radiācija un mākoņainība, kas rada lokālas zonas ar atšķirīgām temperatūrām [avots: "Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izvietojuma minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos" Rīga, 2017]. Saskaņā ar 27.08.2021. Vides pārraudzības valsts biroja semināra "Drošības pārvaldības sistēmas dokumentācijas sagatavošanas un izvērtēšanas procesa pilnveidošana" norādīto sekas novērtējamas vismaz pie šādiem atmosfēras stabilitātes rādītājiem:

- **F atmosfēras stabilitātes klase ar vēja ātrumu 1 m/s un 5 m/s** – tie ir jaunākie avārijas attīstības apstākļi, kad gaisā ilgstoši saglabājas augsts toksiskums un sprādzienbīstamība,
- **D atmosfēras stabilitātes klase ar vēja ātrumu 5 m/s** ir ikdienišķa situācija – tās ir sekas, kas ir iespējamākās.

Avāriju seku modelēšanai izmantota meteoroloģiskā informācija no Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra publiski pieejamās vēsturisko novērojumu datu bāzes – modelēšana veikta pie apkārtējās vides gaisa temperatūras **10 °C** (vidējā gaisa temperatūra, ņemot vērā 8 mēnešus, kuros mēneša vidējā gaisa temperatūra >0 °C). Lai arī Latvijas vidējā gaisa temperatūra ir zemāka (5.9 °C), pie augstākām gaisa temperatūrām būs plašākas avārijas sekas. Izvēlēta mākoņainība – **7** no 10 (daļēji mākoņains), kas arī dod plašākas avārijas izplatības sekas, nekā skaidros laikapstākļos. Modelējuma datorprogrammā norādīts Latvijas vidējais relatīvais gaisa mitrums – **81 %**. Bauskas novadā valdošie ir DR vēji, tomēr individuālā dzīvojamā māja un publiska vieta – kafejnīca ir izvietotas

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

no DUS teritorijas DA virzienā, tādēļ avāriju seku izplatība attēlota situācijā, kad vējš pūš no **ZR virziena**.

Izmantota kartogrāfiskā informācija – aerofotogrāfija mērogā no www.kartes.lgia.gov.lv/karte/, uz kartes izvietojot mērogotus datorprogrammas "ALOHA 5.4.7" aprēķinātos vizuālos modelējumus.

Par sliktāko avārijas attīstības variantu ar smagākajām sekām cilvēkiem un videi būtu autocisternas avārija – 1 sekcijas nehermētiskums (sabrukums), kuras rezultātā noplūstu līdz 7500 litriem benzīna. Tomēr avārijas noplūdes attīstību un iznākumu būtiski ietekmē pastāvošie laikapstākļi – piemēram:

- ja noplūdušī degviela neaizdegas, tad sliktākie laikapstākļi ir bezvējš un augsta gaisa temperatūra – tādējādi rodas vairāk izgarojumu un tie koncentrējas, veidojot sprādzienbīstamu vidi (iespējama eksplozija). Mazākas avārijas sekas būs pie zemākām gaisa temperatūrām (zemāka iztvaikošana) un lielākam vēja ātrumam (mazāka iespēja veidoties sprādzienbīstamai videi),
- ja noplūdušī degviela aizdegas, tad sliktākie laikapstākļi ir stiprs vējš – tādējādi ugunsgrēks pastiprināti izplešas,
- jebkurā situācijā lietus ir negatīvs faktors, jo naftas produkti ir vieglāki par ūdeni – tie paceļas virs ūdens virsmas un kopā ar ūdens straumi izplešas, radot lielāku iztvaikošanas/degšanas virsmu.

Ar pieejamo datorprogrammu nav iespējams modelēt un aprēķināt "domino efektu" jeb situāciju, kad 1 avārijas noved pie citas, tādējādi radot būtiski jaunākas sekas.

4.1. Risku scenāriji

1. SCENĀRIJS – benzīna noplūde automašīnas uzpildes procesā:

Šāda noplūde var rasties vieglās automašīnas vai degvielas taras uzpildes laikā, pārlejot automašīnas tvertni, neuzmanīgi rīkojoties ar uzpildes pistoli vai mehāniski bojājot uzpildes lokano cauruļvadu. Saskaņā ar Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijām, avārijas seku modelēšanas aprēķinos ir pieņemts, ka šāda veida noplūde tiks pārtraukta 30 sekunžu laikā, kā rezultātā, ievērojot padeves sūkņa ražību 40 L/min. (sūkņi ar 120 L/min. ražību ir paredzēti tikai dīzeļdegvielas uzpildei), uz cietā seguma izplūdis līdz 20 litriem degvielas. Izplūstot uz cietā seguma, var veidoties degvielas peļķe ar virsmas laukumu līdz 4 m². Noplūdušai degvielai iztvaikojot no peļķes, izplatīsies ogļūdeņražu tvaiki, taču izveidot sprādzienbīstamu tvaiku masu šāds apjoms spēs tikai sliktākajos meteoroloģiskajos apstākļos – siltā bezvēja naktī.

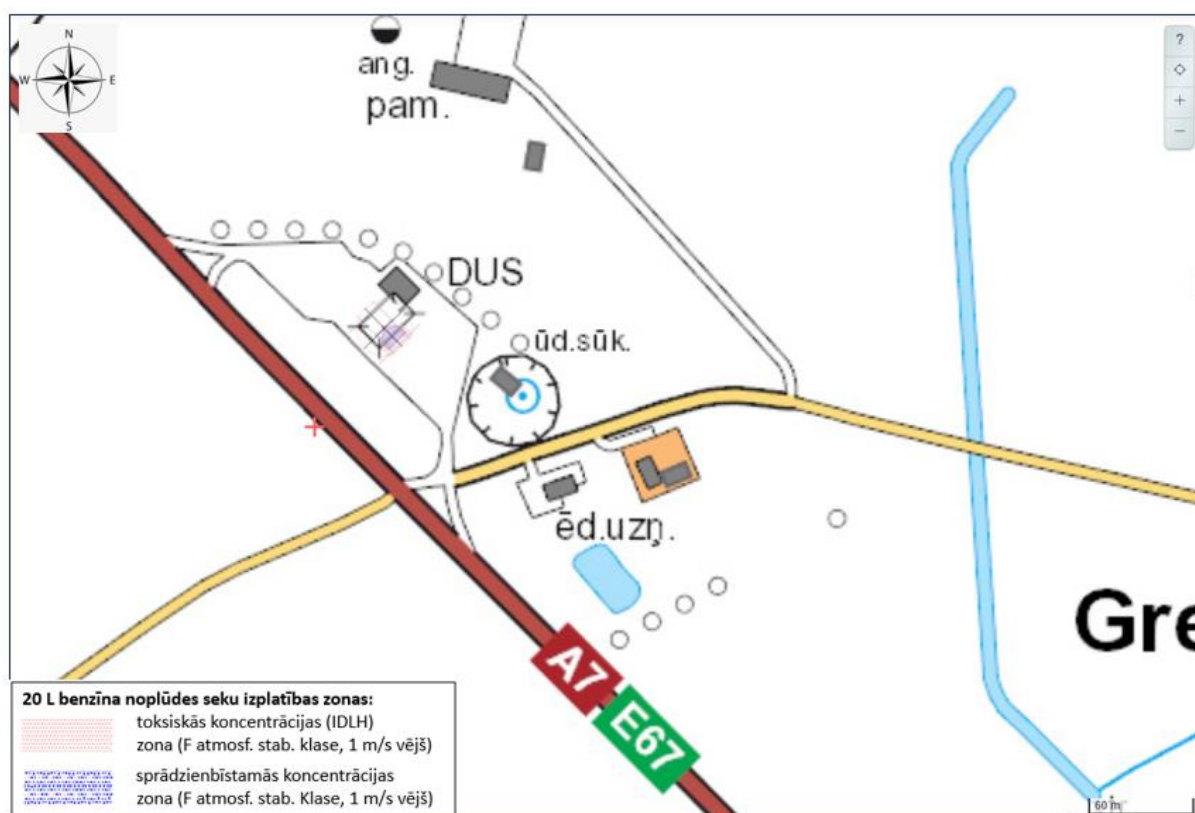
Toksiskās koncentrācijas izplatīsies maksimāli līdz 11 m, bet sprādzienbīstamā koncentrācija – maksimāli līdz 10 m. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.1. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks. Ugunsgrēka rezultātā radītā siltumstarojuma 1 % letālās iedarbības izplatība ir **<10 m**, tāpat toksiskās koncentrācijas izplatības zona būs **<10 m**, pārspiedienu nav iespējams izveidot. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.1. tabulā.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

4.1. tabula

Letālās iedarbības izplatības vieglās automašīnas/ taras uzpildes procesā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (20 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	11 m	10 m	netiek sasniegts	9 m	<10 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	7 m	<10 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	7 m	<10 m

4.1. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 20 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)

2. SCENĀRIJS – benzīna noplūde autocisternas noliešanas (degvielas rezervuāru uzpildes) laikā:

degvielas noplūde var rasties autocisternas noliešanas lokanā cauruļvada bojājuma (sliktākajā situācijā – lokanā cauruļvada pārrāvuma) gadījumā degvielas uzglabāšanas rezervuāra uzpildes laikā. Ievērojot autocisternas sūkņu ražību (700 L/min) un to, ka autocisternas vadītājs uzrauga noliešanas procesu (pieņemam, ka lokanā cauruļvada pārrāvuma gadījumā autovadītājs noreagēs un pārtrauks noliešanu 30 sekunžu laikā), vidē izplūdis līdz 350 L benzīna. Pieņemot, ka peļķes dziļums ir 1 cm, peļķes virsmas laukums būs 35 m².

Veicot avārijas seku aprēķinus ar datorprogrammu, pie šādas benzīna apjoma izplūdes, sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies tikai naktīs, pie bezvēja. Toksiskās koncentrācijas izplatīsies maksimāli līdz 34 m, bet sprādzienbīstamā koncentrācija – maksimāli līdz 11 m. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.2. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu

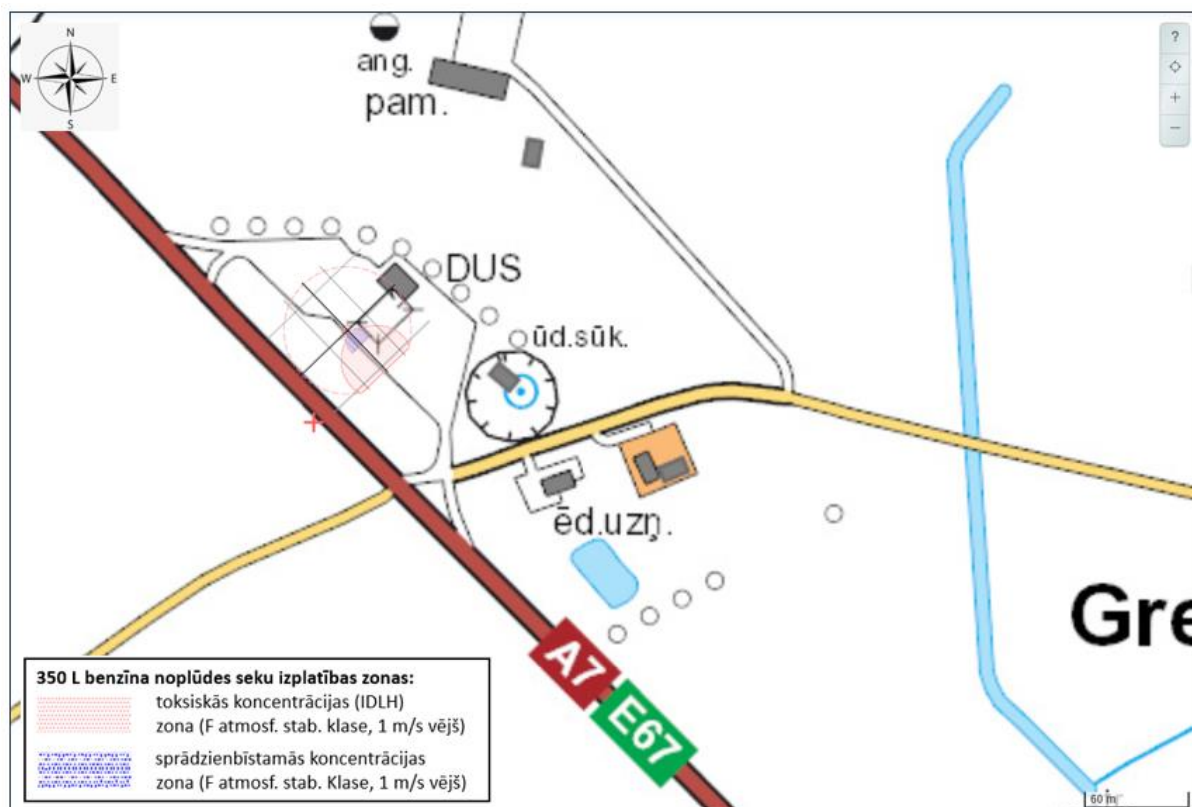
	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – siltumstarojuma izplatības zona attēlota 4.3. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.2. tabulā.

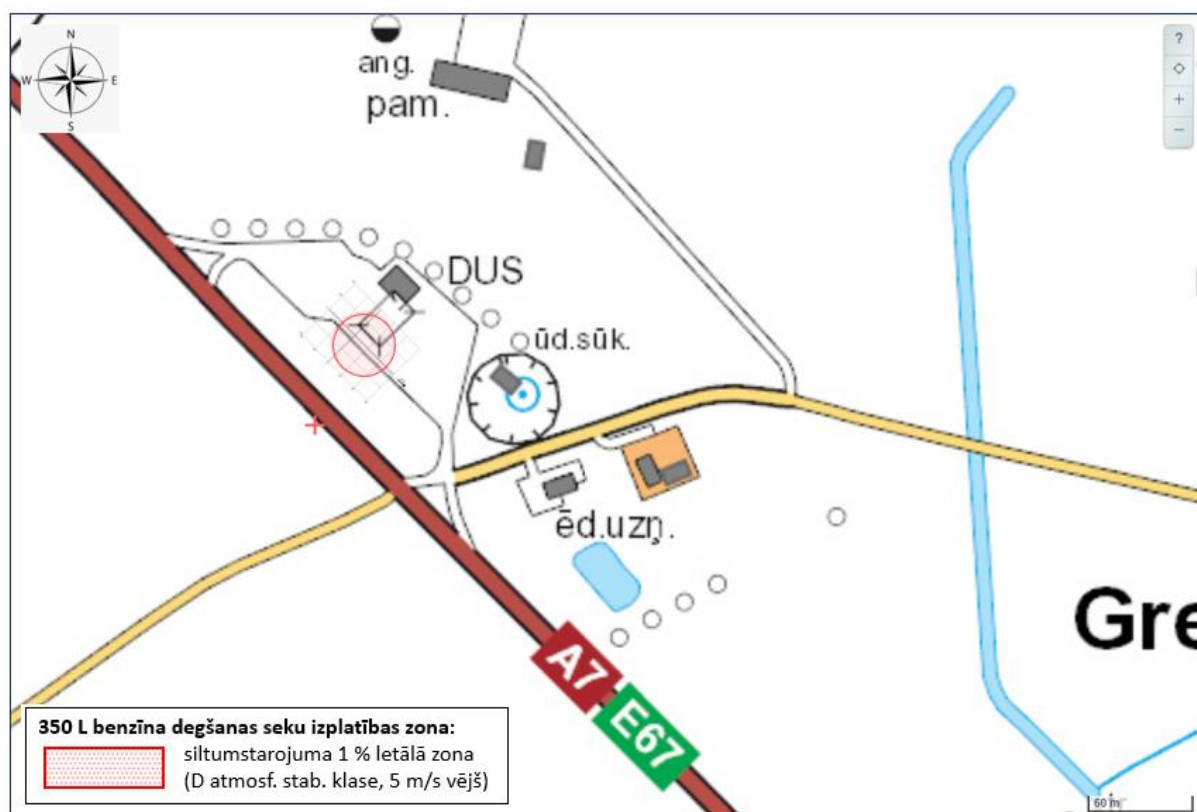
4.2. tabula

Letālās iedarbības izplatības rezervuāru uzpildes procesā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (350 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	34 m	11 m	netiek sasniegts	18 m	17 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	22 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	11 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	25 m

4.2. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 350 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)

4.3. att. Siltumstarojuma izplatības zona 350 L noplūduša benzīna gadījumā (ar degšanu)

3. SCENĀRIJS – autocisternas benzīna sekcijas sabrukums:

ņemot vērā to, ka autocisternas ir sadalītas atsevišķās sekcijās, avārijas seku aprēķinā ir pieņemts, ka maksimālais degvielas izplūdes apjoms būs vienāds ar vienas autocisternas sekcijā (7.5 m^3) esošo benzīna daudzumu. Par iemeslu šādai degvielas noplūdei no autocisternas var kalpot autocisternas tvertnes korpusa mehāniskais bojājums vai sabrukums. Avārijas rezultātā izplūstot degvielai no autocisternas sekcijas pie degvielas uzglabāšanas rezervuāru uzpildes, var veidoties benzīna peļķe ar virsmas laukumu līdz pat 600 m^2 .

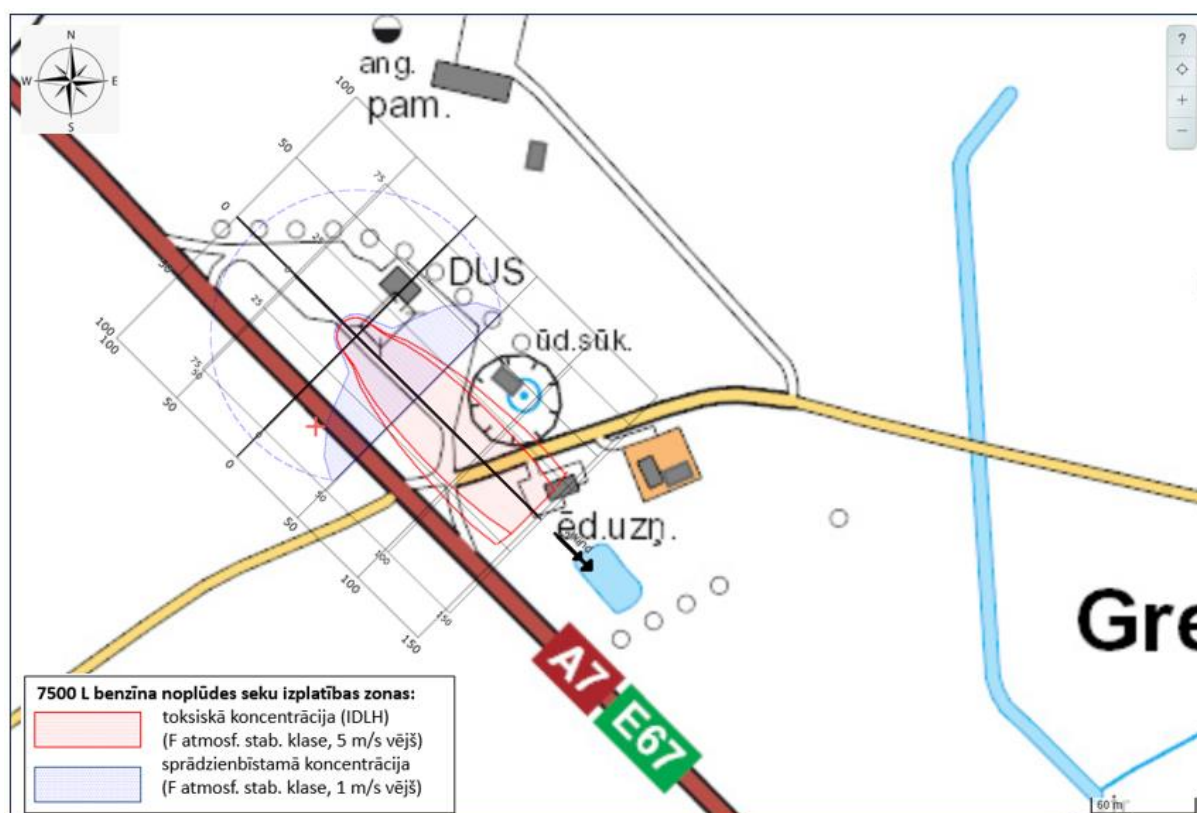
Veicot avārijas seku aprēķinus autocisternas avārijai, visplašākās sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies pie bezvēja, F atmosfēras stabilitātes klases apstākļos (naktīs) – līdz 51 m, savukārt toksiskās koncentrācijas izplatīsies vistālāk pie lēna vēja ātruma – līdz pat 143 m. Stipri mazākas ietekmes būs dienas laikā pie vēja ātruma 5 m/s un lielāka – šādos apstākļos toksiskās koncentrācijas izplatīsies maksimāli līdz 44 m un sprādzienbīstamās koncentrācijas – līdz 18 m. Ļaunākās iespējamās toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.4. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – maksimālā siltumstarojuma izplatība būs F un D atmosfēras stabilitātes klases apstākļos – 87 metru 1 % letālās iedarbības siltumstarojuma zona attēlota 4.5. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.3. tabulā.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

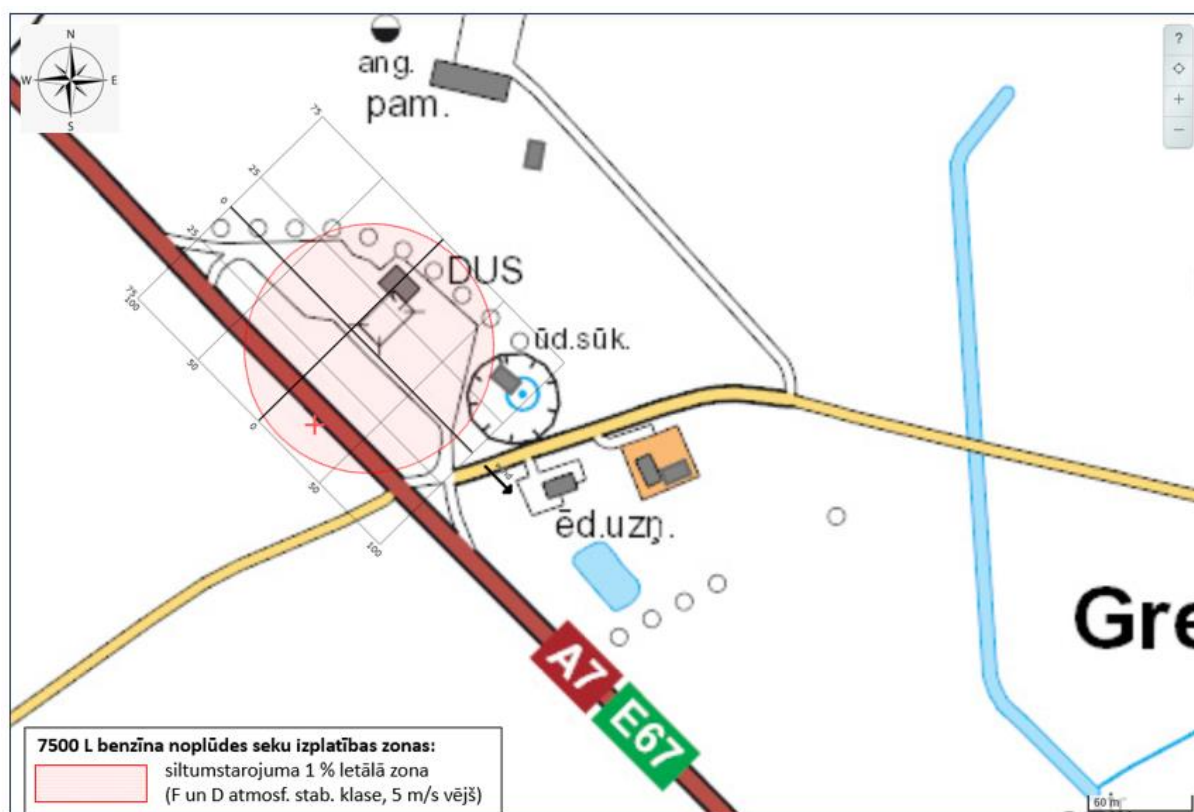
4.3. tabula

Letālās iedarbības izplatības autocisternas sekcijas sabrukuma rezultātā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (7500 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	122 m	51 m	netiek sasniegts	46 m	74 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	143 m	30 m	netiek sasniegts	43 m	87 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	44 m	18 m	netiek sasniegts	43 m	87 m

4.4. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 7500 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)

4.5. att. Siltumstarojuma izplatības zona 7500 L noplūduša benzīna gadījumā (ar degšanu)

4. SCENĀRIJS – sašķidrinātās naftas gāzes (autogāzes) noplūde autocisternas noliešanas (autogāzes spiedvertnes uzpildes) laikā:

Šāda autogāzes noplūde var rasties autocisternas un spiedieniekārtu savienojuma pārrāvuma vai bojājuma gadījumā, nenotradājot drošības sistēmai. Ievērojot autocisternas sūkņu ražību (600 L/min) un to, ka autocisternas vadītājs vienmēr atrodas blakus noliešanas vietai (pieņemam, ka lokanā cauruļvada pārrāvuma gadījumā autovadītājs noreagēs un pārtrauks noliešanu 30 sekunžu laikā), vidē izplūdis līdz 300 L autogāzes. Pie tūlītējas izplūdes no cauruļvada, veidosies autogāzes šķidrās fāzes peļķe, kas, pastāvot tūlītējas aizdedzināšanas avotam, attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks.

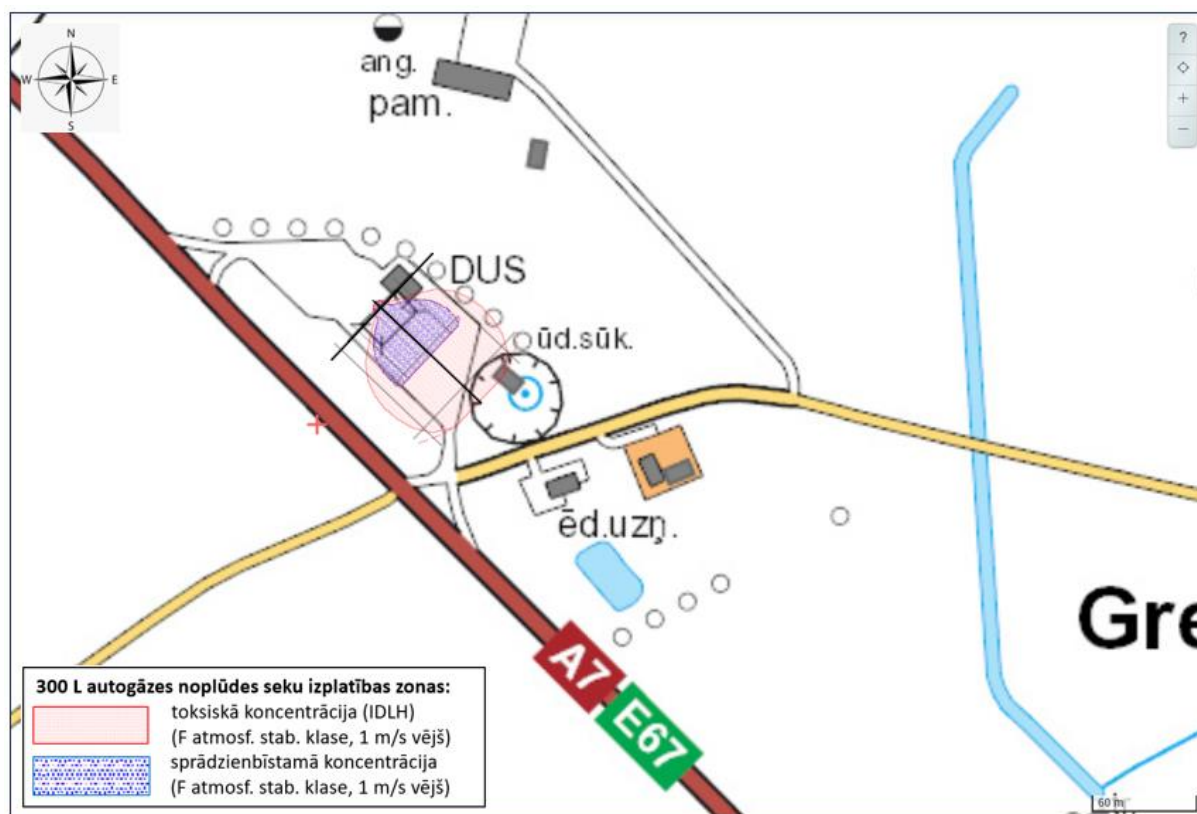
Veicot avārijas seku aprēķinus ar datorprogrammu, autocisternas avārijas rezultātā izplūstot propāna-butāna maisījumam (55 % / 45 %), visplašākās toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies pie minimāla vēja ātruma – izplatību zonas attēlotas 4.6 attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – siltumstarojuma izplatības zona attēlota 4.7. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.4. tabulā.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

4.4. tabula

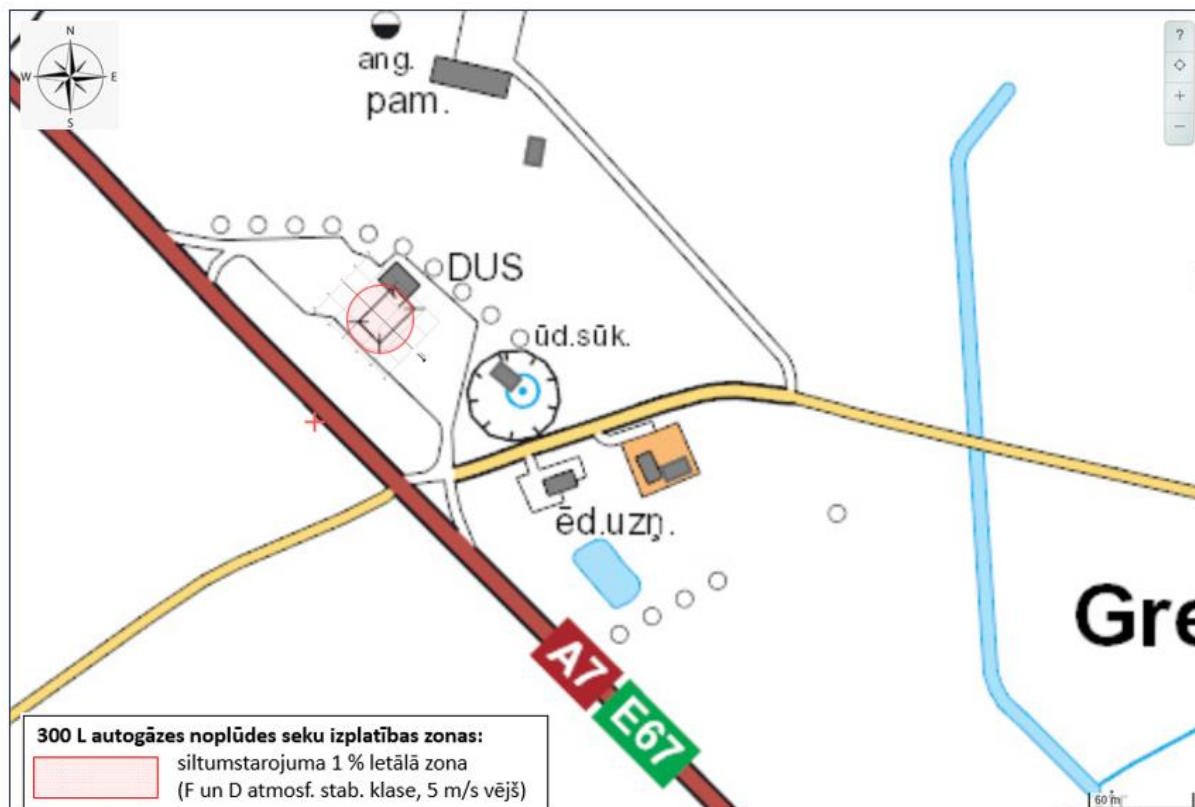
Letālās iedarbības izplatības spiedtvertnes uzpildes procesā noplūdušai autogāzei

Vielas un degviela / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas augstums	Siltumstarojums
Modelējumu rezultāti 100 % propānam (300 L)					
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	127 m	50 m	netiek sasniegts	17 m	16 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	101 m	23 m	netiek sasniegts	14 m	23 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	89 m	20 m	netiek sasniegts	14 m	23 m
Modelējumu rezultāti 100 % butānam (300 L)					
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	16 m	27 m	netiek sasniegts	18 m	16 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	15 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
Degvielas veids – autogāze (saskaņā ar drošības datu lapu – 55 % propāns, 45 % butāns) līdzsvarotie dati (300 L)					
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	70+7 = 77 m	28+12 = 40 m	netiek sasniegts	18 m	16 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	~61 m	13+7 = 20 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	~54 m	~16 m	netiek sasniegts	15 m	24 m

4.6. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 300 L noplūdušas autogāzes gadījumā (bez degšanas)

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	-------------------------

4.7. att. Siltumstarojuma izplatības zona 300 L noplūdušas autogāzes gadījumā (ar degšanu)

4.2. Risku matricas

Saskaņā ar AS "VIRŠI-A" ilggadīgo pieredzi un pasaules praksi un ņemot vērā apdraudējumu varbūtību un to radītās sekas, novērtēts iespējamo apdraudējumu riska līmenis – 4.8. attēlā redzama DUS apkopoto risku matrica, kurā iekļauti gan iekšējie, gan ārējie apdraudējumi. Apdraudējumi ir pieņemami, kas nozīmē to, ka speciāli pasākumi risku samazināšanai nav nepieciešami, tomēr riski ir jākontrolē.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

Varbūtība ↓	NENOZĪMĪGS RISKS I	PIEŅEMAMAS RISKS II	CIEŠAMS RISKS III	NOZĪMĪGS RISKS IV	NECIEŠAMS RISKS V
Ļoti augsta (1x diennaktī un biežāk)					
Augsta (1x mēnesī)	- degvielas (DD, BE) noplūde auto uzpildes laikā				
Vidēja (1x gadā)	- vētras, mežu ugunsgrēki	- gāzes (LPG) noplūde auto uzpildes laikā; - elektrības apgādes pārrāvums			
Zema (1x 5 gados)		- ārējā ķīmiskā avārija		- ugunsgrēks bez "domino" efekta	- ugunsgrēks ar "domino" efektu; - sprādziens; - autocisternas avārija
Ļoti zema (1 x 10 gados un retāk)	- zemestrīces, plūdi	- degvielas (DD, BE) noplūde autocisternu noliešanas laikā	- sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā	- gāzes (LPG) noplūde autocisternu noliešanas laikā	- degvielas (DD, BE) noplūde no dubultsienu rezervuāriem; - anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu
Sekas →	Maznozīmīgas	Nozīmīgas	Vidējas	Smagas	Ļoti smagas
Ievainotie/cietušie:	nepatīkamas sajūtas	nenozīmīga ietekme uz veselību	nepieciešama pirmā palīdzība	nepieciešama medicīniskā palīdzība	hospitalizācija
Kaitējums videi:	īslaicīgs, bez sekām	īslaicīgs, bez būtiskām sekām	īslaicīgs, ar nelielu vides piesārņojumu	īslaicīgs, ar liela apjoma vides piesārņojumu	ilgstošs, ar būtisku vides piesārņojumu
Materiālie zaudējumi:	ekspluatācijas izdevumu ietvaros	īslaicīga darbības apturēšana	īslaicīga darbības apturēšana ar nelielu degvielas noplūdi	darbības apturēšana ≤24 h ar lielu degvielas noplūdi	darbības apturēšana ≥24 h, ar lielu degvielas noplūdi un iekārtu atjaunināšanu

4.8. att. AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas apkopoto risku matrica

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

5. ZIŅAS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA APKĀRTNES TERITORIJU, KURU VAR IETEKMĒT AVĀRIJA, TAI SKAITĀ INFORMĀCIJA PAR TO IEDZĪVOTĀJU UN BLAKUS ESOŠO OBJEKTU SKAITU, KURUS VAR IETEKMĒT AVĀRIJA PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ

DUS "Grenctāle" atrodas Bauskas novadā, Brunavas pagastā, "DUS Grenctāle". Piebraukšana DUS ir no vienas puses. DUS atrodas apdzīvotas vietas Grenctāle tuvumā, valsts galvenā autoceļa A7, Rīga—Bauska—Lietuvas robeža, malā. Teritorijas apkārtni galvenokārt veido lauksaimniecības zemes (lauku zeme L), uz dienvidiem zemes gabals robežojas ar Publisko apbūvi (P). DR virzienā atrodas apdzīvota vieta Grenctāle tāpat šajā virzienā atrodas tuvākā viensēta un kafejnīca. Attālums līdz apdzīvotai vietai Grenctāle, aptuveni 480 m, līdz tuvākajai viensētai – aptuveni 150 m, līdz tuvākai publiskai ēkai (kafejnīcai) aptuveni 125 m. DUS teritorijas platība ir 1.5305 ha.

Bauskas novadā valdošie ir DR vēji, tomēr individuālā dzīvojamā māja un publiska vieta - kafejnīca izvietotas no DUS teritorijas DA virzienā, tādēļ avāriju seku izplatība attēlota situācijā, kad vējš pūš no **ZR virziena**. Sprādziena un/ vai ugunsgrēka gadījumā var ciest cilvēki, kas atrodas DUS teritorijā un tiešā tās tuvumā. Veicot avārijas risku seku modelēšanu, noskaidrots, ka ļaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna noplūde) rezultātā iespējamās maksimālās ietekmes zona (toksiskās koncentrācijas izplatība) ir **143 metri** no avārijas vietas. Toksiskās koncentrācijas izplatība, atkarībā no vēja virziena, tās ietekmē var nonākt apmeklētāji, kas atrodas degvielas uzpildes stacijas teritorijā, kā arī kājām gājēji, kas pārvietoja pa valsts galveno autoceļu A7, tomēr atrašanās uz ceļa ir īslaicīga un cietušie nav sagaidāmi. Ietekmes zonā var nonākt blakus esošās kafejnīcas apmeklētāji.

No toksiskās ietekmes vienmēr iespējams patverties iekštelpās. Ņemot vērā degvielas noliešanas stenda izvietojumu, ļaunāko iespējamo avāriju gadījumā tuvējā teritorija var nonākt sprādzienbīstamās zonas un bīstama siltumstarojuma ietekmē. No siltumstarojuma zonas cilvēks vienmēr instinkti novērsīsies, mūkot prom, tomēr sprādzienbīstamas zonas izplatība ir pati bīstamākā, jo dzirksteļu klātbūtne iekšdedzes auto dzinējos ir iespējama un bieža. Cilvēku apdraudējums ir maz iespējams pie nosacījuma, ka sākotnējā avārija tiek ierobežota un tā neeskalējas, izraisot "domino" efektu. Potenciāli apdraudētā zona pie ļaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna noplūde) ar dubultotu rādiusu (jo izplatību ietekmē - vēja virziens konkrētajā brīdī) atzīmēta 1. pielikuma kartē.

6. INFORMĀCIJA PAR CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJU PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ UN ZIŅAS PAR ATBILDĪGAJIEM DARBINIEKIEM UN VIŅU PIENĀKUMIEM

Nodaļā sniegti atbildīgo AS "VIRŠI-A" darbinieku kontakti, kā arī konkrētās DUS darbinieku pienākumi avārijas gadījumā.

6.1. Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas

Darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība – Ilze Ozoliņa (tel.: 22028535, ilze.ozolina@virsi.lv). Prombūtnes laikā aizvieto vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists.

Gāzes saimniecība – Edgars Šulckis (tel.: 25694214, edgars.sulckis@virsi.lv) un Indulis Blūms (tel.: 20302808, indulis.blums@virsi.lv). Papildspēku gadījumā iesaistās Ojārs Ieviņš (tel.: 26189329, ojars.ievins@virsi.lv).

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

Vides aizsardzība un ugunsdrošība – Anita Apsīte-Adaškeviča (tel.: 27844302, anita.apsite@virsi.lv)

Drošība, terorisms, laupīšana – Ēvalds Karitons (tel.: 25714265, evalds.karitons@virsi.lv)

6.2. Persona (vārds, uzvārds, tālruņa numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā

Darba aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste **Ilze Ozoliņa** tel.: 22028535, ilze.ozolina@virsi.lv.
 Prombūtnes laikā aizvieto vides aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste – Anita Apsīte-Adaškeviča tel.: 27844302, anita.apsite@virsi.lv.

6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā

DUS darbinieku pienākumi avārijas gadījumā ir sekojoši:

- tehnoloģisko procesu apturēšana,
- cilvēku evakuācija no notikuma vietas uz pulcēšanās vietu,
- glābšanas dienestu izsaukšana uz notikumu vietu,
- notikuma vietas norobežošana,
- šķidrās degvielas noplūdes ierobežošana/ savākšana ar absorbentiem,
- aizdegšanās likvidēšana ar ugunsdzēsības aparātiem, ja to darīt ir droši,
- atbildīgo darbinieku informēšana par notikušo,
- glābšanas dienestu sagaidīšana un informācijas sniegšana par notikumu un objekta bīstamību.

6.4. Informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu

Nav. DUS darbinieki savāc naftas produktu nelielas noplūdes.

7. INFORMĀCIJA PAR DARBINIEKU APMĀCĪBU RĪCĪBAI AVĀRIJAS GADĪJUMĀ, CIVILĀS AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMOS UN PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANĀ

Civilās aizsardzības apmācības saturs nodrošina, ka apmācības procesā paaugstinātas bīstamības objekta darbinieks apgūst:

- zināšanas par objekta civilās aizsardzības plānu,
- zināšanas par valstī iespējamām katastrofām un to sekām,
- zināšanas par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu,
- zināšanas par iestādēm, kas nodrošina katastrofu pārvaldīšanu,
- zināšanas par civilās aizsardzības sistēmu,
- pirmās palīdzības sniegšanas prasmes dzīvībai kritiskās situācijās (piemēram, bīstamas asiņošanas apturēšana, atdzīvināšanas pasākumi), kā arī palīdzības izsaukšanu.

Civilās aizsardzības apmācību jāorganizē ne retāk kā reizi gadā un darbiniekiem jāapliecina, ka ir apguvuši apmācību civilās aizsardzības jautājumos (MK 05.12.2017. noteikumu Nr. 716 "Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam" 5., 6., 7. punkti). Uzņēmumā reizi gadā norit katra DUS darbinieka zināšanu pārbaude civilās aizsardzības jomā digitālā apmācību sistēmā.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

DUS jāorganizē **teorētiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības ne retāk kā reizi 3 gados** (MK 19.09.2017. noteikumu Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" 9.12.2. punkts, MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 341 "Noteikumi par civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību veidiem un organizēšanas kārtību").

8. APRAKSTS PAR PASĀKUMIEM, KAS SAMAZINA RISKU DARBINIEKIEM DARBA VIETĀ UN CITĀM PERSONĀM, KAS ATRODAS PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA TERITORIJĀ

DUS darbiniekiem ir jāiesaistās avārijas draudu ierobežošanā vai likvidēšanā un ir jārūpējas par DUS apmeklētāju drošību, tomēr ar savu paš aizliedzīgo rīcību DUS darbinieki nedrīkst pakļaut briesmām paši savu dzīvību – **CILVĒKS IR VISSVARĪGĀKAIS**, bet visas lietas ir atgūstamas.

8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana

Darbinieki tiek iekšēji apmācīti. Kodolīga informācija par rīcību ārkārtas un nestandarta situācijās apkopota uzņēmuma izstrādātā rokasgrāmatā "AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās" (rīcību teksts apskatāms 6. pielikumā), kura atrodas DUS viegli redzamā un vienmēr pieejamā vietā. Darbinieku informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem notiek, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus. Turpmākie rīkojumi tiek sniegti ar atbildīgā darbinieka starpniecību vai pakļaujoties operatīvo palīdzības dienestu darbinieku rīkojumiem.

8.2. Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas

Saņemot informāciju par ārkārtas situāciju (brīdinājumu), DUS nodarbinātajiem jāiesaistās avārijas draudu ierobežošanā vai likvidēšanā, rīkojoties atbilstoši iekšējām procedūrām, kas konspektīvā veidā norādītas rokasgrāmatā "AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās" (rīcību teksts apskatāms 6. pielikumā).

8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Drošības pasākumi tiek pielietoti atbilstoši apdraudējuma veidam, vadoties pēc principa, ka cilvēks ir vissvarīgākais, t.n. arī to, ka darbinieki, iesaistoties avārijas seku likvidēšanā vai ierobežošanā, nedrīkst riskēt ar savu dzīvību un veselību. Klientiem ir jāevakuējas pirmajiem un DUS personālam ir jāevakuējas situācijā, ja viņu dzīvība un veselība var tikt apdraudēta.

9. AVĀRIJAS DRAUDU REĢISTRĒŠANAS UN ĀRĒJĀS BRĪDINĀŠANAS PASĀKUMU SISTĒMAS RAKSTUROJUMS

Šajā nodaļā raksturota kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus, kārtība un veids, kādā par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, atbildīgajām personām un citām institūcijām.

9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

Problēmsituācijas, kas prasa nekavējošas rīcības, tiek risinātas, pirmām kārtām, izmantojot telefonsakarus. Ja problēmu nav iespējams novērst ar telefonsarunas vai videozvana palīdzību, uz DUS tiek nosūtīti uzņēmuma vai ārpakalpojuma speciālisti – ierašanās laiks ir atkarīgs no problēmas būtiskuma.

Par visām ikdienas neatbilstības (t.sk. – avārijām un to draudiem) DUS darbinieki savas maiņas laikā aizpilda papīra veidlapas **Negadījuma aktu**, savukārt DUS vadītājs vai viņa aizvietotājs, kolīdz iespējams, negadījuma aktu reģistrē uzņēmuma digitālajā **Negadījumu reģistrā**. Atbilstoši negadījuma kategorijai uzņēmuma atbildīgās personas saņem paziņojuma e-pastu un ar notikušo iepazīstas, ja nepieciešams – iesaistās seku novēršanā un/ vai situācijas korigēšanā. Šādā veidā uzņēmuma atbildīgās personas tiek informētas par uzņēmumā notiekošajām problēmsituācijām, kā arī ļauj uzņēmumam uzkrāt un analizēt statistiku, pēc nepieciešamības ieviešot izmaiņas uzņēmuma darbībā. Nepieciešamības gadījumā tiek informētas valsts institūcijas (Valsts vides dienests, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts policija, Patērētāju tiesību un aizsardzības centrs u.c.).

9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām

Konstatējot sprādzienu vai ugunsgrēku, vai to izcelšanās draudus (piemēram, >10 litru naftas produktu noplūde), jebkuram DUS darbiniekam nekavējoties jāzvina VUGD uz 112, kā arī jāinformē DUS vadītājs, ja tas nav uz vietas. Savukārt DUS vadītājam ir jāziņo savam tiešajam vadītājam un uzņēmuma atbildīgajām personām, saskaņā ar noteikto atbildību. Par notikušu vides piesārņošanu uzņēmuma atbildīgajai personai nekavējoties jāinformē reģionālā vides pārvalde. Pašvaldības un citas institūcijas tiek informētas, izvērtējot notikušā raksturu. Apziņošanas kārtība un atbildības jomas uzrādītas 5. pielikumā.

9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama

Sākotnējā brīdinājumā iekļauj informāciju par notikuma vietu, notikušā raksturu un sākotnēji veicamajiem pasākumiem. Turpmāko informāciju sniedz pēc sākotnējā brīdinājuma saņēmēja papildus pieprasījuma vai pēc uzņēmuma iniciatīvas, sniedzot detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama.

9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus

Darbinieki tiek informēti, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus (telefonsaruna, *WhatsApp*, e-pasts). Apmeklētāji tiek informēti uz vietas, izmantojot automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas sirēnas un/ vai sniedzot mutisku informāciju. Blakus mājas iedzīvotāji dzirdēs āra sirēnu, vajadzības gadījumā viņus informēs arī VUGD vai pašvaldības policijas darbinieki.

10. INFORMĀCIJA PAR PASĀKUMIEM

Nodalā apkopota informācija par pasākumiem, kas nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos, iedzīvotāju brīdināšanu un piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	--

10.1. Pasākumi, kuri nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu

Atklājot naftas produktu (visu degvielu) noplūdi, DUS darbiniekiem jārikojas atbilstoši iekšējām procedūrām – DUS redzamā un viegli pieejamā vietā izvietota rokasgrāmata **AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās** (skatīties arī 6. pielikumu). Lai mazinātu avārijas draudus un iespējamās sekas, jāievēro sekojošs rīcības princips:

- 1) jāmazina degvielas avārijas noplūdes apmērus**, nobloķējot degvielas sūkni,
- 2) jānovērš aizdegšanās iespējamība**, norobežojot noplūdes zonu un nepieļaujot liesmas vai dzirksteles klātbūtni noplūdes zonā un tās tuvumā,
- 3) jānovērš aizdegšanās iespējamība un jāmazina ietekme uz vidi**, noplūdušo šķidro degvielu (benzīnu, dīzeļdegvielu) ierobežojot un savācot ar absorbentiem. Piesārņotos absorbentus, kas ir bīstamie atkritumi jāsavāc speciāli marķētā konteinerā, atbilstoši jāuzglabā un jāapsaimnieko,
- 4) jānovērš iespējamais kaitējums cilvēku veselībai un dzīvībai (>10 litru noplūdes gadījumā)**, apziņojot un evakuējot cilvēkus, t.sk. DUS darbiniekus.

DUS darbiniekiem ir jāzina, kur un kā var atslēgt sūkņu darbību, elektropadevi, kas ir primārie ārkārtas situācijas seku mazināšanas pasākumi.

Lielas noplūdes (>10 litru benzīna, dīzeļdegvielas noplūdes gadījumā) vai aizdegšanās gadījumā nekavējoties jāizsauc operatīvā palīdzība, zvanot uz 112. Jāziņo DUS vadītājam un uzņēmuma atbildīgajām personām, lai organizētu palīdzību un valsts kontrolējošo iestāžu informēšanu.

10.2. Pasākumi, kuri saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā

DUS ir izvietotas iekārtu lietošanas pamācības un zīmes par aizliegtām darbībām. DUS ir izvietots un darba kārtībā uzturēts ugunsdzēsības inventārs, kā arī pirmās palīdzības līdzekļi. Nepieciešamās apkopes un atjaunošanu organizē DUS vadītājs ar uzņēmuma Tehniskās daļas speciālistiem.

DUS vienmēr ir naftas produktu absorbents (atrodas šķūnī – atkritumu mājā), ar ko absorbēt avārijas noplūdes un nepieļaut vides piesārņošanu, ugunsgrēku.

10.3. Pasākumi, kuri nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas

Avārijas seku izplatīšanos ārpus DUS teritorijas nepieļauj vai aizkavē operatīva un mērķtiecīga DUS darbinieku rīcība – skatīties [10.1. punktu](#).

10.4. Pasākumi, kuri nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams

Nepieciešamības gadījumā DUS apmeklētāji un darbinieki tiek informēti, izmantojot automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas sirēnas.

Nopietnas avārijas gadījumā, kad varētu tikt apdraudēta satiksmes drošība uz valsts galvenā autoceļa A7, kā arī var tikt ietekmēti blakus teritorijā esošie kafejnīcas apmeklētāji, satiksmes noslēgšanu un cilvēku informēšanu organizētu Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests saskaņā ar Valsts civilās

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

aizsardzības plānu un spēkā esošo valsts agrīnās brīdināšanas kārtību, nepieciešamības gadījumā iesaistot valsts un pašvaldības policijas pārstāvjus, pašvaldības civilās aizsardzības komisiju, kā arī veicot iedzīvotāju apziņošanu ar mobilo operatoru un plašsaziņas līdzekļu palīdzību.

10.5. Pasākumi, kuri nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi

Gadījumā, ja noplūdusī degviela nokļuvusi lietos notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, paredzēts izsaukt sadarbības partnera specializēto transportu, ar ko izsūknētu un aizgādātu uz attīrīšanas iekārtām piesārņotos ūdeņus. DUS lietos ūdeņu attīrīšanas iekārtās attīrītos ūdeņus laboratoriski kontrolē periodiski un pēc notikušām avārijas noplūdēm, ja tās nonākušas iekārtās.

Grunts piesārņošanas gadījuma specializēta sadarbības partnera darbinieki noraktu ar naftas produktiem piesūcināto grunti un nogādātu to uz attīrīšanas iekārtām. Pēc tam tiktu organizēta pareiza grunts paraugu ņemšana piesārņotajā areālā, paraugu laboratoriska testēšana. DUS ir izveidota gruntsūdens monitoringa sistēma – gruntsūdens paraugus no urbumiem paņem un laboratoriski kontrolē periodiski un pēc notikušām avārijas noplūdēm.

Par periodiski veikto monitoringu un pēc avārijas noplūdes, kā arī izpildītājiem sanācijas darbiem tiek sagatavotas atskaites. Gadījumā, ja tūlītēji veiktie pasākumi nenodrošinātu piesārņojuma savākšanu, sadarbības partnera ģeologi izveidotu Sanācijas darbu programmu piesārņojuma likvidēšanai. Atskaites un programmas iesniedz arī atbildīgajai Valsts Vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei. Visus augstāk uzskaitītos darbus izpilda AS "VIRŠI-A" apmaksāti specializēti sadarbības partneri, kuri ir tiesīgi šādus pakalpojumus sniegt, bet organizē uzņēmuma vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists.

11. DETALIZĒTS ŠĀDU BŪTISKĀKO AVĀRIJAS GADĪJUMĀ NODROŠINĀMO PASĀKUMU APRAKSTS

Nodaļā raksturoti evakuācijas pasākumi, pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem, sabiedriskās kārtības uzturēšana un īpašuma apsardze, nodrošinājums ar alternatīvo enerģijas avotu, DUS darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi, preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi (saskaņā ar Ugunsdrošības noteikumu 1. pielikumu), kā arī pasākumi pēc avārijas.

11.1. Evakuācijas pasākumi

Veselības vai dzīvības apdraudējuma gadījumā klienti un darbinieki dodas uz pulcēšanās vietu, kura atrodas iespējami tālu no DUS bīstamajiem objektiem (skatīties 3. pielikumā). Nelabvēlīga vēja virziena vai augstas avārijas bīstamības gadījumā, jādodas uz vietu, kas ir droša un jāpakļaujas VUGD amatpersonu norādījumiem.

11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem

Sīku traumu gadījumos izmantojami pirmās palīdzības līdzekļi, kas atrodas aizkases zonā (atrašanās vieta norādīta 3. pielikumā) un katrā automašīnā esošās aptieciņās. Dzīvībai bīstamu traumu gadījumā uz DUS jāizsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, zvanot uz 113 vai 112.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze

DUS ir ierīkota apsardzes signalizācija, kā arī signalizācijas pultis, lai nepieciešamības gadījumā izsauktu sadarbības partneri – mobilo apsardzes brigādi. DUS ir aprīkota ar videonovērošanas kamerām.

11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana

Ilgstoša elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā elektroapgādi nodrošina ar elektroģeneratoru, ko piegādā un pieslēdz uzņēmuma Tehniskās daļas elektriķi. Elektroģeneratoru pieslēdz uz ēkas fasādes izvietotajā elektrības skapī – pieslēgšanas vieta norādīta 3. pielikumā. Uz plāna izstrādes laiku uzņēmuma 9 DUS uzstādīti stacionārie elektroģeneratori, vēl 5 elektroģeneratori ir mobili, kā arī noslēgts nomas līgums par elektroģeneratoru nomu. Aizkrauklē pieejami uzņēmuma mobilie elektroģeneratori ar sekojošiem parametriem:

- KOHLER SDMO (136 KW 238 A),
- KOHLER SDMO (62 KW 111 A),
- KOHLER SDMO (28 KW 47 A),
- Vanguard (9.6 KW 20 A),

un Brocēnos pieejams uzņēmuma mobilais elektroģenerators ar sekojošiem parametriem:

- KOHLER SDMO (136 KW 238 A).

11.5. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi

Nobloķēt visus uzpildes sūkņus vienlaicīgi var ar **1 avārijas (STOP) pogu**, kas atrodas aizkases zonā zem uguns aizsardzības paneļa. Apturēt uzpildi visos aktīvajos sūkņos var ar avārijas **(STOP) pogu** kases sistēmā, bet apturēt konkrētas uzpildes vietas sūkni var ar pogu **"Apstādināt"** kases sistēmā.

Strāvas padevi atslēgt konkrētai tehnoloģijai vai iekārtām var **elektrības skapjos**, kas atrodas elektrosadales telpā (pieejami tikai DUS personālam).

Atslēgt strāvas padevi visai DUS ēkai:

- **ievada uzskaites sadalnē – "Sadales tīkla" elektrības skapī**, kas atrodas aiz DUS ēkas (standarta atslēga pieejama arī ugunsdzēsējiem).
- **ar automātslēdzi "Ievads" galvenajā elektrības skapī**, - atrodas elektro sadales telpā. Elektrības atslēgšanas vietas norādītas 3. pielikumā.

11.6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Saskaņā ar MK 07.11.2017. noteikumu Nr. 658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" IV daļas 6.11.6. punktu un 1. pielikumu zemāk uzskaitīti preventīvie un gatavības pasākumi, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi par sekojošiem riskiem:

- ugunsgrēks, ugunsnedrošas iekārtas,
- iekšējo inženierkomunikāciju apdraudējums,

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	--

- ārējo inženierkomunikāciju apdraudējums,
- ārējā ķīmiskā avārija,
- dabas katastrofas (vētras, zemestrīces, plūdi, mežu ugunsgrēki),
- anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu,
- sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā.

Ugunsgrēks, ugunsnedrošas iekārtas

Uzņēmumam vislielākās pūles jāiegulda preventīvajos pasākumos un darbinieku apmācībā, lai ugunsgrēks neiestātos vai aizdegšanās gadījumā to varētu veiksmīgi likvidēt.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	"Ugunsdrošības noteikumi" prasību ievērošana DUS	pastāvīgi	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki un apmeklētāji	neattiecas
1.2.	DUS ugunsdrošības instrukcijas izstrādāšana un tās prasību ievērošana	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki un apmeklētāji	neattiecas
1.3.	Atbildīgā darbinieka par ugunsdrošību nozīmēšana DUS, tā apmācības saskaņā ar "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību	neattiecas
1.4.	DUS nodrošināšana ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru saskaņā ar "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām, to uzturēšana darba kārtībā	saskaņā ar normatīvajiem aktiem, pastāvīgi	atbildīgais par ugunsdrošību, dus vadītājs	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, darbinieki	neattiecas
1.5.	DUS aprīkošana ar drošības zīmēm un uzrakstiem atbilstoši esošajiem standartiem	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, DUS vadītājs	neattiecas
1.6.	Darbinieku iepazīstināšana ar ugunsdrošības instrukciju, evakuācijas ceļiem, izejām, ugunsdzēsības inventāru	reizi gadā	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, darbinieki	neattiecas
1.7.	Praktisko nodarbību veikšana rīcībai ugunsgrēka gadījumā	ne retāk kā reizi 3 gados	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
1.8.	Elektroiekārtu zemējuma, zibensaizsardzības ierīču un elektroinstalācijas izolācijas pretestības mērījumu veikšana	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs	uzņēmums	ārpakalpojums (TÜV Rheinland Grupa)	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	VUGD izsaukšana (112), īsi pastāstot, kas un kur (adrese) noticis	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieks, kurš ieraudzījis aizdegšanos	neattiecas
2.2.	Uzņēmuma vadības informēšana	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Ugunstrauksmes ziņojumu pogas nospiešana, ja trauksme neskan	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācijas	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	--	-------------------------

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO križu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
	uzsākšana			mums		
2.5.	Elektropadeves atslēgšana degšanas vietai	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.6.	Aizdeģšanās likvidēšana ar ugunsdzēsības līdzekļiem	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.7.	Neatliekamās medicīniskās ("ātrās") palīdzības izsaukšana, pirmās palīdzības sniegšana cietušajiem	nekavējoties, pēc vajadzības	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki, DUS apmeklētāji	neattiecas
2.8.	VUGD sagaidīšana un īsa informēšana par notikušo, par cilvēkiem, kas atrodas vai var atrasties ugunsgrēka vietā, ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas (dīķa) atrašanos, ja iespējams – aptuveno degvielas apjomu DUS	~11 min.	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.9.	Ugunsdzēsības un glābšanas darbu vadītāja norādījumu pildīšana	nekavējoties	VUGD darbinieki	uzņēmums	darbinieki, DUS apmeklētāji	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO križu reaģēšanas sistēmu.

Iekšējo inženierkomunikāciju apdraudējums

Būtiski ir izvēlēties kvalitatīvākos **risinājumus** projektēšanas un būvniecības stadijā, lai DUS kalpotu droši, ar minimālu apdraudējuma iespējamību. Tāpat svarīga loma ir inženierkomunikāciju uzturēšanā (pārbaudēs un apkopēs), darbinieku apmācībā.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO križu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Līguma slēgšana par pakalpojumu saņemšanu	pēc nepieciešamības	Valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	Tehniskā daļa	neattiecas
1.2.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaudžu nodrošināšana	periodiski, atbilstoši normatīviem	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs	uzņēmums	ārpakalpojums (TÜV Rheinland Grupa)	neattiecas
1.3.	Komunikāciju uzturēšana atbilstošā kārtībā, remonts vai nomaiņa	pastāvīgi	tehniskās nodaļas vadītājs	uzņēmums	Tehniskā daļa, līgumorganizāc.	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Atslēgt inženiertehniskās komunikācijas un bīstamās iekārtas	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Pamest bīstamo zonu, pārliecināties, vai tuvumā esošie cilvēki ir saņēmuši situāciju un rīkojas tāpat	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	1 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Pēc nepieciešamības – ziņot atbildīgajiem dienestiem/	3 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	--	-------------------------

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
	sadarbības partneriem					
2.5.	Pēc vajadzības – materiālo vērtību vākšanas organizēšana (telpu applūšanas gadījumā), elektropadeves atslēgšana u.c.	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

Ārējo inženierkomunikāciju apdraudējums

DUS darbiniekiem ir svarīgi atpazīt apdraudējumu un zināt nepieciešamo rīcību.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Elektrotīklu un gāzes tīklu apkope un remonts	pastāvīgi, atbilstoši normatīviem	AS „Sadales tīkli”			neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Pamest bīstamo zonu, pārliecināties, vai tuvumā esošie cilvēki ir sapratuši situāciju un rīkojas tāpat	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Attiecīgo avārijas brigāžu informēšana par notikušo avāriju (gāze – 113, elektrība – elektrīķis un/ vai 8404)	1 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	3 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Inženiertehnisko komunikāciju atslēgšanu	nepieciešamības gadījumā	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Attiecīgo avārijas brigāžu pārstāvju sagaidīšana	pēc ierašanās	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

Ārējā ķīmiskā avārija

Par avāriju ar ķīmisko vielu noplūdi var liecināt arī raksturīgas pazīmes – smaka, dažādas krāsas dūmi, saindēšanās simptomi (klepus, acu asarošana, elpas trūkums, smakšana u.c.) parādīšanās. Iedzīvotājus apdraudējuma gadījumā informē ar valsts trauksmes sirēnām un plašsaziņu līdzekļu palīdzību, kā arī katru individuāli – ar īsziņu palīdzību (valsts agrīnās brīdināšanas sistēma).

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	--	-------------------------

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO križu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1.1.	Iestādes iekšējo un ārējo bīstamības avotu novērtēšana un iespējamo avāriju situāciju izskatīšana	ne retāk kā reizi 4 gados	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.3.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Iestādes vadības informēšana	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.2.	Darbinieku informēšana par notikušo avāriju un viņu tālāko rīcību	10 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Telpu hermetizēšana	pēc apziņošanas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.4.	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	15 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.5.	Vienkāršu individuālās aizsardzības līdzekļu sagatavošana un lietošana	pēc apziņošanas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.6.	Uzturēšanās telpās – vislabāk tajās, kas atrodas tālākajā ēkas pusē attiecībā pret ķīmiskās avārijas vietu	līdz apdraudējuma beigām	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
Bieži ķīmiskās avārijas gadījumā labākā aizsardzība ir palikšana iekštelpās, tomēr tas ir atkarīgs no situācijas (kurā vietā, kāda viela noplūdusi, cik liela noplūde / ķīmiskās vielas degšana, vēja virziens un ātrums)						
2.7.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācija	atkarībā no situācijas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO križu reaģēšanas sistēmu.

Dabas katastrofas (vētras, zemestrīces, plūdi, mežu ugunsgrēki)

Latvijā ir mērens klimats ar neizteiktām dabas katastrofām. Iedzīvotājus apdraudējuma gadījumā informē ar valsts trauksmes sirēnām un plašsaziņu līdzekļu palīdzību, kā arī katru individuāli – ar īsziņu palīdzību (valsts agrinās brīdināšanas sistēma), lokāla apdraudējuma gadījumā DUS darbiniekus, noteikti, informēs arī DUS klienti, kas braukšanas laikā pamanījuši ārkārtas situāciju.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO križu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	--	-------------------------

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO križu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Iestādes vadības informēšana	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.2.	Darbinieku apziņošana par apdraudējumu	10 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	15 min. (pēc nepieciešamības)	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.4.	Avārijas dienestu iesaistīšana	pēc nepieciešamības	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO križu reaģēšanas sistēmu.

Anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu

Anonīms ziņojums par sprādzienbīstama priekšmeta uzstādīšanu DUS var tikt saņemts tālruņa zvana vai rakstiska paziņojuma veidā. Vairumā gadījumu to autori ir pusaudži vai psihiski nelīdzsvaroti cilvēki. Šādiem paziņojumiem reti ir reāls pamats, tomēr veicama reaģēšana. Vēl nesenā Krievijas vēsturē gan bijuši vairāki konkurentu izrēķināšanās gadījumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO križu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Iestādes iekšējo un ārējo bīstamības avotu novērtēšana	ne retāk kā reizi 4 gados	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Saņemot anonīmo telefona zvanu, vēlams pēc iespējas novilcināt telefonsarunas laiku, iegaumēt saturu, zvanītāja balss un runas īpatnības	-	DUS darbinieks, kurš ir atbildējis uz zvanu	uzņēmums	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	neattiecas
2.2.	Polijas un VUGD informēšana (112), DUS vadītāja informēšana	uzreiz pēc zvana	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	uzņēmums	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	uzreiz pēc VUGD, policijas un DUS vadīt. informēšanas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS vadītājs	neattiecas
2.4.	Darbinieku brīdināšana par briesmām	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.5.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācija no telpām	pēc attiecīga lēmuma	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	--	-------------------------

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
		pieņemšanas				
2.6.	Atbildīgo institūciju (policija, VUGD, u.c.) pārstāvju sagaidīšana	pēc atbildīgo institūciju ierašanās	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.7.	Darba atsākšana	pēc policijas atļaujas	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

Sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā

Ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju mentalitāti, sabiedriskās nekārtības ir maz ticamas, tomēr uzņēmuma DUS un tās darbinieki ir gatavi arī šādam apdraudējumam.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Videonovērošanas sistēmas uzturēšana, līguma ar apsardzes uzņēmumu nodrošināšana	pastāvīgi	Valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	drošības nodaļas vadītājs	neattiecas
1.2.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Saņemtās informācijas/ situācijas pārbaude (paskatoties, paklausoties, paskatoties videokamerās)	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Darbinieku apziņošana par apdraudējumu, DUS ēkas aizslēgšana un palikšana iekšējās, apsardzes izsaukšana	pēc vajadzības	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	DUS vadītāja un uzņēmuma vadības informēšana	uzreiz pēc operatīvajiem darbiem	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Valsts policijas izsaukšana (110 vai 112)	pēc situācijas attīstības	DUS vadītājs, DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

11.7. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi

Lai novērstu citu personu apdraudējumu un avārijas eskalāciju, nelielas (līdz 10 L) degvielas noplūdes gadījumā jānorobežo noplūdes zona, savukārt lielas (>10 L) degvielas noplūdes un ugunsgrēka gadījumā jānorobežo iebrauktuve degvielas uzpildes stacijā. Pasākumu kopums uzskaitīts šī plāna [10. daļā](#), kā arī 7. pielikumā.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

12. APRAKSTS PAR RĪCĪBU AVĀRIJAS DRAUDU VAI AVĀRIJAS NEVĒLAMO SEKU APJOMA VAI SMAGUMA SAMAZINĀŠANAI VAI IEROBEŽOŠANAI UN STĀVOKĻA KONTROLEI, NORĀDOT IEKĀRTAS, KAS JĀSARGĀ VAI JĀGLĀBJ NO AVĀRIJAS IETEKMES, KĀ ARĪ AVĀRIJAS IZEJAS, PULCĒŠANĀS VIETAS UN EVAKUĀCIJAS CEĻUS UN KĀRTĪBU, KĀDĀ APSTĀDINĀMI TEHNOLOĢISKE PROCESI, IEKĀRTAS VAI OBJEKTI

Atbilstoši notikušās avārijas veidam, smagumam un bīstamības pakāpei, tiek pieņemti lēmumi par turpmāko rīcību avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei. Avārijas gadījumā sevišķi svarīgi ir pievērst uzmanību degvielas padeves procesu apturēšanai, kā arī bīstamo iekārtu (degvielu uzglabāšanas rezervuāru, gāzes balonu uzglabāšanas vietu) aizsardzībai.

No DUS ēkas ir 2 evakuācijas izejas – izejas un ceļi uz izejām tiek uzturēti brīvi. Teritorijā ir noteikta 1 drošas pulcēšanās vieta (atrašanās vieta norādīta 3. pielikumā).

Klienti uzpildi var pārtraukt sekojošos veidos:

- Dīzeļdegvielas un benzīna uzpilde tiek apturēta, līdz ko atlaists uzpildes pistoles "fiksators". Ja degvielas uzpildes pistole atdalījusies no lokanā cauruļvada, degvielas padeve apstājas, līdz ko uzpildes atdalījušos pistoli ievieto tai paredzētajā vietā (uzpildes iekārtas "kabatā"),
- autogāzes uzpilde tiek apturēta, līdz ko klients atlaiž uzpildes pogu, kā arī autogāzes uzpildes iekārtas aprīkotas arī ar avārijas STOP pogu.

DUS personāls apturēt degvielas padevi var arī sekojošā veidā:

- apturēt konkrētas uzpildes vietas sūkni var ar pogu "Apstādināt" kases sistēmā,
- apturēt uzpildi visos aktīvajos sūkņos var ar avārijas (STOP) pogu kases sistēmā,
- nobloķēt visus uzpildes sūkņus vienlaicīgi var ar 1 avārijas (STOP) pogu, kas atrodas zem uguns aizsardzības sistēmas paneļa (aizkases zonā),
- atslēgt strāvas padevi visam objektam var galvenajā elektrības skapī, kas atrodas aiz DUS ēkas un elektrosadales telpā,
- konkrētām tehnoloģijām, var elektrības skapjos, kas atrodas elektrosadales telpā.

13. RESURSU (ARĪ MATERIĀLO REZERVJU, SIGNALIZĀCIJAS UN CITU DROŠĪBAS IEKĀRTU, ATBILSTOŠI APMĀCĪTU DARBINIEKU UN CITU PIEEJAMO RESURSU) RAKSTUROJUMS

Nodaļā raksturoti uz vietas esošie resursi un uzņēmumam pieejamie, tostarp sadarbības partneru resursi.

13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā

13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums

DUS ir nodrošināts ar skaņas sirēnām, kuras DUS darbiniekus un tās klientus brīdina par ugunsgrēku, kā arī ar radoraidītāja palīdzību trauksmes signāls tiek adresēts uz apsardzes kompānijas centrālo pulti. Sirēnas iedarbojas automātiski, nostrādājot detektoriem ēkas telpās vai arī manuāli, nospiežot kādu no rokas trauksmes pogām.

Darbiniekiem ir izstrādāta atbildīgo darbinieku un institūciju apziņošanas shēma (skatīties plāna 5. pielikumu), teritorijā ir labs mobilā tīkla pārklājums.

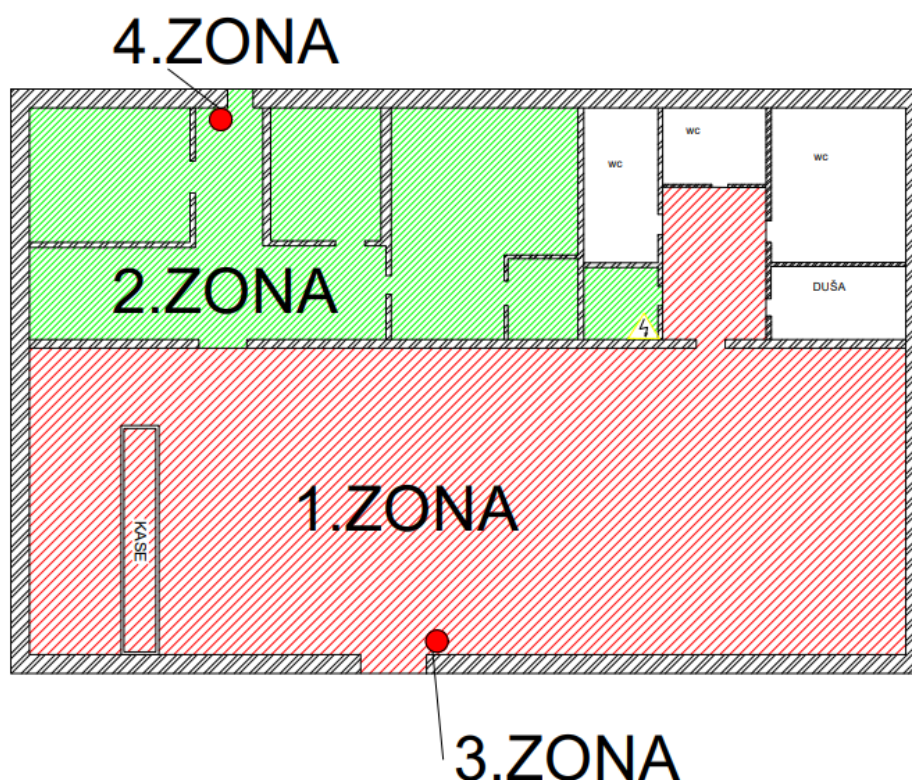
	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums

Lai nodrošinātu savlaicīgu cilvēku evakuāciju un radītu nosacījumus veiksmīgai evakuācijai un ugunsgrēka dzēšanai, DUS ir integrēti:

- dažādi drošības risinājumi, lai nepieļautu degvielu noplūdi vidē, benzīna tvaiku uztveršana,
- zemējums, zibensaizsardzība un sprādzienbīstamai videi piemērota elektroaizsardzība,
- automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma,

DUS ēkā ir uzstādīta automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma (UATS). Tās pamatā ir ražotāja "INIM" konvencionālais uztveršanas centrs – 20 staru panelis *SmartLine 020-4* ar zonu paplašinātāju (UATS nav norādīts ekspluatācijas termiņš). Telpās uzstādīti konvencionālie ugunsgrēka dūmu detektori ar to atkārtojumiem – detektori nepārtraukti kontrolē dūmu klātbūtni gan virs, gan zem piekaramajiem griestiem. **DUS ēkā ir izveidotas 2 telpu zonas un 2 trauksmes pogas – kopumā 4 zonas** (skatīties 13.1. attēlu).

13.1. att. Uguns aizsargāto zonu sadalījums DUS "Grenctāle" degvielas uzpildes stacijas ēkā

Informācija no visām zonām **nonāk uz ugunsdrošības paneli *SmartLine***, kas uzstādīts aizkasa zonā. Ar radoraidītāja palīdzību trauksmes signāls tiek adresēts **arī uz apsardzes kompānijas centralizēto novērošanas pulti**. UATS centrālās rezerves elektroapgāde tiek nodrošināta no akumulatorbaterijām, kas nodrošina sistēmas normālu funkcionēšanu darba režīmā 24 stundas un trauksmes režīmā ne mazāk kā 30 minūtes. Ja darbības atjaunošanai nepieciešama sistēmas pilnīga vai daļēja atslēgšana, DUS nodrošina ugunsdrošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās uguns aizsardzības sistēmas funkcijas. Atslēdzot UATS, telpās izvieto autonomos ugunsgrēka detektorus, kas reaģē uz dūmiem, nodarbinātie (24/7 režīmā) periodiski veic visu telpu, t.sk. tehniskās telpas apgaitu vismaz reizi 2 stundās.

Iedarbojoties detektoram vai nospiežot rokas trauksmes pogu, ugunsdrošības panelī uzrāda trauksmi un aktivizēto zonu, skan trauksmes signāls, trauksmes signālu pārraida uz apsardzes centrālo pulti.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

Lai sistēma darbotos nevainojami, tai veic reglamentētas apkopes un pārbaudes – darbus izpilda SIA "LABORES 7 LTD".

13.1.3. Paaugstinātas bīstamības objekta reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltehniskais nodrošinājums

DUS uz vietas nav klātesoša reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienība vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltehniskais nodrošinājums, taču uzņēmumam ir avārijas seku likvidēšanas darba inventārs, kurš glabājas pārvietojamajā piekabē – atrodas Aizkrauklē, uzņēmuma akcīzes preču noliktavā "Avoti":

- sejas maskas ar filtriem – 2 gab.,
- aizsargapģērbs – 2 gab.,
- aizsargcimdi – 2 gab.,
- 1000 L plastmasas kontainers bīstamo atkritumu savākšanai – 1 gab.,
- norobežošanas lenta – 500 metri,
- lāpsta – 2 gab.,
- slota – 2 gab.,
- spainis – 2 gab.,
- absorbents,
- bonas,
- nestuves – 1 gab.

13.1.4. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība

DUS ir integrēti daudz un dažādi kolektīvie aizsardzības līdzekļi, kā piemēram: braukšanas ātruma ierobežojums teritorijā, telpu un teritorijas apgaismojums, drošības zīmes, aizsargnorobežojumi, elektroizolācija, zibensaizsardzība utt.

Veicot darbu DUS teritorijā, DUS darbinieki uzvelk augstas redzamības virsapģērbu ar atstarojošiem elementiem (darbinieku labākai pamanīšanai). Tīrot degvielas iekārtas un savācot naftas produktu noplūdes, DUS darbinieki lieto ķīmiski izturīgus aizsargcimdus, vajadzības gadījumā lieto arī aizsargbrilles.

13.1.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā

DUS kasu zonā (atrašanās vieta attēlota 3. pielikumā) ir pieejama pirmās palīdzības aptieciņa ar sekojošu saturu un medicīnisko materiālu minimumu (saskaņā ar LR noteikumu prasībām):

- 1) vienreiz lietojami cimdi iepakojumā – 2 pāri,
- 2) spraužamادات – 4 gab.,
- 3) šķēres (10-14 cm) ar noapaļotiem galiem – 1 gab.,
- 4) mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā – 1 gab.,
- 5) trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā – 2 gab.,
- 6) leikoplasts (2-3 cm) spolē – 1 gab.,
- 7) brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā – 15 gab.,
- 8) tīklveida pārsējs Nr. 3 (40 cm) – 3 gab.,
- 9) marles saites (4 x 0.1 m) sterilā iepakojumā – 4 gab.,
- 10) marles saites (4 x 0.05 m) sterilā iepakojumā – 2 gab.,
- 11) pārsienamās paketes sterilā iepakojumā – 2 gab.,

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

- 12) marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā iepakojumā – 1 gab.,
- 13) marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā – 1 gab.,
- 14) marles komprese (100 x 100 mm) sterilā iepakojumā – 5 gab.,
- 15) folijas sega (viena puse metalizēta, otra – spilgtā krāsā) iepakojumā – 1 gab.,
- 16) medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā – 1 gab.

13.1.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi

DUS ir pieejami aizsarglīdzekļi darbinieku pamanīšanai (augstas redzamības jakas, vestes un lietus mēteļi ar atstarojošiem elementiem) un aizsarglīdzekļi pret ķīmisku iedarbību (ķīmiski izturīgi cimdi, gumijas zābaki). Naftas produktu savākšanai ir pieejams absorbents (ne mazāk par 1 pilnu iepakojumu ar 20 kg un 1 iesāktu iepakojumu). Naftas produktu noplūdes savāc ar slotu un liekšķeri garā kātā.

13.1.7. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums

DUS tehnoloģijā ir integrēti daudzpakāpju drošības risinājumi, kā arī iespēja apturēt konkrētu uzpildes iekārtu vai visas degvielas uzpildes iekārtas, kā arī atslēgt elektroapgādi visam objektam vai konkrētai tehnoloģijai, iekārtai. DUS aprīkota ar uguns aizsardzības sistēmu, apsardzes sistēmu un videonovērošanas sistēmu, kas palīdz laicīgi atklāt novirzes no normas un operatīvi rīkoties, tādējādi novēršot vai mazinot iespējamās avārijas sekas. DUS ir pieejams absorbents naftas produktu savākšanai, kā arī ugunsdzēsības aparāti, ugunsdzēsības pārklāji.

13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiks, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus

AS "VIRŠI-A" ir noslēgts sadarbības līgums ar SIA "EMENDO consulting" par vides prasību izpildi, reaģēšanu degvielas noplūdes gadījumos, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu – pārstāvju ierašanās laiks objektā ir līdz 4 h no izsaukuma brīža Rīgā un līdz 8 h – pārējā LR teritorijā, taču reaģēšanas laikus var mainīt, pusēm par to vienojoties izsaukuma laikā (līguma ieskanējumu skatīties 7. pielikumā).

14. INFORMĀCIJA PAR LAIKU, KĀDĀ PĒC ATTIECĪGĀS INFORMĀCIJAS SAŅEMŠANAS VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTS UN CITI AVĀRIJAS DIENESTI VAR IERASTIES AVĀRIJAS VIETĀ

Atbilstoši MK 17.05.2016. noteikumiem Nr. 297 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus" VUGD apakšvienības izbrauc no daļas vai posteņa garāžas 90 sekunžu laikā pēc nosūtīšanas uz notikuma vietu. Pēc izbraukšanas VUGD notikuma vietā jāierodas:

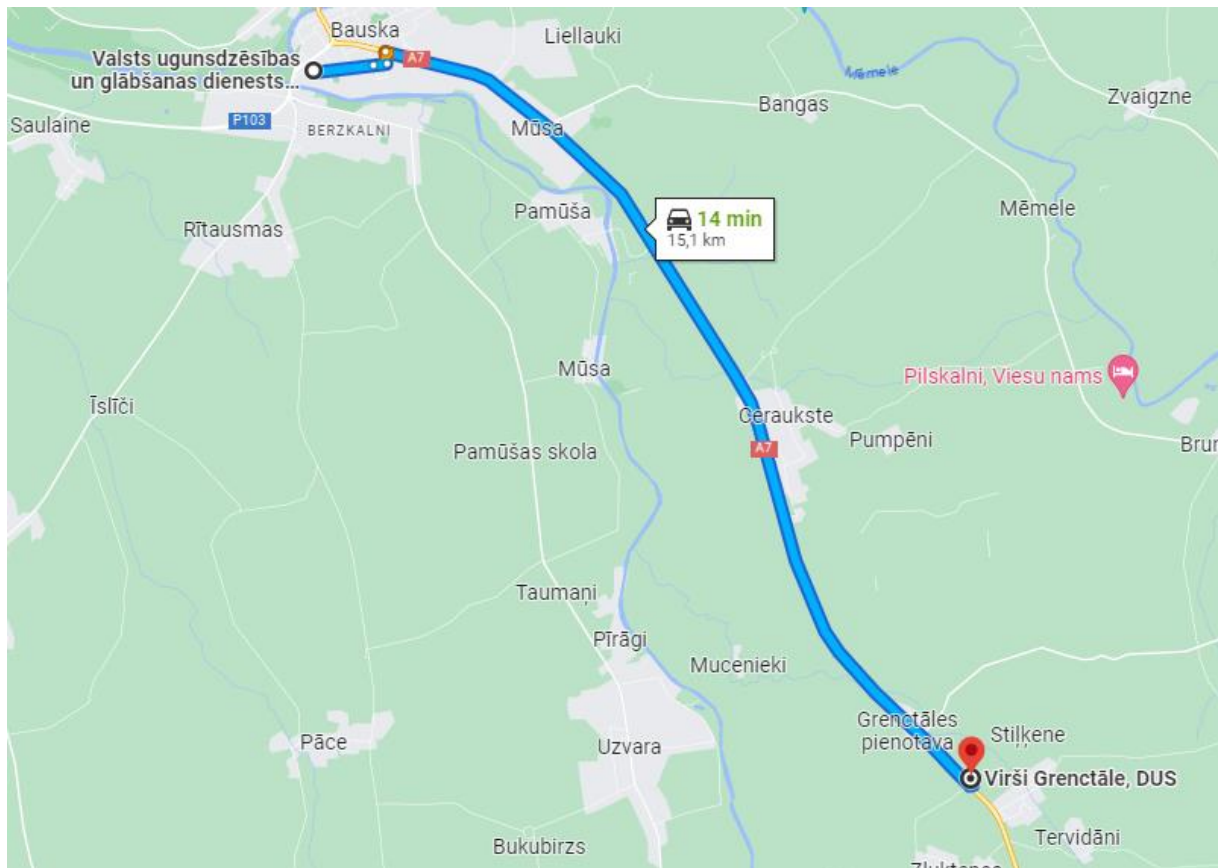
- republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis, – 8 minūšu laikā,
- pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, – 23 minūšu laikā,

tomēr ierašanās ir iespējama vēlāk par noteikto objektīvu apstākļu dēļ.

DUS tuvākās VUGD daļa atrodas ~ 15 km attālumā – **VUGD Bauskas daļa**, Skolas iela 17, Bauska. Ņemot vērā objektu izvietojumu, VUGD vienības ierašanās, visticamāk, būtu **20 minūšu laikā pēc**

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	--	-------------------------

izsaukuma (skatīties 14.1. attēlu). Paaugstinātas bīstamības objekta aizdegšanās gadījumā uz DUS ierastos vairākas ekipāžas. Otrās tuvākais ugunsdzēsības postenis ir lecavas postenis, kas atrodas ~ 36.7 km attālumā – Rīgas ielā 18A, lecava, Bauskas novads.

14.1. att. Maršruts no VUGD Bauskas daļas līdz AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijai "Grenctāle"

DUS teritorijā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests ieradīsies aptuveni 15 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika. AS "Sadales tīkls" avārijas dienesta ierašanās laiks, visticamāk, būtu 60 minūšu laikā.

15. KĀRTĪBA, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUS OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI

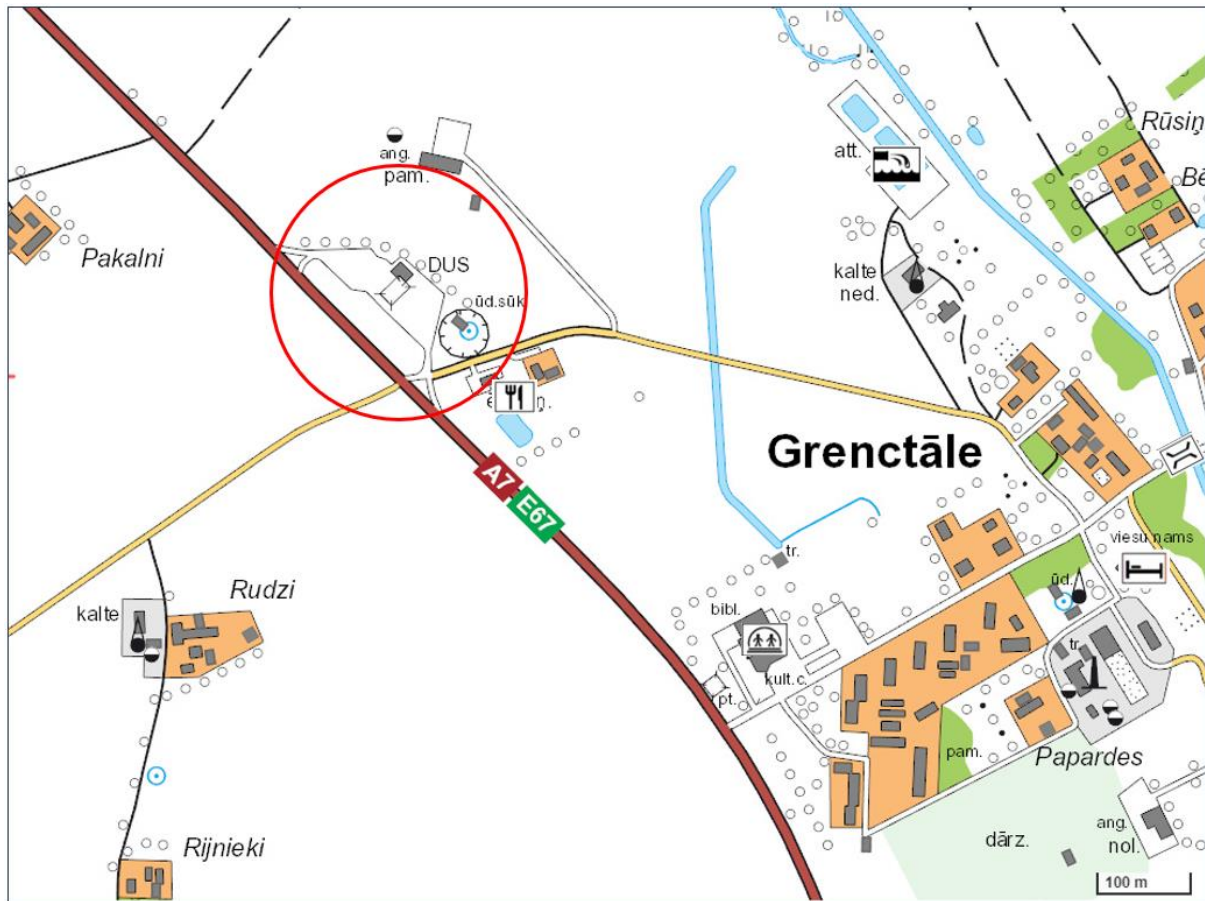
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests var izmantot ugunsdzēsības inventāru, nelielu naftas produktu noplūdes gadījumā – arī naftas produktu absorbentu. Izvērtējot konkrēto situāciju, AS "VIRŠI-A" var izsaukt sadarbības partneri, kurš savāc un apsaimnieko ar naftas produktiem piesārņotus ūdeņus un grunti. Sadarbības jautājumos jāsazinās ar Ilze Ozoliņa (tel. nr.: 22028535, ilze.ozolina@virsi.lv). Prombūtnes laikā aizvieto vides aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste – Anita Apsīte-Adaškeviča(tel. nr.: 27844302, anita.apsite@virsi.lv).

 The logo consists of a green stylized diamond shape above the word "VIRŠI" in blue capital letters.	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
--	---	-------------------------

PIELIKUMI

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	-------------------------

1. Paaugstinātas bīstamības objekta atrašanās vieta un objektā iespējamo avāriju seku nevēlamās ietekmes zonas ārpus objekta teritorijas (M 1:5000)

Apzīmējumi:

	viesnīcas		publiskās vietas
	Notekūdeņu savākšanas vieta		ēdnīcas
	tilts		
	Ļaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna noplūde) rezultātā iespējamās maksimālās ietekmes zona (toksiskās koncentrācijas izplatība) ir 143 metri no avārijas vietas – ietekmes areāls norādīts 143 metru rādiusā (286 m diametrā), jo izplatību ietekmē vēja virziens konkrētajā brīdī.		

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	--

2. Riska samazināšanas pasākumu plāns (atbilstoši MK 07.11.17. noteikumu Nr. 658 4. pielikumam)

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
1. Tehnolģisko iekārtu un procesu drošības tehniskie risinājumi				
1.1.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaužu nodrošināšana	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
1.2.	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude bīstamajām iekārtām	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā, pēc grafika	pēc grafika
1.3.	Rezervuāru un citu iekārtu marķējuma izvietošana un atjaunošana	tehniskie darbinieki	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
1.4.	Naftas produktu absorbējošā materiāla, drošības inventāra iegāde	DUS vadītājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
2. Darbinieku apmācība				
2.1.	Darbinieku apmācības pareizā iekārtu lietošanā, to ikdienas uzturēšanā, iespējamās ārkārtas situācijās un nepieciešamajā rīcībā	DUS vadītājs un dažādi speciālisti	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3. Avārijgatavības spējas				
3.1.	Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas apkopes un pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "LABORES 7 LTD"	saskaņā ar reglament (ne retāk kā 1 x 3 mēnešos)	saskaņā ar reglamentu
3.2.	DUS esošā avārijas seku novēršanas līdzekļu esamība un tā uzturēšana	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	nepārtraukti	nepārtraukti
3.3.	Īpašumā esošo strāvas ģeneratoru pieejamība	Tehniskās daļas vadītājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3.4.	Darbinieku apmācība rīcībai ārkārtas situācijās	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc grafika	
3.5.	Degvielas pārvadāšanas automašīnu (ADR) pieejamība	SIA "VIRŠI loģistika" valdes priekšsēdētājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3.6.	Līgumi ar ārpakalpojuma uzņēmumiem, kas nodrošina vides izpēti un sanāciju, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu	Tehniskās daļas vadītājs, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
4. Darba aizsardzības				
4.1.	Ievadapmācība darba aizsardzībā, apmācības darba aizsardzībā darba vietā	DUS vadītājs	1. darba dienā un ne retāk kā 1 x gadā	pēc nepieciešamības
4.2.	Darbinieku norīkošana uz obligātajām veselības pārbaudēm	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	uzsākot darbu un ne retāk kā reizi 3 gados	pēc nepieciešamības
4.3.	Darba vides risku novērtēšana un darbinieku iepazīstināšana ar	darba aizsardzības un ugunsdrošības	ne retāk kā 1 x gadā	pēc grafika un pēc

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
	novērtēšanas rezultātiem	speciālists		nepieciešamības
4.4.	Ugunsdrošības un darba aizsardzības uzraudzība darba vietā, nepieciešamo korekciju veikšana	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	nepārtraukti	nepārtraukti
4.5.	Darba aizsardzības pasākumu plāna sastādīšana nākamajam gadam	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, valdes priekšsēdētājs	līdz gada beigām	
4.6.	Darba apģērbu un individuālo aizsardzības līdzekļu papildus iegāde	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
5. Elektrodrošība				
5.1	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude bīstamajām iekārtām	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā	pēc grafika
5.2	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude DUS ēkai	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs, ārpakalpojuma uzņēmums	reizi 10 gados	plānots 2027. gadā
6. Uguns aizsardzībai nozīmīgas inženiertehniskās sistēmas				
6.1.	Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas apkopes un pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "LABORES 7 LTD"	saskaņā ar reglamentu un pēc nepieciešamības	saskaņā ar reglamentu
7. Sprādziendrošība				
7.1.	Sekot, lai sprādziembīstamajā zonā nebūtu atklāta liesma un tiktu ievēroti ugunsdrošības prasības	DUS darbinieki	nepārtraukti	nepārtraukti
7.2.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaudzi nodrošināšana	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
8. Ugunsdzēsības aprīkojums				
8.1.	Ugunsdzēsības aparātu pārbaudes un apkopes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "FN-SERVISS"	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
8.2.	Ugunsdzēsības aparātu, pārklāju skaita atjaunošana vai papildināšana	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "FN-SERVISS"	pēc nepieciešamības	ja nepieciešams
9. Vides aizsardzība				
9.1.	Piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumu izpilde	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	nepārtraukti	nepārtraukti
9.2.	Atkritumu šķirošana, uzglabāšana, uzskaitē, nodošana licencētām līgumorganizācijām	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, DUS vadītājs,	nepārtraukti	nepārtraukti

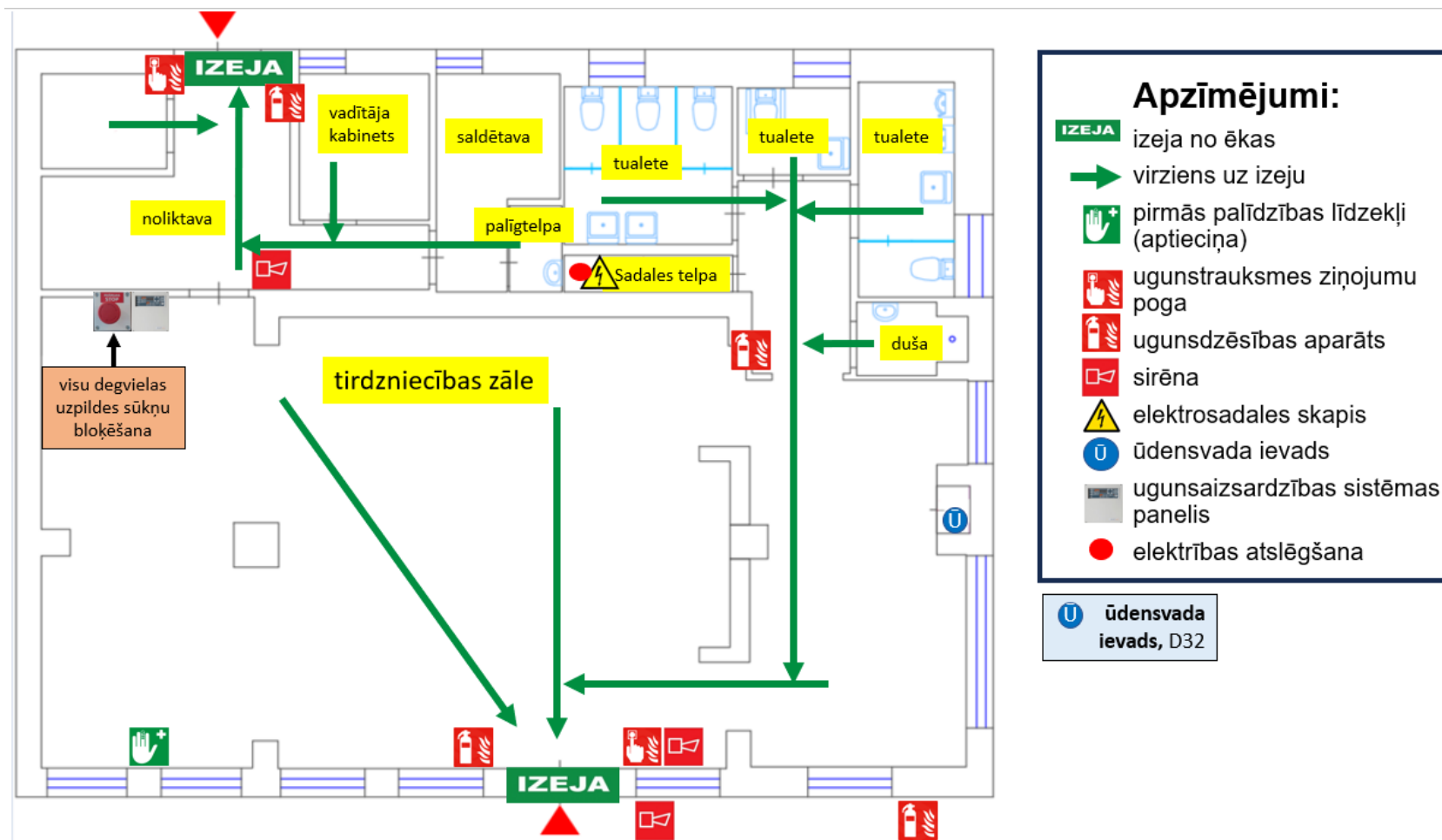
	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
		līgumorganizācijas		
9.3.	Gruntsūdens kvalitātes monitorings	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "AMECO vide"	pēc grafika un pēc avārijas noplūdes	pēc grafika
9.4.	Lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtu attīrīšana no atdalītajām smiltīm un naftas produktiem	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "EMENDO consulting"	pēc vajadzības un pēc avārijas noplūdes	pēc vajadzības
9.5.	Attīrīto notekūdeņu kvalitātes monitorings	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "AMECO vide"	pēc grafika un pēc avārijas noplūdes	
10. Drošības sistēmas atbilstības un avāriju riska samazināšanas pasākumu efektivitātes novērtējums				
10.1.	CA plāna aktualizācija, ņemot vērā izmaiņas tehnoloģijā, uzglabājamo vielu/ maisījumu sortimentā, atbildībās, normatīvo aktu prasībās	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības (izmaiņas apziņošanas shēmā)	
10.2.	Darbinieku apmācība civilās aizsardzības jomā, zināšanu pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
10.1.	Notikušo noviržu no normas statistika, analīze un priekšlikumu iesniegšana uzņēmuma vadībai	Kvalitātes, vides un darba aizsardzības nodaļas vadītāja	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības	pēc vajadzības

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	-------------------------

3. Paaugstinātas bīstamības objekta plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženiertehniskās komunikācijas, avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēšanas iekārtas, agrīnās brīdināšanas ierīces, ugunsdzēsības ūdensapgādes avoti, bīstamo vielu uzglabāšanas vietas

3.1.DUS ēka

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

3.2. DUS teritorija

BI – bīstamās iekārtas:

5 gab. pazemes rezervuāri
dīzeļdegvielas, benzīna uzglabāšanai,
2 gab. virszemes spiedvertnes propāna-
butāna maisījuma uzglabāšanai

Dīzeļdegviela (ANO numurs – 1202)

Bīstamības apzīmējumi: H226, H304,
H315, H332, H351, H373, H411

Drošības prasību apzīmējumi: P210, P260,
P273, P280, P301+P310, P331

Benzīns (ANO numurs – 1203)

Bīstamības apzīmējumi: H224, H304,
H315, H336, H340, H350, H361, H411

Drošības prasību apzīmējumi: P201, P210,
P273, P280, P301+P310, P331, P403+P233

Propāns-butāns (ANO numurs – 1965)

Bīstamības apzīmējumi: H220, H280

Drošības prasību apzīmējumi: P210, P377,
P403, P410

Elektrības atslēgšana:

- Galvenajā elektrības skapī, aiz DUS ēkas
- Elektro sadales telpā sadales skapī

Elektroģeneratora pieslēgšana:

- skapī uz DUS ēkas fasādes

4. Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas

DROŠĪBAS DATU LAPA
Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikuma un Regulu (ES) 2020/878
Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8
Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

1. IEDAĻA: Vietas / maisījuma un uzņēmējiesabiedrības / uzņēmuma identificēšana

1.1. Produkta identifikators:

Bezsvina benzīns

1.2. Vietas vai maisījuma būtiskie identificētie lietošanas veidi un neieteicamie lietošanas veidi:

Degviela.

Degviela iekšdedzes dzinējiem ar dzirksteļainādezi.

Neieteicamie lietošanas veidi: Nav norādīts.

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju:

Ražotājs: Akcinē bendrovē „ORLEN Lietuva”

Ražotāja adrese: Mažeikių g. 75, Juodeikių k., 89467, Mažeikių r. sav., Lietuva
Tāl./fakss: +370 443 92121 / +370 443 92525

Timekļa vietne: www.orlenlietuva.lt

E-pasts: info@orlenlietuva.lt

Izplatītājs Latvijā: SIA „ORLEN Latvija”
Reģ. Nr.: 40003637994

Izplatītāja adrese: Miera iela 2-3, Rīga, LV-1001
Tāl.: (+371) 67103300

Timekļa vietne: http://www.orlen.lv

E-pasts: zinas@orlen.lv

Par drošības datu lapu atbildīgā persona: birojs@vkh.lv

1.4. Tālruna numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112
Toksikoloģijas un sepses klīnikas Saindēšanās un zāļu informācijas centrs,
Hipokrāta 2, Rīga, Latvija, LV-1038: (+371) 67042473 (strādā 24 h diennaktī)

2. IEDAĻA: Bīstamības apzīmēšana

2.1. Vietas vai maisījuma klasifikācija:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Maisījuma klasifikācija: Flam. Liq. 1; H224, Asp. Tox. 1; H304,
Skin Irrit. 2; H315, STOT SE 3; H336,
Muta. 1B; H340, Carc. 1B; H350, Rep. 2; H361,
Aquatic Chronic 2; H411.

Fizikālā un ķīmiskā bīstamība: Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

Ietekme uz veselību: Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.
Kairina ādu. Var izraisīt miegainību vai reiboni.
Var izraisīt ģenētiskus bojājumus. Var izraisīt vēzi.
Ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzimušajam bērnam.

Ietekme uz vidi: Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

2.2. Marķējuma elementi:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Bīstamības

piktogramas:

Signālvārds:

Bīstami

DROŠĪBAS DATU LAPA
Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikuma un Regulu (ES) 2020/878
Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8
Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Bīstamības apzīmējumi: H224 Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki
H304 Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos
H315 Kairina ādu
H336 Var izraisīt miegainību vai reiboni
H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus
H350 Var izraisīt vēzi
H361 Ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzimušajam bērnam
H411 Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Papildus bīstamības apzīmējumi: Nav uzrādīts.

Drošības prasību apzīmējumi:

Vispārējie: Nav uzrādīts.

Profilakse: P201 Pirms lietošanas sapemt speciālu instruktažu

P210 Turēt pietiekamā attālumā no karstuma avotiem, karstām virsmām, dzirksteļiem, atklātas liesmas un citiem aizdegšanās avotiem. Nesmēķēt

P273 Izvairīties no izplatīšanas apkārtnē vidē

P280 Izmantot aizsargcimdus/aizsargapģērbu/acu aizsargus/sejas aizsargus

Reakcija: P301 + NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: nekavējoties sazinieties ar

P310 SAINDĒŠANĀS INFORMĀCIJAS CENTRU/ārstu

P331 NEIZRAISĪT vemšanu

Glābšana: P403 + Glabāt labi vēdināmās telpās. Tvertni turēt cieši noslēgtu

P233

Izīcināšana: Nav uzrādīts.

Sastāvā esošu vielu identitāte: Benzīns

Papildu marķējumi: Nav nepieciešams.

Bērniem nepieejamas aizdares: Nav piemērojamas.

Sataustāmas bīstamības brīdinājuma zīmes: Nav piemērojamas.

2.3. Citi apdraudējumi:

PBT, vPvB, SVHC vai

ED kritēriji:

Maisījuma sastāvdaļa, *terc*-butilmetilēteris (CAS Nr.: 1634-04-4) tiek izvērtēta

kā viela, kam piemīt endokrīni disruptīvas īpašības.

Pamatojoties uz ražotāja sniegtajiem datiem, maisījums **nesatur citas sastāvdaļas:**

- kurās atbilst PBT vai vPvB kritērijiem, kādē noteikti Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumā,

- vai kurās ir iekļautas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punktu izveidotajai sarakstā, jo tām piemīt endokrīni disruptīvas īpašības,

- vai kurās ir identificētas kā tādas, kurām piemīt endokrīni disruptīvas īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētajā

Regulā (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regulā (ES) 2018/005 noteiktajiem kritērijiem,

daudzumā, kas lielāks par 0,1 % masas.

Citi apdraudējumi, kuri neatspoguļojas klasificēšanā:

Bezsvina benzīns ir īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums, kas normālā temperatūrā

var veidot sprādzienbīstamu ogļūdeņražu tvaiku un gaisa maisījumu.

Tā tvaiki kairina ādu, acis un elpceļus. Šķidrums kairina acis un ādu.

Degviela var saturēt līdz pat 1 % pēc tilpuma benzolu, kas ir klasificēts kā

1.A kategorijas kancerogēna viela, tādēļ ilgstoša produkta iedarbība var izraisīt

ļaudabīgus audzējumus, anēmiju, leikēmiju un citas saslimšanas.

Tvaiki, ja tos ieelpo, var izraisīt miegainību un reiboni.

Toksisks ūdens organismiem. Var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē.

Pastāv augšnes un gruntsūdens piesārņojuma risks.

3. IEDAĻA: Sastāvs / informācija par sastāvdaļām

3.2. Maisījumi:

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Ķīmiskais raksturojums: Benzīna, skābekli saturošu vielu un palīgvielu maisījums.

Sastāvdaju deklarācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Vielas nosaukums	EK numurs	CAS numurs	Konc., %	Klasifikācija
Benzīns; Līgrošs ar zemu viršanas temperatūru - nestandarta	289-220-8 REACHReg. Nr.: 01-2119471335-30-0027	86290-81-5	< 100	Flam. Liq. 1 Asp. Tox. 1 * Skin Irrit. 2 STOT SE 3 Muta. 1B * Carc. 1B * Repr. 2 Aquatic Chronic 2 CLP09(A1P0) * REACHReg. dati (CLP 07)
				H224 [1] H304 * [2] H315 H336 H340 * H350 * H361 H411
Terc-butilmetilēteris (MTBE)	216-653-1 REACHReg. Nr.: 01-2119432786-27-0013	1634-04-4	0 - 22,0	Flam. Liq. 2 Skin Irrit. 2 CLP09
				H225 [1] H315 [2]
Etanols	200-578-6 REACHReg. Nr.: 01-2119457010-41	64-17-5	0 - 10,0	Flam. Liq. 2 CLP09
				H225 [1] [2]
Metanols	200-659-6 REACHReg. Nr.: 01-2119433307-44	67-56-1	0 - 3,0	Flam. Liq. 2 Acute Tox. 3 Acute Tox. 3 Acute Tox. 3 STOT SE 1 CLP09 STOT SE 1; H370: C > 10 % STOT SE 2; H371: 3 % < C < 10 %
				H225 [1] H301 [2] H311 H331 H370
Antioksidants: 2,6-di-terc-butilfenols	204-884-0 REACHReg. Nr.: Nav norādīts.	128-39-2	0 - 0,0025	Nav norādīts. **
Antioksidants: 2-terc-butilfenols	201-807-2 REACHReg. Nr.: Nav norādīts.	88-18-6	0 - 0,0037	Nav norādīts. **
Daudzfunkcionālā piedeva	Nav norādīts. REACHReg. Nr.: Nav norādīts.	Nav norādīts.	0 - 0,16	Nav norādīts.

Pilnu bīstamības klašu un kategoriju, kā arī bīstamības apzīmējumu kodu atšifrējumu skatīt 16. iedaļā.

Aroda ekspozīcijas robežvērtības, ja pieejamas, skatīt 8. iedaļā.

* Vietas harmonizētā klasifikācija ir norādīta treknrakstā.

** Vietas, kurām harmonizētā klasifikācija nav noteikta.

[1] Vietas, kuras klasificētas kā bīstamas veselībai vai videi.

[2] Vietas, kurām noteiktas aroda ekspozīcijas robežvērtības.

4. IEDAĻA: Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts:

Vispārēja informācija: Nekavējoties novilkt tīk piesārņotu / caursūkušos apģērbu un apavus, kas var izraisīt / jau izraisa produkta saskari ar ādu.

Neatliekama medicīniska palīdzība ir nepieciešama, kad ir:

- bezsamaņa,
- apstājas elpošana, vai rodas pēkšņi elpošanas traucējumi,
- ir smagas traumas vai spēcīga asiņošana, kas apdraud dzīvību,
- pazīmes, kas liecina par infarktu (pēkšņas sāpes aiz krūšu kaula),
- pazīmes, kas liecina par insultu (ir vienas puses pēkšņs vājums),
- citas **dzīvību apdraudošas situācijas**.

Skatīt arī: <https://www.nmpd.gov.lv/lv/kad-zvanit-113>.

Pēc pirmās palīdzības sniegšanas sekot produkta ietekmēto personu stāvoklim.

Pēc ekspozīcijas aizkavēta ietekme ir iespējama (ģenētiski bojājumi,

onkoloģiskas saslimšanas, kaitējums auglībai vai nedzimušajam bērnam).

Ja noticis nelaimes gadījums, nekavējoties meklēt medicīnisku palīdzību.

Visos gadījumos, kad rodas šaubas, vai iedarbības simptomi nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību. Ja cietušais ir bez samaņas, to novietot stabilā sānu gulā

un izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Pirms atkārtotas lietošanas piesārņoto apģērbu izmazgāt, apavus iztīrīt vai izmest.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Ieelpojot:

Pirms sākt cietušo glābšanu, izolēt visus iespējamos aizdegšanās avotus, tajā skaitā atslēgt elektrību. Nodrošināt pietiekamu ventilāciju un, pirms došanās noslēgtās telpās, pārliecināties, ka atmosfēra ir droša un elpošanai derīga. Piesārņoto apģērbu, pirms vilkšanas nost, saliet ar ūdeni, lai izvairītos no dzirksteļu veidošanās no statiskās elektrības.

Simptomi: galvassāpes, nelabums, vemšana un apziņas stāvokļa izmaiņas. Ja ir apgrūtināta elpošana, pārvietot cietušo svaigā gaisā un nodrošināt mieru elpošanai ērtā pozā.

Ja cietušais ir bez samaņas un:

Neelpo - pārliecināties, vai elpceļi ir brīvi un veikt mākslīgo elpināšanu, kas jā dara apmācītam personālam. Ja nepieciešams, veikt ārejo sirds masāžu un meklēt medicīnisku palīdzību.

Elpo - novietot stabilajā sānu gulā. Ja nepieciešams, dot skābekli.

Ja cietušajam ir mainīts apziņas stāvoklis, vai simptomi nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību.

Nokļūstot uz ādas:

Simptomi: apsārtums, kairinājums. Nekavējoties novilkt piesārņoto apģērbu un apavus un tos likvidēt drošā veidā kā atkritumus. Skarto vietu nomazgāt ar ziepēm un ūdeni.

Ja attīstās kairinājums, apsārtums vai pietūkums un nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību.

Lietojot augstspiediena iekārtas, var notikt produkta iekļūšana organismā caur ādu.

Ja tas atgadījies, nekavējoties meklēt profesionālu medicīnisku palīdzību, negaidot, kamēr parādās iedarbības simptomi.

Nelielu termisku apdegumu gadījumā apdeguma vietu atdzēsēt.

Turēt apdeguma vietu zem tekoša auksta ūdens strūkļas vismaz piecas minūtes,

līdz mazinās sāpes. Tomēr, izvairīties no ķermeņa hipotermijas (atdzīšanas).

Nokļūstot acīs:

Simptomi: viegls kairinājums (nespecifisks).

Uzmanīgi skalot acis ar ūdeni vairākas minūtes.

Ja cietušajam ir kontaktlēcas, tās izņemt, ja to ir viegli izdarīt.

Ja attīstās kairinājums, neskaidra redze vai pietūkums un nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību pie speciālista.

Norijot:

Norīšanas gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.

Cietušo nekavējoties nosūtīt uz slimnīcu. Negaidīt, līdz parādās jebkādi iedarbības simptomi. **Neizraisīt vemšanu**, jo pastāv ķīmiskās pneimonijas risks.

Kunģa skalošanu drīkst veikt tikai pēc endotraheālas intubācijas.

Nedot neko caur muti cietušajam, kas ir bez samaņas.

Pirmās palīdzības

sniedzēju aizsardzība:

Neveikt nekādas darbības, kas var radīt jebkādu personīgu risku vai bez

atbilstošas apmācības. Sargāt sevi, sniedzot palīdzību!

Ja nepieciešams, izmantot situācijai atbilstošus individuālos aizsardzības

līdzekļus. Skatīt arī 8. iedaļā.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūti un aizkavēti:

Ieelpojot:

Pārmērīga tvaiku, mīklas vai izgarojumu iedarbība var izraisīt elpceļu kairinājumu.

Nokļūstot uz ādas:

Apsārtums, kairinājums.

Nokļūstot acīs:

Viegls kairinājums (nespecifisks).

Norijot:

Simptomu ir maz, vai to nav.

Ja vispār, var būt nelabums un caureja.

Norīšanas gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi:

Norādījumi ārstam:

Ārstēt atbilstoši simptomiem.

Norīšanas gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.

5. IEDAĻA: Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi:

	AS "VIRŠI-A" DUS “Grenctāle” CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	------------------

DROŠĪBAS DATU LAPA Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878 Produkta identifikators: Bezsvina benzīns Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8	 Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.
--	--

Piemēroti ugunsdzēsšanas līdzekļi:	Putas (pielieto tikai īpaši apmācīts personāls). Ūdens migla (pielieto tikai īpaši apmācīts personāls). Sausais ķīmiskais pulveris, oglekļa dioksīds (CO ₂), zeme, smiltis, ūdens tvaiks. Inertas gāzes (pielietošana var būt reglamentēta).
Nepiemēroti ugunsdzēsšanas līdzekļi:	Neizmantojot spēcīgu ūdens strūklu, jo tā var radīt degošā produkta šļakatas un veicināt uguns izplatīšanos. Izvairīties no ūdens un putu vienlaicīgas izmantošanas uz vienas virsmas, jo ūdens veicina putu sadalīšanos.
5.2. Īpaša vielas vai maisījuma izraisīta bīstamība:	
Maistījuma izraisīta bīstamība:	Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki. Ja produktu saturošas tvertnes ir pakļautas uguns iedarbībai, pastāv sprādziena draudi dēļ spiediena celšanās to iekšpusē. Ja produkts ir izlījis, ogļūdeņražu tvaiku un gaisa maisījums var aizdegties vai eksplodēt no dzirksteles vai karsta priekšmeta.
Bīstami sadegšanas produkti:	Nepilnīga sadegšana radīs sarežģītu cietu un šķidru daļiņu un gāzu maisījumu, tostarp oglekļa oksīdus, un grūti nosakāmus organiskos un neorganiskos savienojumus. Toksisku gāzu koncentrācija ierobežotā telpā var sasniegt bīstamu līmeni. Ja produktā ievērojamā daudzumā ir sēra savienojumi, starp sadegšanas produktiem var būt arī sērūdeņradis, sēra oksīdi un sērskābe.
5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem:	
Īpašas ugunsdzēsšanas metodes:	Uguni dzēst no maksimāla attāluma. Atrasties vēja pusē ugunsgrēka vietai. Ja zona kļūst bīstama, to nekavējoties atstāt.
Aizsardzības līdzekļi ugunsdzēsējiem:	Izmantojot piemērotus elpošanas aparātus, gāzmaskas un neausrīdīgu aizsargapģērbu. Liela ugunsgrēka gadījumā vai slēgtās telpās izmantot pilnu, ugunsizturīgu aizsargapģērbu un autonomos elpošanas aparātus (SCBA) ar pilnu sejas aizsargu, kuri darbojas virspiediena režīmā.
Pārējā informācija:	Produktu saturošas tvertnes, kas ir tiešā uguns tuvumā, dzēsiet ar ūdens strūklu no droša attāluma.

6. IEDAĻA: Pasākumi nejausās noplūdes gadījumos
--

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām:	
Vispārīga informācija:	Degviela ir viegli gaistošs produkts ar zemu uzliesmošanas temperatūru, tādēļ katrā tās noplūde vai izlījums rada nopietnu ugunsgrēka vai sprādziena risku. Apturēt vai ierobežot noplūdi, ja to darīt ir droši. Izvairīties no tiešas saskares ar izlījušo produktu. Turēties vēja pusē. Lielas noplūdes gadījumā brīdīnāt iedzīvotājus, kas dzīvo pa vējam. Evakuēt neiesaiņīto personālu. Paziņot ārkārtas/glābšanas personālam. Izņemot gadījumu, kad noplūde ir neliela, vispirms izvērtēt jebkādas darbības pamatojumu un to, ja iespējams, darīt apmācītai, kompetentai personai, kas atbildīga pār ārkārtas situāciju pārvaldību. Likvidēt visus aizdegšanās avotus (elektrība, dzirksteles, liesma), ja to izdarīt ir droši. Ja tā rīkotes nosaka situācija, informēt atbildīgās institūcijas un dienistus. Neveikt nekādas darbības, kas var radīt jebkādu personīgu risku vai bez atbilstošas apmācības.
Personas, kuras nav avārijas dienestu darbinieki:	
Avārijas dienestu darbinieki:	<u>Nelielas noplūdes:</u> Parasti pilnīgi pietiekams ir antistatiskās darba apģērbs. <u>Lielas noplūdes:</u> Pilns ķīmiski izturīga un antistatiska materiāla aizsargtērps. Aizsargcimdi, kas sniedz pietiekamu aizsardzību pret aromātiskajiem ogļūdeņražiem. <u>Piezīme:</u> cimdi, kas izgatavoti no PVA nav piemēroti ārkārtas gadījumiem. Aizsargķivere, antistatiski aizsargapavi ar neslidošu pazoli.

DROŠĪBAS DATU LAPA Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878 Produkta identifikators: Bezsvina benzīns Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8	 Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.
--	---

Elpceļu aizsardzībai, atkarībā no noplūdes lieluma un paredzamā iedarbības laika, valkāt daļējas vai pilnīgas sejas maskas ar organisko tvaiku filtru vai autonomos elpošanas aparātus (SCBA). Ja situācija nevar tikt pilnībā novērtēta vai ja pastāv skābekļa trūkuma risks, izmantot SCBA.

6.2. Vides drošības pasākumi:

Noplūde uz zemes:
Nepieļaut produkta nonākšanu kanalizācijā, virszemes, pazemes ūdeņos vai ūdenstecēs.
Ja iespējams, ierobežot produkta izplūšanu ar sausu zemi, smiltīm vai līdzīgu nedegošu materiālu.
Lielas noplūdes, ja iespējams, var uzmanīgi pārkārt ar putām, lai samazinātu ugunsgrēka izcelšanās risku.
Neizmantojot tiešu ūdens strūklu. Iekšējās vai ierobežotās telpās nodrošināt pietiekamu ventilāciju.

Noplūde ūdenī vai jūrā:
Apturēt noplūdi tās avotā, ja to izdarīt ir droši. Nelielas noplūdes ierobežotā akvatorijā, piemēram, ostā, ierobežot ar peldošajām barjerām. Savākt produktu ar piemērotu peldošu absorbentu.
Lielas noplūdes atklātā ūdenstilpnē, ciktāl iespējams, ierobežot ar peldošajām barjerām un citiem mehāniskiem līdzekļiem un savākt tikai ar noteikumu, ja tas ir praktiski nepieciešams un ja var tikt pietiekamā mērā novērsts uguns izcelšanās un sprādziena risks.
Citādi produktam ļaut iztvaikot, kontrolējot noplūdes izplešanos.

6.3. Lokalizācijas (ierobežošanas) un savākšanas paņēmieni un materiāli:

Noplūde uz zemes:
Savākt izlījušo produktu, absorbējot ar piemērotu nedegošu materiālu. Brīvo produktu savākt ar piemērotiem līdzekļiem. Savākt produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus ievietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai. Apgūns piesārņojuma gadījumā ņemiet piesārņoto augsnes kārtu un ar to rīkotes atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem.

Noplūde ūdenī vai jūrā:
Savākt produktu ar piemērotu peldošu absorbentu. Ja tas nav iespējams, kontrolēt produkta izplatīšanos ar peldošajām barjerām un citiem mehāniskiem līdzekļiem. Lēmumu par disperģentu lietošanu pieņem speciālistam un, ja nepieciešams, saskaņot ar vietējām atbildīgajām institūcijām. Savākt produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus ievietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai.

Pārējā informācija:	Ieteiktās savākšanas metodes balstās uz šī produkta ticamākajiem noplūdes scenārijiem. Faktiskā situācijā virkne apstākļu (vējš, gaisa temperatūra, vilpošanās, strauju virzienu (ātrums) var būtiski ietekmēt piemērotākā paņēmiena izvēli. Šī iemesla dēļ, ja nepieciešams, konsultēties ar vietējiem speciālistiem. Var arī pastāvēt vietējo atbildīgo institūciju noteikti priekšraksti vai ierobežojumi. Nelielu produkta daudzumu noplūde, īpaši atklātā vietā, kur produkta tvaiki parasti viegli izkļūst, ir dinamiska situācija, kuras izvērsšanās par tādu, kad produkta koncentrācija gaisā kļūst bīstama, ir maz ticama. Tomēr, atsevišķās vietās, piemēram, grāvjos, ieplākās vai ierobežotās vietās, var veidoties un uzkrāties produkta tvaiki bīstamās koncentrācijas. Visos šajos gadījumos lēmumu par rīcību pieņemt, pamatojoties uz konkrētās situācijas apstākļiem.
---------------------	--

7. IEDAĻA: Apiešanās un glabāšana
--

7.1. Droša apiešanās un tai vajadzīgie piesardzības pasākumi:
Vispārīga informācija: Pastāv sprādzienbīstama tvaiku un gaisa maisījuma veidošanās risks. Pārliedzināties, vai tiek ievēroti noteikumi attiecībā uz uzliesmojošu produktu uzglabāšanu un sprādzienbīstamām atmosfērām. Sargāt no karstuma, dzirkstelēm, atklātas liesmas, karstām virsmām. Nesmēķēt. Lietot uz glabāt tikai ārpus telpām vai labi vēdinātās telpās. Izvairīties no saskares ar produktu. Izvairīties no izplatīšanas apkārtnē vidē.
Lietošana: Produktu pārkrājot (iepildot pārvietojamās tvertnēs un tās iztukšojot) un ņemot paraugus, pastāv statiskās elektriskās izlādes risks, tādēļ jāveic pasākumi aizsardzībai pret statisko elektrību.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

ORLEN

Latvija

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Pārvadāšanai izmantot tikai piemērotas hermētiskas pārvietojamās tvertnes. Izmantot tvertņu iepildīšanas papēmienu, pildot tikai no apakšas, atbilstoši Eiropas Savienībā noteiktajai kārtībai.

Lietot tikai eksploziju drošas elektriskās, apgaismes un ventilācijas iekārtas.

Lietot tikai tādus instrumentus, kas nerada dzirksteles.

Uzpildes, pārkraušanas vai pārvietošanas operācijām neizmantojot saspiegtu gaisu.

Produkta tvaiki ir smagāki par gaisu. Uzmanīties no produkta tvaiku uzkrāšanās iepaklās, bedrēs un ierobežotās vietās. Izmantojot individuālos aizsardzības līdzekļus. Izvairīties no saskares ar ādu un acīm. Izvairīties no tvaiku ieelpošanas. Neēst.

Vispārējās darba higiēnas ieteikumi:

Rīkoties saskaņā ar labu darba higiēnas un drošības praksi.

Darba vietā neēst, nedzert un nesmēkēt. Pēc lietošanas mazgāt rokas.

Pirms ienākšanas ēšanai paredzētās zonās novilkt piesārņoto apģērbu un aizsardzības līdzekļus.

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība:

Uzglabāšanas vietām jābūt projektētām, aprīkotām un jādarbojas atbilstoši Eiropas Savienības un vietējiem noteikumiem. Uzglabāt tikai tvertnēs, kas projektētas uzliesmojošu šķidrumu uzglabāšanai.

Uzglabāšanas telpām vai laukumiem jābūt ar drošības baseiniem, lai novērstu augsnes un ūdens piesārņojumu sūces vai noplūdes gadījumā.

Uzglabāšanas tvertnu iekšienes tīrīšanu, pārbaudi un apkopi drīkst veikt tikai atbilstoši kvalificēts un apmācīts personāls saskaņā ar valsts vai uzņēmumā noteikto kārtību. Pirms došanās iekšā tvertnē nepieciešams pārbaudīt atmosfēras skābekļa saturu un uzliesmojošo gāzu koncentrāciju.

Degvielas tvaiki var uzkrāties tvertnes augšējā tukšajā daļā un aizdegties arī pie temperatūras, kas zemāka par uzliesmojuma temperatūru, tāpēc jāveic pasākumi statiskās elektriskās izlādes un uzliesmojuma avotu novēršanai graduēšanas un produkta paraugu ņemšanas laikā.

Uzglabāt atsevišķi no oksidētājiem.

Ieteicamie uzglabāšanas tvertņu materiāli: tērauds, nerūsošais tērauds.

Uzglabāšanas tvertnēm nepiemērotie materiāli: nepiemēroti var būt dažādi sintētiski materiāli atkarībā no paredzamā pielietojuma. Savietojamība jāpārbauda pie tvertnes ražotāja.

Ja produkts tiek piegādāts tvertnē, to glabāt oriģinālajā tvertnē vai šī veida produktam piemērotā tvertnē.

Turēt tvertni cieši noslēgtu un marķēt to. Sargāt no tiešiem saules stariem. Vieglo oglekļa tvaiki var uzkrāties tvertnes augšpusē un radīt sprādziena draudus.

Tukšās tvertnes var saturēt īpaši vieglos uzliesmojošus produkta tvaikus.

Nemetināt, nelodēt, neurbt, ngrieziet un nedzīvējat tukšās tvertnes, pirms tās nav pienācīgi iztīrītas.

7.3. Konkrēts(-i) gala lietošanas veids(-i):

Degviela izmantojama iekšdedzes dzinējos ar dzirksteļzieddzi.

8. IEDAĻA: Ekspozīcijas kontrole/individuālā aizsardzība			
8.1. Kontroles parametri:			
Piemērojamās arodekspozīcijas robežvērtības:	Vielā	Kopienas robežvērtības [citi datu avoti]	LR MK not. Nr. 325, mg/m³
	Benzīns	--	100 (8 h)
		[Ražotāja rekomendācija: 300 mg/m³]	(Benzīni (degviela))
	<i>tert</i> -butilmetilēteris (MTBE)	50 / 100 ppm; 183,5 / 367 mg/m³ (2000/13/EK)	--
	Etanols	--	1000 (8 h)
	Metanols	200 / - ppm; 260 / - mg/m³ (Āda) (2000/13/EK)	260 (8 h) (Āda)
	Atsevišķas benzīna komponentes:		
	n-heksāns	20 / - ppm; 72 / - mg/m³ (2000/13/EK)	72 (8 h)
	Oglekļa, alifātiskie, piesātinātie, C ₁ -C ₁₀	--	100 (8 h) / 300 (15 min) (alkāni)
	Aromātiskie oglekļa:		
	Benzols	1 / - ppm; 3,35 / - mg/m³ (Āda) (1999)	3,25 (8 h) (Āda)
	Toluols	50 / 100 ppm; 192 / 388 mg/m³ (Āda) (2000/13/EK)	50 (8 h) / 150 (15 min) (Āda)

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

ORLEN

Latvija

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Piezīme:

Nemot vērā produkta mainīgo sastāvu, uz to var attiekties arī citu, šeit neminētu, individuālu vielu arodekspozīcijas robežvērtības. Ieteicams veikt monitoringu, pamatojoties uz faktiski analīžu datiem

Bioloģiskās robežvērtības: Ja faktiski analīžu dati konstatē šo vielu klātbūtni produktā, aromātiskajiem oglekļa (benzols, toluols, stirols) nosaka to metabolītus un/vai šādas ķīmiskās vielas:

Benzolam: urīnā maiņas beigās nosaka fenolu (BER 25 µg/g kreatinīna).

Toluolam: urīnā maiņas beigās nosaka hiprskābi (BER 1,6 g/g kreatinīna), asinīs – toluolu (BER 0,05 mg/l).

Stirolam: urīnā maiņas beigās nosaka mandeļskābi (BER 0,8 g/g kreatinīna), asinīs – stirolu (BER 0,55 mg/l).

Atvasinātie nenovērojamas ietekmes līmeņi (DNEL):	Iedarbības subjekti	Iedarbības veids	Ietekme uz veselību	Vērtība
<i>Benzīns, 86290-81-5; (9,5-41)</i>	Strādnieki	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	1286,4 mg/m³
	Strādnieki	Ieelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	837,5 mg/m³
	Strādnieki	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	1066,67 mg/m³
	Patērētāji	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	1152 mg/m³
	Patērētāji	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	640 mg/m³
	Patērētāji	Ieelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	178,57 mg/m³
	Strādnieki	Ieelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	178,5 mg/m³
	Strādnieki	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	357 mg/m³
	Strādnieki	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	5100 mg/kg ķermeņa svara dienā
	Patērētāji	Ieelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	53,6 mg/m³
<i>MTBE, 1634-04-4; (10,5-41)</i>	Patērētāji	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	214 mg/m³
	Patērētāji	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	3570 mg/kg ķermeņa svara dienā
	Patērētāji	Orāli	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	7,1 mg/kg ķermeņa svara dienā
	Strādnieki	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	130 mg/m³
	Strādnieki	Ieelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	130 mg/m³
	Strādnieki	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	130 mg/m³
	Strādnieki	Caur ādu	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	20 mg/kg ķermeņa svara dienā
	Strādnieki	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	20 mg/kg ķermeņa svara dienā
	Patērētāji	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	26 mg/m³
	Patērētāji	Ieelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	26 mg/m³
<i>Metanols, 67-56-1; (10,5-41)</i>	Patērētāji	Ieelpojot	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	26 mg/m³
	Patērētāji	Ieelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	26 mg/m³
	Patērētāji	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	4 mg/kg ķermeņa svara dienā
	Patērētāji	Caur ādu	Akūta / ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	4 mg/kg ķermeņa svara dienā

AS "VIRŠI-A" DUS “Grenctāle”

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Paredzētās koncentrācijas, kuras neizraisa novērojamas sekas (PNEC):

Vides sektors

Benzīns, 86290-81-5: ⁽⁸⁾

Ūdens (saldūdens)
Ūdens (jūras ūdens)
Nugulsnes (saldūdens)
Nugulsnes (jūras ūdens)
Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (STP)
Augsne
Orāli, plēvēji, sekundārā saindēšanās

MTBE, 1634-04-4: ⁽⁹⁾

Ūdens (saldūdens)
Ūdens (jūras ūdens)
Nugulsnes (saldūdens)
Nugulsnes (jūras ūdens)
Ūdens (neregulāras emisijas, saldūdens)
Ūdens (neregulāras emisijas, jūras ūdens)
Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (STP)
Augsne
Orāli, plēvēji, sekundārā saindēšanās

Metanols, 67-56-1: ⁽¹⁰⁾

Ūdens (saldūdens)
Ūdens (jūras ūdens)
Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (STP)
Ūdens (neregulāras emisijas)
Nugulsnes (saldūdens)
Nugulsnes (jūras ūdens)
Augsne
Plēvēji, sekundārā saindēšanās, orāli

Etanols, 64-17-5: ⁽¹¹⁾

Ūdens (saldūdens)
Ūdens (jūras ūdens)
Ūdens (neregulāras emisijas)
Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (STP)
Nugulsnes (saldūdens)
Nugulsnes (jūras ūdens)
Augsne
Plēvēji, sekundārā saindēšanās, orāli

⁽¹²⁾ - ECHA dati

Ieteicamās monitoringa procedūras:

Strādājot profesionāli / rūpnieciskos apstākļos:

Ja produkts satur sastāvdaļas, kurām noteiktas arodekspozīcijas un/vai DNEL robežvērtības, var būt nepieciešams darba vides vai bioloģiskā piesārņojuma monitorings, lai noteiktu ventilācijas efektivitāti vai citu kontroles pasākumu un / vai elpošanas aizsardzības aprīkojuma lietošanas nepieciešamību. Būtu jāskata pārvaldības standarti, piemēram, šādi:

Vērtība

Dati nav pieejami: testēšana tehniski nav iespējama.

Nav pieejami pietiekami dati par bīstamību (nepieciešama papildu informācija).

0,51 mg/l
0,26 mg/l
23 mg/kg
1,17 mg/kg
47,2 mg/l
71 mg/l
1,56 mg/kg
Bioakumulācijas potenciāla nav.

Apdraudējums nav identificēts.

Bioakumulācijas potenciāla nav.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Līmeņotās kontroles ieteikumi:

8.2. Ekspozīcijas kontrole:

Atbilstoša inženiertehniskā kontrole:

Degvielas tvaiki var nonākt atmosfērā dažādu tehnoloģisko procesu un darbību rezultātā, tāpēc produkta tvaiku koncentrācija darba vides gaisā ir jākontrolē.

Individuālie aizsardzības līdzekļi:

Elpceļu aizsardzība:

LVS EN 689+AC:2019 (Iedarbība darba vietā. Iedarbības noteikšana, iecelšot ķīmiskas vielas. Stratēģija, lai pārbaudītu atbilstību arodekspozīcijas robežvērtībām),
LVS EN 482:2021 (Iedarbība darba vietā. Ķīmisko agentu koncentrācijas noteikšanas procedūras. Veiktspējas pamatprasības).
Strādājot ar bīstamām vielām, kurām nav noteiktas arodekspozīcijas un/vai DNEL robežvērtības, darba devēja pienākums ir uzturēt minimālas koncentrāciju līmeņus, kādus ir iespējams panākt, izmantojot esošās zinātniskās tehnoloģijas un līdzekļus, lai bīstamās vielas neradītu draudus strādājošajiem.
Nav uzrādīts.

Ja veicot darbības nav iespējams izvairīties no liela daudzuma tvaiku un gāzes iedarbības, izmantot elpceļu aizsardzības līdzekļus, piemēram, masku ar A2 filtru (piemēram, atbilstošu EN 14387).

Strādājot tvertnu iekšpusē vai citās slēgtās telpās **nelietot** masku ar filtru, bet tā vietā lietot slēgtu elpošanas sistēmu. Elpceļu aizsardzības līdzekļus lietot saskaņā ar ražotāja norādījumiem un pastāvošajiem noteikumiem.

Ādas aizsardzība:

Roku aizsardzība:

Valkāt pret naftas produktu iedarbību noturīgus aizsargcimdus (piemēram, atbilstošus EN 420, EN 388, EN 374-2, EN 374-3).

Citi:

Nepieciešams aizsargapģērbs (piemēram, atbilstošs EN 465), ko nepieciešams uzturēt kārtībā un regulāri pārbaudīt.

Acu /sejas aizsardzība:

Apstākļos, kuros var notikt produkta saskare ar acīm, valkāt aizsargbrilles (piemēram, atbilstošas EN 166).

Termiska bīstamība:

Nav piemērojama.

Higiēnas pasākumi:

Rīkoties atbilstoši labai rūpnieciskās higiēnas un drošības praksei. Darbu pārtraukumos un darbu beidzot mazgāt rokas.

Vides eksponētības kontrole:

Emisijas no procesu un ventilācijas iekārtām vidē var būt kontroles objekts. Dažos gadījumos var būt nepieciešamas izmešu filtrēšanas un attīrīšanas iekārtas vai izmaiņu veikšana iekārtās, lai nodrošinātu atbilstību visām normatīvajām prasībām.

9. IEDAĻA: Fizikālās un ķīmiskās īpašības

9.1. Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pamatīpašībām:

Agregātsāvēklis:	Šķidrums ar zemu viskozitāti
Krāsa:	Dzidrs, bezkrāsains
Smarža:	Raksturīga ogļūdeņražiem
Smaržas sliekšnis:	Nav norādīts.
pH:	Nav piemērojams.
Kušanas punkts/sasalšanas punkts:	< -20 °C
Viršanas punkts vai sākotnējais viršanas punkts un viršanas temperatūras diapazons:	30 - 210 °C
Uzliesmošanas punkts:	< -40 °C
Uzliesmojamība:	Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
Apakšējā un augšējā sprādzienbīstamības robeža:	Apakšējā: 1,0 tilp.% Augšējā: 6,0 tilp.%

AS "VIRŠI-A" DUS “Grenctāle”

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Tvaika spiediens:	45 - 100 kPa
Relatīvais tvaika blīvums:	3 - 4 (gaiss = 1)
Blīvums un/vai relatīvais blīvums:	maks. 775 kg/m ³ (15 °C)
Šķīdība:	Ūdenī: Benzīns nešķīst. Sastāvdaļas: MTBE šķīst daļēji - 42 g/l; etanols un metanols šķīst pilnībā.
Sadalījuma koeficients (n-oktanols-ūdens) (log vērtība):	Nav norādīts.
Pasūzliesmošanas temperatūra:	> 290 °C
Sadalīšanās temperatūra:	Nav norādīts.
Kinemātiskā viskozitāte:	< 1 mm ² /s (40 °C)

9.2. Cita informācija:

Informācija par fizikālās bīstamības klasēm:

Uzliesmojoši šķidrumi: Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

Citi drošības raksturlielumi:

Iztvaikošanas ātrums: Nav norādīts.

Sprādzienbīstamība: Nav norādīta.

Oksidēšanas īpašības: Nav norādītas.

10. IEDAĻA: Stabilitāte un reaģētspēja

10.1. Reaģētspēja:

Lietojot un uzglabājot atbilstoši norādījumiem, bīstamas reakcijas nav zināmas.

10.2. Ķīmiskā stabilitāte:

Stabils apkārtesoajā temperatūrā.

10.3. Bīstamu reakciju iespējamība:

Bīstamas reakcijas nav zināmas.

10.4. Nepieļaujami apstākļi:

Augsta temperatūra.

Statiskās elektrības izlāde un citi aizdegšanās avoti.

10.5. Nesaderīgi materiāli:

Spēcīgi oksidētāji.

10.6. Bīstami sadalīšanās produkti:

Normālos apiešanās, lietošanas un uzglabāšanas apstākļos nerodas.

Bīstami sadegšanas produkti, ja ir identificēti, norādīti 5. iedaļā.

11. IEDAĻA: Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par Regulā (EK) Nr. 1272/2008 definētajām bīstamības klasēm:

Akūta toksicitāte: Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Sastāvdaļas:	Vielas	Iedarbības veids (ista detekcija)	Deva
Benzīns ⁽⁴⁾	Benzīns	L ₅₀ , orāli (nav norādīts)	> 5000 mg/kg
		L ₅₀ , derāli (nav norādīts)	> 2000 mg/kg
		L ₅₀ , ieelpojot (nav norādīts)	> 5600 mg/m ³
Terc-butilmetilēteris (MTBE) ⁽⁴⁾	Terc-butilmetilēteris	L ₅₀ , orāli (nav norādīts)	> 2000 mg/kg
		L ₅₀ , derāli (nav norādīts)	> 2000 mg/kg
		L ₅₀ , ieelpojot, 4h (nav norādīts)	> 85 mg/l
Etanols ⁽⁴⁾	Etanols	L ₅₀ , orāli (nav norādīts)	> 7060 mg/kg
		L ₅₀ , derāli (nav norādīts)	1187 - 2769 mg/kg
		L ₅₀ , ieelpojot, 4h (nav norādīts)	> 17100 mg/kg
Metanols ⁽⁴⁾	Metanols	L ₅₀ , orāli (nav norādīts)	> 17100 mg/kg
		L ₅₀ , derāli (nav norādīts)	> 17100 mg/kg
		L ₅₀ , ieelpojot, 4h (nav norādīts)	> 85 mg/l

⁽⁴⁾ - „ORLEN Lietuva” eksperimentāli dati

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Kodīgs/kairinošs ādai:	Kairina ādu.
Nopietni acu bojājumi/ acu kairinājums:	Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Elpceļu vai ādas sensibilizācija:	Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Cilmes sūnu mutagenitāte:	Var izraisīt ģenētiskus bojājumus.
Kancerogenitāte:	Var izraisīt vēzi.
Toksiska ietekme uz reproduktīvo funkciju:	Ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzimušajam bērnam. Eksperimentāli dati: NOAEC, ieelpojot: > 20000 mg/m ³
Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu (STOT):	

Vienreizēja iedarbība (STOT SE): Var izraisīt miegainību vai reibošus.

Atkārtota iedarbība (STOT RE): Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Sastāvdaļas:	Vielas	Rozdāts
Benzīns ⁽⁴⁾	Benzīns	NOAEL, derāli: 3750 mg/kg diennī (hronisks)
		NOAEL, ieelpojot: 1640 mg/m ³ (akūts)
		NOAEL, ieelpojot: 2000 mg/m ³ (subhronisks)
Terc-butilmetilēteris (MTBE) ⁽⁴⁾	Terc-butilmetilēteris	NOAEL, orāli: 209 mg/kg (subhronisks)
		NOAEL, ieelpojot: 800 mg/kg (subhronisks)
		⁽⁴⁾ - „ORLEN Lietuva” eksperimentāli dati

Bīstamība ieelpojot: Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.

Informācija par iespējamajiem ekspozīcijas ceļiem:

Var iedarboties uz organismu, saskaroties ar ādu un acīm, norijot un ieelpojot.

Ar fizikālajām, ķīmiskajām un toksikoloģiskajām īpašībām saistītie simptomi:

Ieelpojot: Tvaiki nelielā koncentrācijā viegli kairina elpošanas sistēmu.

Nokļūstot uz ādas: Šķidrums var viegli kairināt un sausināt ādu.

Nokļūstot acīs: Tvaiki nelielā koncentrācijā viegli kairina acis.

Šķidrums, nonākot saskarē ar acīm, var izraisīt pārejošu dedzināšanu vai apsārtumu.

Norijot: Maz ticams, ka var būt kaitīgs, norijot nelielā daudzumā.

Lielā daudzuma norīšana izraisīs nelabumu un caureju. Norīšanas gadījumā vienmēr pieņemti, ka notikusi arī produkta aspirācija.

Aizkavēta un tūlītēja, kā arī hroniska ietekme, ko rada īslaicīga un ilgstoša ekspozīcija:

Ilgstoša vai atkārtota ādas saskare ar benzīnu var izraisīt nelabumu, reiboni, galvassāpes un miegainību, iespējams, ķīmisko pneimoniju.

Benzīnā esošais benzols (ja benzola saturs ir lielāks par 0,1 masas %) var izraisīt kancerogēnu iedarbību. Benzols var izraisīt kancerogēnu iedarbību uz asinsrites sistēmu, radot traucējumus, ieskaitot anēmiju un leukēmiju.

Iedarbību pastiprinoši apstākļi:

Jau esošas ādas un elpošanas ceļu saslimšanas.

11.2. Informācija par citiem apdraudējumiem:

Endokrīni disruptīvās īpašības: Maisījuma sastāvdaļa, terc-butilmetilēteris (CAS Nr.: 1634-04-4) tiek izvērtēta kā viela, kam piemīt endokrīni disruptīvās īpašības. Pamatojoties uz ražotāja sniegtajiem datiem, maisījums **nesatur citas sastāvdaļas**:
- kurās ir iekļautas uzaikā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punkta izveidotajā sarakstā, jo tām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības,
- vai kurās ir identificētas kā tādās, kurām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības uzaikā ar Komisijas Deleģētajā Regulā (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regulā (ES) 2018/605 noteiktajiem kritērijiem, daudzumā, kas lielāks par 0,1 % masas.

Cita informācija: Benzīna izmantošana parastos apstākļos nerada toksiskuma risku. Tomēr, pat īslaicīga, apzināta liela daudzuma benzīna tvaiku ieelpošana augstā koncentrācijā var izraisīt bezsamaņu.

AS "VIRŠI-A" DUS “Grenctāle”

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

12. IEDAĻA: Ekoloģiskā informācija

12.1. Toksicitāte:

Maisījums ir klasificēts kā toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

Ūdens vidē:

Sastāvdaļa:	Vielas	Iedarbības veids, organisms	Deva
Benzīns ⁽⁴⁾	<i>Akūti</i> LC ₅₀ zivs EC ₅₀ alģas EC ₅₀ bezmugurkaulnieki <i>Hroniski</i> NOEC, bezmugurkaulnieki		8,2 mg/l
			1,1 mg/l
			4,5 mg/l
			2,6 mg/l
Terc-butilmetilēteris (MTBE) ⁽⁴⁾	<i>Akūti</i> LC ₅₀ zivs, 96h EC ₅₀ alģas, 96h <i>Hroniski</i> NOEC, zivs, 31 d.		> 574 mg/l
			> 491 mg/l
			> 299 mg/l
Etanols ⁽⁴⁾	<i>Akūti</i> LC ₅₀ zivs, 96h		> 10000 mg/l
Metanols ⁽⁴⁾	<i>Akūti</i> LC ₅₀ zivs, 96h EC ₅₀ alģas, 96h EC ₅₀ bezmugurkaulnieki, 48h		> 15400 mg/l
			> 22000 mg/l
			> 10000 mg/l

⁽⁴⁾ - „ORLEN Lietuva” eksperimentāli dati

12.2. Noturība un noārdāmība:

Produktam bionārdīšanās ir raksturīga. Gaistošie ogļūdeņraži iztvaiko un izkļūst atmosfērā.

12.3. Bioakumulācijas potenciāls:

Maisījuma pamata sastāvdaļa benzīns: Standarta testi UVCB vielām nav piemērojami.

Produktā ietilpstošie smagākie ogļūdeņraži var uzkrāties ūdens organismos.

12.4. Mobilitāte augsnē:

Atkarībā no temperatūras būtiska daļa izlijušā produkta iztvaiko, pārējais var iespiesties augsnē un piesārņot gruntsūdeņus.

12.5. PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti:

Maisījuma sastāvdaļas neatbilst PBT vai vPvB kritērijiem, kādi noteikti Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumā.

12.6. Endokrīni disruptīvās īpašības:

Maisījuma sastāvdaļa, *terc*-butilmetilēteris (CAS Nr.: 1634-04-4) tiek izvērtēta kā viela, kam piemīt endokrīni disruptīvās īpašības.

Pamatojoties uz ražotāja sniegtajiem datiem, maisījums **nesatur** citas sastāvdaļas:

- kuras ir iekļautas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punkta izveidotajā sarakstā, jo tām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības,
- vai kuras ir identificētas kā tīdas, kurām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētajai Regulā (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regulā (ES) 2018/605 noteiktajiem kritērijiem,

daudzumā, kas lielāks par 0,1 % masas.

12.7. Citas nelabvēlīgas ietekmes:

Pat nelielas produkta noplūdes ūdeņos var izmainīt to organoleptiskās īpašības.

Uz ūdens virsmas izveidojusies plēvīte var traucēt skābekļa apmaiņu un izraisīt organismu bojāeju.

Pārējā informācija:

Profilaktiskie pasākumi Maksimāla iekārtu, komunikāciju, izliešanas-uzpildes procesu hermetizācija, vides aizsardzībai: noplūžu kanalizācijā izslēgšana, gāzveida izmešu attīrīšana, gaisa vides un notekūdeņu kontrole.

13. IEDAĻA: Apsaimniekošanas apsvērumi

13.1. Atkritumu apstrādes metodes:

Produktu atkritumi un izlietotais iepakojums jāizvieto drošā veidā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

Lietotajām ir jāapzina, ka šī produkta atkritumu kategorija ir atkarīga no konkrētajam lietošanas apstākļiem.

Zemāk dotais atkritumu kods ir rekomendējošs, pamatošs ar produkta lietošanas norādījumiem.

Atkritumu klasifikācija: **Produkts:**

Grupa: 1307 Šķidrā kurināmā atkritumi.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Klase: 130702 Degviela.

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1357/2014 tiek uzskatīts par **bīstamiem** atkritumiem. Utilizēt ar licencēta atkritumu savākšanas uzņēmuma starpniecību.

Iepakojums:

Grupa: 1501 Iepakojums (ieskaitot atsevišķi savāktos sadzīvē radīto izlietoto iepakojumu).

Klase: 150110 Iepakojums, kurš satur bīstamu vielu atlikumus vai ar tām piesārņots.

Iepakojumu iztukšot pilnīgi. Pēc atbilstošas attīrīšanas to var nodot atrecīvējam pārstrādei. Iepakojumu, ko nevar attīrīt, izvietot tāpat kā produktu.

Pārējā informācija:

Šo produktu un tā iepakojumu likvidēt drošā veidā.

Utilizācijas procedūras saskaņot ar vides speciālistu.

Tukšas tvertnes vai cisternas var saturēt produkta atlikumus.

Ar iztukšoto iepakojumu, kas nav attīrīts, vajadzētu rīkoties uzmanīgi.

Tukšas tvertnes ir ļoti ugunsbīstamas, jo var saturēt produkta atlikumus un tvaikus.

Tvertnes nekad nemetināt, nelodēt un neslīpēt.

Neļaut produktam ieplūst kanalizācijā, ūdenstecēs vai zemē.

14. IEDAĻA: Informācija par transportēšanu

14.1. ANO numurs vai ID numurs:

UN 1203

14.2. ANO oficiālais kravas nosaukums:

BENZĪNS

14.3. Transportēšanas bīstamības klase(-es):

3

14.4. Iepakojuma grupa:

II

14.5. Vides apdraudējumi:

Videi (ūdens videi) bīstama viela. Jūras piesārņotājs.

14.6. Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem:

Rīkoties saskaņā ar 7. un 8. iedaļā dotajiem norādījumiem.

Pārvadāšana lietotāja Iekšējais: Produktu vienmēr pārvadāt noslēgtā iepakojumā, vertikālā stāvoklī, drošā veidā. Nodrošināt, lai personāls, kas pārvadā produktu, zinātu kā rīkoties nejaucas noplūdes gadījumā.

14.7. Beztaras kravu jūras pārvadājumi saskaņā ar SJO instrumentiem:

Nav piemērojama.

15. IEDAĻA: Informācija par regulējumu

15.1. Drošības, veselības un vides jomas noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielu un maisījumu:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) Komisijas Regula (ES) 2020/878 (2020. gada 18. jūnijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrāciju, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), II pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EEK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 Komisijas Regula (ES) Nr. 1357/2014 (2014. gada 18. decembris), ar ko aizstāj III pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2008/98/EEK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu 2000. gada 26. septembra MK noteikumi Nr. 332 „Noteikumi par benzīna un dīzeļdegvielas atbilstības novērtēšanu” 2011. gada 19. aprīļa MK noteikumi Nr. 302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus” 2021. gada 18. februāra MK noteikumi Nr. 113 “Atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība” 2007. gada 15. maija MK noteikumi Nr. 325 “Darba aizsardzības prasības saskaņā ar ķīmiskajām vielām darba vietā”

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

2009. gada 10. marta MK noteikumi Nr. 219 „Kārību, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”
2001. gada 28. augusta MK noteikumi Nr. 384 „Bīstamu vielu uzglabāšanas rezervuāru tehniskās uzraudzības kārtība”
2009. gada 3. novembra MK noteikumi Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”
2014. gada 25. novembra MK noteikumi Nr. 724 „Noteikumi par piesārņojas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārību, kādā ierobežo io smaku izplatīanos”
2003. gada 29. aprīļa MK noteikumi Nr. 226 „Noteikumi par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu”
2016. gada 1. marta MK noteikumi Nr. 131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pusikumi”
2015. gada 22. decembra MK noteikumi Nr. 795 „Ķīmisko vielu un maisījumu uzskaites kārtība un datubāze”

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums:

REACH registrācijas ietvaros maisījuma pamata sastāvdaļas benzīna, kā arī tā piedevu MTBE, etanola un metanola, ķīmiskās drošības novērtējums ir veikts.

Pārējā informācija:

REACH pielikumi:

XIV pielikums:

XVII pielikums:

Regula 609/2011/ES

Regula 1907/2006/EK

Regula 1907/2006/EK

Klasifikācija un marķējumi saskaņā ar Direktīvu 2012/18/ES I pielikumu (Sveiciens: EIP)

Nav piemērojams.

Nav piemērojams.

Nav piemērojams.

Nav piemērojams.

Nav piemērojams.

Kāds un apstākļi

Klasifikācija: daudzkārtīga (nāvē), la pārmērīgu
prošas, kas attiecas uz zaudēt lietu
sveiciens

prošas, kas attiecas uz zaudēt lietu
sveiciens

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

1. DALA Bīstams viela kategorija

16. IEDAĻA: Cita informācija

Ieteikumi par apmācībām un brīdinājumi:

Saskaņā ar REACH Regulas 35. pantu: „Darba ņēmējiem un viņu pārstāvjiem darba devējs piešķir piekļuvi informācijai, ko saskaņā ar 31. un 32. pantu nodrošina par vielām vai maisījumiem, ko viņi lieto vai kuru iedarbībai viņi var būt pakļauti darbā.”

Personālam, kas strādā ar šo produktu, ir jābūt apmācītam par iespējamiem riskiem, individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu un pirmās palīdzības sniegšanu.

Visām pirmās palīdzības instrukcijām ir jābūt sastādītām atbilstoši drošības un veselības aizsardzības, kā arī vides aizsardzības likumdošanai. Ievērot visas drošības un higiēnas prasības darbam ar ķīmikālijām.

Pirmās palīdzības instrukcijām rakstiskā veidā ir jābūt brīvi pieejamām darba vietā.

Strādājošos iepazīstināt ar šīs DDL saturu. Lietošanas laikā ievērot instrukcijas.

NEVEIKT BENZĪNA SŪKŠANU AR MUTI!

Neizmantojot degvielu citādiem nolūkiem nekā tā paredzēta.

Šāda izmantošana var pakļaut lietotāju neparedzētai bīstamībai.

Drošības datu lapā izmantoto saīsinājumu un akronīmu atšifrējums vai paskaidrojums:

PBT - noturīga, bioakumulatīva un toksiska (viela)
vPvB - ļoti noturīga un ļoti bioakumulatīva (viela)
SVHC - viela, kas izraisa lielas bažas (īpaši bīstamas vielas)
ED - endokrīni disrūptīvas (vielas, kam ir endokrīno sistēmu noārdēšanas īpašības)
SJO - Starptautiskās jūrmieciņas organizācija
UNCLB - viela, kuru sastāvā nav zināms vai ir mēnīgs, kas ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli
BER - bioloģiskās ekspozīcijas rādītāji
LC₅₀ - letālā koncentrācija 50 % testa populācijās
LD₅₀ - letālā deva 50 % testa populācijās
LL₅₀ - letālās līmenis 50 % testa organismu
EL₅₀ - iedarbības līmenis 50 % populācijās
EC₅₀ - vietai efektīvā koncentrācija
IC₅₀ - inhibējošā koncentrācija 50 % testa populācijās
NOAEL - Nenovērojams nelabvēlīgs ietekmes līmenis
NOAEC - Nenovērojams nelabvēlīgs ietekmes koncentrācija
NOEC - Nenovērojams ietekmes koncentrācija
ECHA - Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra

Bīstamības klasu un kategoriju, kā arī bīstamības apzīmējumu kodu atšifrējumi:

Acute Tox. 3 - Akūts toksiskums, 3. bīstamības kategorija

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Aquatic Chronic 2 - Viela bīstama ūdens videi, 2. hroniskas bīstamības kategorija
Asp. Tox. 1 - Bīstams ieelpojot, 1. bīstamības kategorija
Carc. 1B - Kancerogēnitate, 1B bīstamības kategorija
Flam. Liq. 1 - Uzliesmojošs šķidrums, 1. bīstamības kategorija
Flam. Liq. 2 - Uzliesmojošs šķidrums, 2. bīstamības kategorija
Muta. 1B - Cilmes lūnu mutagenitāte, 1B bīstamības kategorija
Repr. 2 - Toksisks reproduktīvai sistēmai, 2. bīstamības kategorija
Skin Irrit. 2 - Kairinātājs, 2. bīstamības kategorija
STOT SE 1 - Toksiska ietekme uz mērķorgānu - vienreizēja iedarbība, 1. bīstamības kategorija
STOT SE 2 - Toksiska ietekme uz mērķorgānu - vienreizēja iedarbība, 2. bīstamības kategorija
STOT SE 3 - Toksiska ietekme uz mērķorgānu - vienreizēja iedarbība, 3. bīstamības kategorija
H224 - Īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki
H225 - Viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki
H301 - Toksisks, ja norīts
H304 - Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos
H311 - Toksisks, ja nonāk saskarē ar ādu
H315 - Kairina ādu
H331 - Toksisks ieelpojot
H336 - Var izraisīt miegainību vai reibošus
H340 - Var izraisīt ģenētiskus bojājumus
H350 - Var izraisīt vēzi
H361 - Ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzimušajam bērnam
H370 - Rada orgānu bojājumus
H371 - Var izraisīt orgānu bojājumus
H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Klasifikācija un maisījuma klasifikācijas noteikšanai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 izmantotā procedūra:

Klasifikācija:

Flam. Liq. 1; H224:

Asp. Tox. 1; H304:

Skin Irrit. 2; H315:

STOT SE 3; H336:

Muta. 1B; H340:

Carc. 1B; H350:

Repr. 2, H361:

Aquatic Chronic 2, H411:

Klasificēšanas procedūra:

Pamatojoties uz pārbaudes datiem.

Pamatojoties uz pārbaudes datiem.

Aprēķina metode.

Aprēķina metode.

Aprēķina metode.

Aprēķina metode.

Aprēķina metode.

Aprēķina metode.

Papildinformācija:

Ja jums ir papildu jautājumi par šī produkta īpašībām, pareizu un drošu lietošanu, lūdzu, sazinieties ar SIA „ORLEN Latvija”: zinas@orlen.lv

Būtiskākās bibliogrāfiskās atsauces un datu avoti:

Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras (ECHA) datubāze, <https://echa.europa.eu/>

Informācija par drošības datu lapas oriģināla labošanu:

Versijas Nr.	Datums	
Nav zināms.	Nav zināms.	Iepriekšējais izdevums.
7	10.05.2016.	Labojuums (numurs nav uzrādīts), kas aizstāj iepriekšējo versiju. Saskaņā ar Regulas (ES) 2015/830 prasībām veiktas izmaiņas iedalās 1 - 16.
8	16.10.2018.	Labojuums (numurs nav uzrādīts), kas aizstāj iepriekšējo versiju. Veiktās izmaiņas nav uzrādītas.

Pārējā informācija:

Šī drošības datu lapa ir tulkota un sagatavota no produkta ražotāja drošības datu lapas versijas (labošanas datums: 16.10.2018.) angļu valodā.

SIA „Vides Konsultāciju Birojs”, Ezermalas iela 28, Rīga, LV-1014, Latvija,

tālrunis: +371 67557668, <http://www.vkb.lv>.

Par drošības datu lapas labošanu atbildīgā persona: birojs@vkb.lv

Informācija uzziņām: tālrunis: (+371) 28344602, Māris Bērziņš, marissd1@gmail.com

Saistību atruna:

Šeit sniegtā informācija tiek uzskatīta par pareizu un dokumenta sagatavošanas laiku. Tomēr garantija par informācijas, ko satur šī drošības datu lapa, pilnīgumu un precizitāti netiek dota. Informācija kalpo tikai kā vadlīnijas drošam darbam, produkta lietošanai, apstrādei, uzglabāšanai un atkritumu apsaimniekošanai. Šeit sniegto informāciju nevar uzskatīt par garantijas vai kvalitātes apliecinājumu. Sniegtā informācija attiecas tikai uz konkrēto minēto produktu un var nebūt patiesa, ja šis produkts tiek lietots kombinācijā ar citiem produktiem vai veidi, kāds šādi dokumenti nav apkopāti.
SIA „ORLEN Latvija” neuzņemas atbildību par jebkādu kaitējumu vai traumām, kas var rasties produkta nepareizas lietošanas un ieteikumu neievērošanas rezultātā.

Šis „pdf” formātā izsniegtās drošības datu lapas saturs jebkāda grozījuma bez SIA „Vides Konsultāciju Birojs” un, vienlaicīgi, Māris Bērziņa (tālrunis: (+371) 28344602; marissd1@gmail.com) rakstiskas atļaujas ir aizliegta.

AS "VIRŠI-A" DUS “Grenctāle”

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

1. IEDAĻA: Vietas / maisījuma un uzņēmējiesabiedrības / uzņēmuma identificēšana

1.1. Produkta identifikators:

Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela

1.2. Vietas vai maisījuma būtiskie identificētie lietošanas veidi un neieteicamie lietošanas veidi:

Dīzeldegviela.

Būtiskie identificētie lietošanas veidi: Lietošana par degvielu iekārtās dzinējiem un degvielu apkures iekārtām.

Neieteicamie lietošanas veidi: Nav norādīts.

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju:

Ražotājs: Akcinē bendrovē „ORLEN Lietuva”
Ražotāja adrese: Mažeikių g. 75, Juodeikių k., 89467, Mažeikių r. sav., Lietuva
Tālrunis/fakss: +370 443 92121 / +370 443 92525
Tīmekļa vietne: www.orlenlietuva.lt
E-pasts: info@orlenlietuva.lt
Izplatītājs Latvijā: SIA „ORLEN Latvija”
Reģ. Nr.: 40003637994
Izplatītāja adrese: Miera iela 2-3, Rīga, LV-1001
Tālrunis: (+371) 67103300
Tīmekļa vietne: http://www.orlen.lv
E-pasts: zinas@orlen.lv
Par drošības datu lapu atbildīgā persona: birojs@vkb.lv

1.4. Tālrunis numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112
Toksikoloģijas un sepses klīnikas Saindēšanās un zāļu informācijas centrs,
Hipokrāta 2, Rīga, Latvija, LV-1038: (+371) 67042473 (strādā 24 h diennaktī)

2. IEDAĻA: Bīstamības apzīmēšana

2.1. Vietas vai maisījuma klasifikācija:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Maisījuma klasifikācija: Flam. Liq. 3; H226,
Asp. Tox. 1; H304, Skin Irrit. 2; H315,
Acute Tox. 4; H332, Carc. 2; H351, STOT RE 2; H373,
Aquatic Chronic 2; H411.

Fizikālā un ķīmiskā bīstamība: Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

Ietekme uz veselību: Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.
Kairina ādu. Kaitīgs ieelpojot. Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi.
Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā.

Ietekme uz vidi: Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

2.2. Marķējuma elementi:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Bīstamības
piktogrammas:

Signālvārds: Bīstami

Bīstamības apzīmējumi: H226 Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

H304 Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos
H315 Kairina ādu
H332 Kaitīgs ieelpojot
H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi
H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā
H411 Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Papildus bīstamības
apzīmējumi: Nav uzrādīts.

Drošības prasību apzīmējumi:

Vispārējie: Nav uzrādīts.
Profilakse: P210 Turēt pietiekamā attālumā no karstuma avotiem, karstām virsmām,
dzirkstelēm, atklātas liesmas un citiem aizdegšanās avotiem. Nesmēķēt
P260 Neieelpot miglu/izgarojumus/smīdinājumu
P273 Izvairīties no izplatīšanas apkārtējā vidē
P280 Izmantot aizsargcimdus/aizsargapgārbu/acu aizsargus/sejas aizsargus
Reakcija: P301 + NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: nekavējoties sazinieties ar
P310 SAINDĒŠANĀS INFORMĀCIJAS CENTRU/ārstu
P331 NEIZRAISĪT vemšanu

Glābšana: Nav uzrādīts.

Iznīcināšana: Nav uzrādīts.

Sastāvā esošu vielu
identitāte: Degviela, dīzeļe

Papildu marķējumi: Nav nepieciešams.

Bērniem nepieejamas
aizdares: Nav piemērojamas.

Sataustāmas bīstamības
brīdinājuma zīmes: Nav piemērojamas.

2.3. Citi apdraudējumi:

PBT, vPvB, SVHC vai
ED kritēriji: Pamatojoties uz ražotāja sniegtajiem datiem, maisījums nesatur sastāvdaļas:
- kurus atbilst PBT vai vPvB kritērijiem, kād noteikti Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumā,
- vai kurus ir iekļautas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punkta izveidotajā sarakstā, jo tām
piemīt endokrīni disruptīvas īpašības,
- vai kurus ir identificētas kā ūdens, kurām piemīt endokrīni disruptīvas īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētajā
Regulā (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regulā (ES) 2018/605 noteiktajiem kritērijiem,
daudzumā, kas lielāks par 0,1 % masas.

Citi apdraudējumi,
kuri neatspoguļojas
klasificēšanā: Dīzeldegviela ir uzliesmojošs šķidrums. Vieglie ogļūdeņraži iztvaiko lēni.
Tvaiki kairina elpceļus. Liela dīzeldegvielas tvaiku daudzuma ieelpošana var
izraisīt ķīmisku intoksikāciju.
Dīzeldegviela var saturēt ievērojamu daudzumu (līdz pat 8 % pēc svara)
policikliskos aromātiskos ogļūdeņražus. Eksperimentāli pētījumi ir parādījuši,
ka daži no šiem ogļūdeņražiem var izraisīt ļaundabīgus audzējumus.
Ilgstoša un atkārtota iedarbība var radīt sausu ādu un izraisīt tās sprēgšanu.
Toksisks ūdens organismiem.
Var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē.
Pastāv augšnes un gruntsūdeņu piesārņojuma risks.

3. IEDAĻA: Sastāvs / informācija par sastāvdaļām

3.2. Maisījumi:

Ķīmiskais raksturojums: Fosilās dīzeldegvielas, piedevu un palīgvielu maisījums.

Sastāvdaļu deklarācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

AS "VIRŠI-A" DUS “Grenctāle”

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeļdegviela; Dīzeļdegviela lauksaimniekiem; Marķēta dīzeļdegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Vielas nosaukums	EK numurs	CAS numurs	Konc., %	Klasifikācija
Degviela, dīzeļa; Nestandarta gāzeļļa	269-822-7 REACH Reg. Nr.: 01-2119404664-27-0051	68334-30-5	< 100	Flam. Liq. 3 H226 [1] Asp. Tox. 1 H304 [2] Skin Irrit. 2 H315 Acute Tox. 4 H332 Car. 2 H351 * STOT RE 2 H373 Aquatic Chronic 2 H411 <i>CLP00 + REACH Reg. dat</i>
Cetānskaitļa uzlabotājs: 2-etilheksilnitrāts	248-363-6 REACH Reg. Nr.: 01-2119539846-27-0054	27247-96-7	0 - 0,1	Acute Tox. 4 H302 [1] Acute Tox. 4 H312 Acute Tox. 4 H332 Aquatic Chronic 2 H411 ** <i>REACH Reg. dat</i> EUH066 EUH044
Elpošanas piedeva	Nav norādīts. REACH Reg. Nr.: Nav norādīts.	Nav norādīts.	0 - 0,02	Nav norādīts.
Plūsmas uzlabotājs	Nav norādīts. REACH Reg. Nr.: Nav norādīts.	Nav norādīts.	0 - 0,04	Nav norādīts.
Antistatiskā piedeva „Stadis (R) 450”	Maisījums REACH Reg. Nr.: Nav piemērojams.	Maisījums	0 - 0,0001	Nav norādīts.
Krāsviela:				
1,4-bis(butilamino)- 9,10-antrahinons vai	290-505-4 REACH Reg. Nr.: Nav norādīts.	90170-70-0	0 - 0,00042	Nav norādīts. ***
N-etil-1(fenilazo fenilazo)-2-naftalēn amīns	260-124-8 / 260-913-7 REACH Reg. Nr.: Nav norādīts.	56358-09-9 / 57712-94-4	0 - 0,0005	Nav norādīts. ***
Marķieris: N-etil-N-[2-(1-izobutoksi etoksi)etil]-4-(fenilazo) amīns	252-021-1 REACH Reg. Nr.: Nav norādīts.	34432-92-3	0 - 0,001	Nav norādīts. ***
Daudzfunkcionālā piedeva	Nav norādīts. REACH Reg. Nr.: Nav norādīts.	Nav norādīts.	0 - 0,03	Nav norādīts.

Pilnu bīstamības klašu un kategoriju, kā arī bīstamības apzīmējumu kodu atšifrējumu skatīt 16. iedaļā.
Aroda ekspozīcijas robežvērtības, ja pieejamas, skatīt 8. iedaļā.

* Vielas **harmonizēta klasifikācija** ir norādīta **treknrakstā**.

*** M koeficients = 0

*** Vielas, kurām harmonizētā klasifikācija nav noteikta.

[1] Vielas, kuras klasificētas kā bīstamas veselībai vai vidi.

[2] Vielas, kurām noteiktas aroda ekspozīcijas robežvērtības.

4. IEDAĻA: Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts:

Vispārēja informācija: Nekavējoties novilkt tik piesārņotu / caursūkšu apģērbu un apavus, kas var izraisīt / jau izraisa produkta saskari ar ādu.

Neatliekama medicīniskā palīdzība ir nepieciešama, kad ir:

- bezsamaņa,
- apstājas elpošana, vai rodas pēkšņi elpošanas traucējumi,
- ir smagas traumas vai spēcīga asiņošana, kas apdraud dzīvību,
- pazīmes, kas liecina par infarktu (pēkšņas sāpes aiz krūšu kaula),
- pazīmes, kas liecina par insultu (ir vienas puses pēkšņs vājums),
- citas **dzīvību apdraudošas situācijas**.

Skatīt arī: <https://www.nmpd.gov.lv/lv/kad-zvanit-113>.

Pēc pirmās palīdzības sniegšanas sekot produkta ietekmēto personu stāvoklim.

Pēc ekspozīcijas aizkavēta ietekme ir iespējama (orgānu bojājumi, onkoloģiskas saslimšanas).

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeļdegviela; Dīzeļdegviela lauksaimniekiem; Marķēta dīzeļdegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

	Ja noticis nelaimes gadījums, nekavējoties meklēt medicīnisku palīdzību. Visos gadījumos, kad rodas šaubas, vai iedarbības simptomi nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību. Ja cietušais ir bez samaņas, to novietot stabilā sānu gulā un izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību. Pirms atkārtotas lietošanas piesārņoto apģērbu izmazgāt, apavus iztīrīt vai izmest. Izlijis produkts padara grīdu slidenā. Pirms sākt cietušo glābšanu, izolēt visus iespējamās aizdegšanās avotus, tajā skaitā atslēgt elektrību. Nodrošināt pietiekamu ventilāciju un, pirms došanās noslēgtās telpās, pārliecināties, ka atmosfēra ir droša un elpošanai derīga. Ieelpojot: Ieelpošana ir maz ticama, jo produkta tvaiku spiediens normālā temperatūrā ir zems. Tomēr ieelpošana var notikt, ja viela tiek lietota augstā temperatūrā un sliktas ventilācijas apstākļos. Simptomi: galvassāpes, nelabums, vemšana un apziņas stāvokļa izmaiņas. Ja elpošana ir apgrūtināta, pārvietot cietušo svaigā gaisā un nodrošināt mieru elpošanai ērtā pozā. Ja cietušais ir bez samaņas un: <i>Neelpo</i> - pārliecināties, vai elpceļi ir brīvi un veikt mākslīgu elpināšanu, kas jādara apmācītam personālam. Ja nepieciešams, veikt arī sirds masāžu un meklēt medicīnisku palīdzību. <i>Elpo</i> - novietot stabilajā sānu gulā. Ja nepieciešams, dot skābekli. Ja cietušajam ir mainīts apziņas stāvoklis vai simptomi nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību. Nokļūstot uz ādas: Simptomi: apsārtums, kairinājums. Nekavējoties novilkt piesārņoto apģērbu un apavus un tos likvidēt drošā veidā kā atkritumus. Skarto vietu nomazgāt ar ziepēm un ūdeni. Ja attīstās kairinājums, apsārtums vai pietūkums un nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību. Lietojot augstspiediena iekārtas var notikt produkta iekļūšana organismā caur ādu. Ja tas atgadījies, nekavējoties meklēt profesionālu medicīnisku palīdzību, negaidot, kamēr parādās iedarbības simptomi. Nelielu termisku apdegumu gadījumā apdeguma vietu atdzesēt. Turēt apdeguma vietu zem tekoša auksta ūdens strūklas vismaz piecas minūtes, līdz mazinās sāpes. Tomēr, izvairīties no ķermeņa hipotermijas (atdzišanas). Nokļūstot acīs: Uzmanīgi skalot acis ar ūdeni vairākas minūtes. Ja cietušajam ir kontaktlēcas, tās izņemt, ja to ir viegli izdarīt. Ja attīstās kairinājums, neskaidra redze vai pietūkums un nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību pie speciālista. Norijot: Norīšanas gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija. Cietušo nekavējoties nosūtīt uz slimnīcu. Negaidīt, līdz parādās jebkādi iedarbības simptomi. Neizraisīt vemšanu , jo pastāv ķīmiskās pneimonijas risks. Kunģa skalošanu drīkst veikt tikai pēc endotraheālas intubācijas. Pirmās palīdzības sniedzēju aizsardzība: Neveikt nekādas darbības, kas var radīt jebkādu personīgu risku vai bez atbilstošas apmācības. Sargāt sevi, sniedzot palīdzību! Ja nepieciešams, izmantot situācijai atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus. Skatīt arī 8. iedaļu.
--	--

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūti un aizkavēti:

Ieelpojot:	Pārmērīga tvaiku, miglas vai izgarojumu iedarbība var izraisīt elpceļu kairinājumu.
Nokļūstot uz ādas:	Apsārtums, kairinājums.
Nokļūstot acīs:	Viegls kairinājums (nespecifisks).
Norijot:	Simptomu ir maz, vai to nav. Ja vispār, var būt nelabums un caureja. Norīšanas gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi:

Norādījumi ārstam:	Ārstēt atbilstoši simptomiem. Norīšanas gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.
--------------------	---

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produktu identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

 Latvija

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produktu identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

 Latvija

5. IEDAĻA: Ugunsdzēsības pasākumi	
5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi:	
Piemēroti ugunsdzēsšanas līdzekļi:	Putas (pielieto tikai īpaši apmācīts personāls). Ūdens migla (pielieto tikai īpaši apmācīts personāls). Sausais ķīmiskais pulveris, oglekļa dioksīds (CO ₂), zeme, smiltis, ūdens tvaiks. Inertais gāzes (pielietošana var būt reglamentēta).
Nepiemēroti ugunsdzēsšanas līdzekļi:	Neizmantot spēcīgu ūdens strūklu, jo tā var radīt degošā produkta šļakatas un veicināt uguns izplatīšanos. Izvairīties no ūdens un putu vienlaicīgas izmantošanas uz vienas virsmas, jo ūdens veicina putu sadalīšanos.
5.2. Īpaša vietas vai maistjuma izraisīta bīstamība:	
Maisījuma izraisīta bīstamība:	Ūzliesmojošs šķidrums un tvaiki. Ja produktu saturošas tvertnes ir pakļautas uguns iedarbībai, pastāv sprādziena draudi dēļ spiediena celšanās to iekšpusē. Ja produkts ir izlijis, ogļūdeņražu tvaiku un gaisa maisījums var aizdegties vai eksplodēt no dzirksteles vai karsta priekšmeta.
Bīstami sadegšanas produkti:	Nepilnīga sadegšana radīs sarežģītu cietu un šķidru daļiņu un gāzu maisījumu, tostarp oglekļa oksīdus, un grūti nosakāmus organiskos un neorganiskos savienojumus. Ja produktā ievērojamā daudzumā ir sēra savienojumi, starp sadegšanas produktiem var būt arī sērūdeņradis, sēra oksīdi un sērskābe.
5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem:	
Īpašas ugunsdzēsšanas metodes:	Uguni dzēst no maksimāla attāluma. Atrasties vēja pusē ugunsgrēka vietai. Ja zona kļūst bīstama, to nekavējoties atstāt.
Aizsardzības līdzekļi ugunsdzēsējiem:	Izmantot piemērotus elpošanas aparātus, gāzmaskas un neaurlaidīgu aizsargapģērbu. Liela ugunsgrēka gadījumā vai slēgtās telpās izmantot pilnu, ugunsizturīgu aizsargapģērbu un autonomos elpošanas aparātus (SCBA) ar pilnu sejas aizsargu, kuri darbojas virspiediena režīmā.
Pārējā informācija:	Produktu saturošas tvertnes, kas ir tiešā uguns tuvumā, dzesēt ar ūdens strūklu no droša attāluma.

6. IEDAĻA: Pasākumi nejausās noplūdes gadījumos	
6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām:	
Vispārīga informācija:	Dīzeldegviela ir uzliesmojošs šķidrums, tādēļ katrā tās noplūdē vai izlījumā rada nopietnu ugunsgrēka vai sprādziena risku. Apturēt vai ierobežot noplūdi, ja to darīt ir droši. Izvairīties no saskares ar izlijušo produktu. Turēties vēja pusē. Lielas noplūdes gadījumā brīdināt iedzīvotājus, kas dzīvo pa vējam. Evakuēt neiesaiņīto personālu. Paziņot ārkārtas/glābšanas personālam. Izņemt gadījumu, kad noplūde ir neliela, vispirms izvērtēt jebkādas darbības pamatojumu un to, ja iespējams, darīt apmācītai, kompetentai personai, kas atbildīga pār ārkārtas situāciju pārvaldību. Likvidēt visus aizdegšanas avotus (elektrība, dzirksteles, liesma), ja to izdarīt ir droši. Ja tā rīkotes nosaka situācija, informēt atbildīgās institūcijas un dienistus. Neveikt nekādas darbības, kas var radīt jebkādu personu risku vai bez atbilstošas apmācības.
Personas, kuras nav avārijas dienestu darbinieki:	
Avārijas dienestu darbinieki:	Nelielas noplūdes: Parasti pilnīgi pietiekams ir antistatisks darba apģērbs. Lielas noplūdes: Pilns ķīmiski izturīga un antistatiska materiāla aizsargtērps. Aizsargcimdi, kas sniedz pietiekamu aizsardzību pret aromātiskajiem ogļūdeņražiem.

DDL kods: VKB-ORL-158183788211878

Lapas: 5. no 15

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produktu identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

 Latvija

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produktu identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

 Latvija

6.2. Vides drošības pasākumi:	Aizsargķivere, antistatiski aizsargapavi ar neslīdošu pazoli. Elpceļu aizsardzībai, atkarībā no noplūdes lieluma un paredzamā iedarbības laika, valkāt daļējas vai pilnīgas sejas maskas ar organisko tvaiku filtru vai autonomos elpošanas aparātus (SCBA). Ja situācija nevar tikt pilnībā novērtēta vai ja pastāv skābekļa trūkuma risks, izmantot SCBA.
6.3. Lokalizācijas (ierobežošanas) un savākšanas paņēmieni un materiāli:	Noplūde uz zemes: Nepieļaut produkta nonākšanu kanalizācijā, virszemes, pazemes ūdeņos vai ūdenstecēs. Ja iespējams, ierobežot produkta izplūšanu ar sausu zemi, smiltīm vai līdzīgu nedegošu materiālu. Lielas noplūdes, ja iespējams, var uzmanīgi pārklāt ar putām, lai samazinātu ugunsgrēka izcelšanās risku. Neizmantot tiešu ūdens strūklu. Iekšējās vai ierobežotās telpās nodrošināt pietiekamu ventilāciju. Noplūde ūdenī vai jūrā: Apturēt noplūdi tās avotā, ja to izdarīt ir droši. Nelielas noplūdes ierobežotā akvatorijā, piemēram, ostā, ierobežot ar peldošajām barjerām. Savākt produktu ar piemērotu peldošu absorbentu. Lielas noplūdes atklātā ūdenstilpnē, ciktāl iespējams, ierobežot ar peldošajām barjerām un citiem mehāniskiem līdzekļiem un savākt tikai ar noteikumu, ja tas ir praktiski nepieciešams un ja var tikt pietiekamā mērā novērsts uguns izcelšanās un sprādziena risks. Citiādi produktam ļaut iztvaikot, kontrolējot noplūdes izplešanos.
6.4. Atsauce uz citām iedaļām:	Noplūde uz zemes: Savākt izlijušo produktu, absorbējot ar piemērotu nedegošu materiālu. Brīvo produktu savākt ar piemērotiem līdzekļiem. Savākt produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus izvietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai. Augsnes piesārņojuma gadījumā ņemot piesārņoto augsnes kārtu un ar to rīkotes atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem. Noplūde ūdenī vai jūrā: Savākt produktu ar piemērotu peldošu absorbentu. Ja tas nav iespējams, kontrolēt produkta izplatīšanos ar peldošajām barjerām un citiem mehāniskiem līdzekļiem. Lēmumu par disperģentu lietošanu pieņemt speciālistam un, ja nepieciešams, saskatot ar vietējām atbildīgajām institūcijām. Savākt produktu un pārējos ar to piesārņotos materiālus ievietot piemērotās tvertnēs tālākai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai.
7. IEDAĻA: Apiešanās un glabāšana	
7.1. Droša apiešanās un tai vajadzīgie piesardzības pasākumi:	Piezīme: kontaktinformāciju ārkārtas situācijām skatīt 1. iedaļā, informāciju par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un atkritumu utilizāciju – attiecīgi 8. un 13. iedaļā. Pārējā informācija: Ieteiktās savākšanas metodes balstās uz šī produkta ticamākajiem noplūdes scenārijiem. Faktiskā situācijā virkne apstākļu (vējš, gaisa temperatūra, vilpošanās, traumu virziens un ātrums) var būtiski ietekmēt piemērotākā paņēmiena izvēli. Šī iemesla dēļ, ja nepieciešams, konsultēties ar vietējiem speciālistiem. Var arī pastāvēt vietējo atbildīgo institūciju noteikti priekšraksti vai ierobežojumi. Nelielu produkta daudzumu noplūde, īpaši atklātā vietā, kur produkta tvaiki parasti viegli izkļūst, ir dinamiska situācija, kuras izvērtēšanā par tādu, kad produkta koncentrācija gaisā kļūst bīstama, ir maz ticama. Tomēr, atsevišķās vietās, piemēram, grāvjos, ieplakās vai ierobežotās vietās, var veidoties un uzkrāties produkta tvaiki bīstamās koncentrācijās. Visos šajos gadījumos lēmumu par rīcību pieņemt, pamatojoties uz konkrētās situācijas apstākļiem.

DDL kods: VKB-ORL-158183788211878

Lapas: 6. no 15

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produktu identifikators: **Dīzeļdegviela; Dīzeļdegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeļdegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

 Latvija

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Pārvadāšanai izmantot tikai piemērotas hermētiskas pārvietojamās tvertnes. Izmantot tvertnu iepildīšanas paņēmieni, pildot tikai no apakšas, atbilstoši Eiropas Savienībā noteiktajai kārtībai. Lietot tikai eksploziju drošas elektriskās, apgaismes un ventilācijas iekārtas. Lietot tikai tādus instrumentus, kas nerada dzirksteles. Uzpildes, pārkraušanas vai pārvietošanas operācijām neizmantojot spiestu gaisu. Produkta tvaiki ir smagāki par gaisu. Uzmanīties no produkta tvaiku uzkrāšanās iekļākās, bedrēs un ierobežotās vietās. Izmantojot individuālos aizsardzības līdzekļus. Izvairīties no saskarses ar ādu un acīm. Izvairīties no tvaiku ieelpošanas. Neēst.

Vispārējās darba higiēnas ieteikumi:	Rīkotos saskaņā ar labu darba higiēnas un drošības praksi. Darba vietā neēst, nedzert un nesmēķēt. Pēc lietošanas mazgāt rokas. Pirms ienākšanas ēšanai paredzētās zonās novilkt piesārņoto apģērbu un aizsardzības līdzekļus.
--------------------------------------	--

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība:

Uzglabāšanas vietām jābūt projektētām, aprīkotām un jādarbības atbilstoši Eiropas Savienības un vietējiem noteikumiem. Uzglabāt tikai tvertnēs, kas projektētas uzliesmojošu šķidrumu uzglabāšanai. Uzglabāšanas telpām vai laukumiem jābūt ar drošības baseiniem, lai novērstu augšnes un ūdens piesārņojumu sūces vai noplūdes gadījumā. Uzglabāšanas tvertnu iekšienes tīrīšanu, pārbaudi un apkopi drīkst veikt tikai atbilstoši kvalificēts un apmācīts personāls saskaņā ar valsts vai uzņēmumā noteikto kārtību. Pirms došanās iekšā tvertnē nepieciešams pārbaudīt atmosfēras skābekļa saturu un uzliesmojošo gāzu koncentrāciju. Dīzeļdegvielas tvaiki (gāzveida ogļūdeņraži) var uzkrāties tvertnes augšējā tukšajā daļā un aizdegties arī pie temperatūras, kas zemāka par uzliesmojuma temperatūru, tāpēc jāveic pasākumi statiskās elektriskās izlādes un uzliesmojuma avotu novēršanai graduēšanas un produkta paraugu ņemšanas laikā. Uzglabāt atsevišķi no oksidējošiem. *Ieteicamie uzglabāšanas tvertnu materiāli:* tērauds, nerūsējošais tērauds. *Uzglabāšanas tvertnēm nepiemērotie materiāli:* nepiemēroti var būt dažādi sintētiski materiāli atkarībā no paredzamā pielietojuma. Savietojamība jāpārbauda pie tvertnes ražotāja. Ja produkts tiek piegādāts tvertnē, to glabāt oriģinālajā tvertnē vai šī veida produktam piemērotā tvertnē. Turēt tvertni cieši noslēgtu un marķēt to. Sargāt no tiešiem saules stariem. Vieglo ogļūdeņražu tvaiki var uzkrāties tvertnes augšpusē un radīt sprādziena draudus. Tukšās tvertnes var saturēt uzliesmojošus produkta tvaikus. Nemetināt, nelodēt, neurbt, ngriezt un nededzināt tukšās tvertnes, pirms tās nav pienācīgi iztīrītas.

7.3. Konkrēts(-i) gala lietošanas veids(-i):

Degviela izmantojama kā degviela iekšdedzes dzinējos ar kompresijas aizdedzi un kā apkures degviela.

8. IEDAĻA: Ekspozīcijas kontrole/individuālā aizsardzība

8.1. Kontroles parametri:			
Piemērojamās arodekspozīcijas robežvērtības:	Vielas	Kopienas robežvērtības (citi datu avoti)	LR MK not. Nr. 325, mg/m ³
	Degvielas, dīzeļa	-- (Ražotāja rekomendācija: 500 mg/m ³)	100 (8 h) / 300 (15 min) (līdzīgs sastāvs: petroleja)
	Atsevišķas dīzeļdegvielas komponentes:		
	Ogļūdeņraži, alifātiskie, piesātinātie, C ₁ -C ₁₀	--	100 (8 h) / 300 (15 min) (alkāni)
	Ogļūdeņraži, alifātiskie, piesātinātie, C ₁₂ -C ₁₉	--	5 (8 h) (līdzīgs sastāvs: minerāleļļa - aerosoli)
Bioloģiskās robežvērtības:	<i>Piezīme:</i> Ņemot vērā produkta mainīgo sastāvu, uz to var attiekties arī citi, bet ņemot vērā individuālu vielu arodekspozīcijas robežvērtības. Ieteicams veikt monitoringu, pamatojoties uz faktiskiem analīžu datiem.		
	Ja faktisku analīžu dati konstatē šo vielu klātbūtni produktā, aromātiskajiem ogļūdeņražiem (toluols, stirols) nosaka to metabolitus un/vai šādas ķīmiskās vielas: Toluolam: urīnā maigās beigās nosaka hipūrskābi (BER 1,6 g/g kreatinīna), asinīs – toluolu (BER 0,05 mg/l).		

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produktu identifikators: **Dīzeļdegviela; Dīzeļdegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeļdegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

 Latvija

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Atvasinātie nenovērojamas ietekmes līmeņi (DNEL):	Drošības subjekti		Ietekme uz veselību		Vertība			
	Degvielas, dīzeļa	Nestandarta gāzeļļa, 68334-30-5: ⁽⁶⁾						
Paredzētās koncentrācijas, kuras neizraisa novērojamas sekas (PNEC):	Strādnieki	Ieelpojot	Akūta / Istermija iedarbība - sistēmiski efekti	4288 mg/m ³ /15 min	Dati nav pieejami: testēšana tehniski nav iespējama.			
	Strādnieki	Ieelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	68,34 mg/m ³ /8h				
	Strādnieki	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	2,91 mg/kg/8h				
	Patērētāji	Ieelpojot	Akūta / Istermija iedarbība - sistēmiski efekti	2572,8 mg/m ³ /15 min				
⁽⁶⁾ - ECHA dati	Patērētāji	Ieelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	20,22 mg/m ³ /24h	Nav potenciālas toksiskas iedarbības, ja uzkrājas (augstākajos organismos) caur barības ķēdi.			
	Patērētāji	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	1,25 mg/kg/24h				
	Patērētāji	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	1,25 mg/kg/24h				
	⁽⁶⁾ - ECHA dati		Vides sektors					
Ieteicamās monitoringa procedūras:		Degvielas, dīzeļa: Nestandarta gāzeļļa, 68334-30-5: ⁽⁶⁾		Vertība				
		Ūdens (saldūdens)		Dati nav pieejami: testēšana tehniski nav iespējama.				
		Ūdens (jūras ūdens)						
		Nogulsnes (saldūdens)						
		Nogulsnes (jūras ūdens)						
Ieteicamās monitoringa procedūras:		Noteikumu attīrīšanas iekārtas (STP)		Nav potenciālas toksiskas iedarbības, ja uzkrājas (augstākajos organismos) caur barības ķēdi.				
		Augšne						
		Orālā, plēšņi, sekundārā saindēšanās						
		⁽⁶⁾ - ECHA dati						

Strādājot profesionāli / rūpnieciskos apstākļos:

Ja produkts satur sastāvdaļas, kurām noteiktas arodekspozīcijas un/vai DNEL robežvērtības, var būt nepieciešams darba vides vai bioloģiskā piesārņojuma monitorings, lai noteiktu ventilācijas efektivitāti vai citu kontroles pasākumu un / vai elpošanas aizsardzības aprīkojuma lietošanas nepieciešamību. Būtu jāskata pārvaldības standarti, piemēram, šādi: LVS EN 689+AC:2019 (Iedarbība darba vietā. Iedarbības noteikšana, ieelpojot ķīmiskas vielas. Stratēģija, lai pārbaudītu atbilstību arodekspozīcijas robežvērtībām), LVS EN 482:2021 (Iedarbība darba vietā. Ķīmisko agentu koncentrācijas noteikšanas procedūras. Veiktspējas pamatprasības).

Strādājot ar bīstamām vielām, kurām nav noteiktas arodekspozīcijas un/vai DNEL robežvērtības, darba devēja pienākums ir uzturēt minimālus koncentrāciju līmeņus, kādus ir iespējams panākt, izmantojot esošās zinātniskās tehnoloģijas un līdzekļus, lai bīstamās vielas neradītu draudus strādājošajiem. Nav uzrādīts.

8.2. Ekspozīcijas kontrole:

Atbilstoša inženiertehniskā kontrole:

Individuālie aizsardzības līdzekļi:

Elpecļu aizsardzība:

Normālā temperatūrā no dīzeļdegvielas veidojas maz tvaiku, taču virknes tehnoloģisku procesu un darbību rezultātā tās tvaiki var nonākt vidē, tāpēc produkta tvaiku koncentrācija darba vides gaisā ir jākontrolē.

Ja veicot darbības nav iespējams izvairīties no liela daudzuma tvaiku un gāzes iedarbības, izmantot elpecļu aizsardzības līdzekļus, piemēram, masku ar A2 filtru (piemēram, atbilstoši EN 14387). Strādājot tvertnu iekšpusē vai citās slēgtās telpās nelietot masku ar filtru, bet tā vietā lietot slēgtu elpošanas sistēmu. Elpecļu aizsardzības līdzekļus lietot saskaņā ar ražotāja norādījumiem un pastāvošajiem noteikumiem.

DDL kods: VKB-ORL-158183788211878 Lapa: 7. no 15

DDL kods: VKB-ORL-158183788211878 Lapa: 8. no 15

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikuma un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeļdegviela; Dīzeļdegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeļdegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Ādas aizsardzība:	
Roku aizsardzība:	Valkāt pret naftas produktu iedarbību noturīgus aizsargcimdus (piemēram, atbilstošus EN 420, EN 388, EN 374-2, EN 374-3).
Citi:	Nepieciešams aizsargapģērbs (piemēram, atbilstošs EN 465), ko nepieciešams uzturēt kārtībā un regulāri pārbaudīt.
Acu/sejas aizsardzība:	Apstākļos, kuros var notikt produkta saskare ar acīm, valkāt aizsargbrilles (piemēram, atbilstošas EN 166).
Termiska bīstamība:	Nav piemērojama.
Higiēnas pasākumi:	Rīkotes saskaņā ar labu rūpnieciskās higiēnas un drošības praksi. Darbu pārtraukums un darbu beidzot mazgāt rokas.
Vides eksponētības kontrole:	Emisijas no procesu un ventilācijas iekārtām vidē var būt kontroles objekts. Dažos gadījumos var būt nepieciešamas izmešu filtrēšanas un attīrīšanas iekārtas vai izmaiņu veikšana iekārtās, lai nodrošinātu atbilstību visām normatīvajām prasībām.

9. IEDAĻA: Fizikālās un ķīmiskās īpašības

9.1. Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pamatīpašībām:

Aggregāstāvoklis:	Šķidrums
Krāsa:	Dīzeļdegviela - dzidra, iedzeltena / lauksaimniekiem - zaļa / marķētā - sarkana
Smarža:	Raksturīga dīzeļdegvielai
Smaržas sliekšnis:	Nav pieejamu datu.
pH:	Nav piemērojams.
Kušanas punkts/sasalšanas punkts:	< -5 °C (kristalizācijas punkts)
Viršanas punkts vai sākotnējais viršanas punkts un viršanas temperatūras diapazons:	180 - 360 °C
Uzliesmošanas punkts:	> 55 °C
Uzliesmojamība:	Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
Apakšējā un augšējā sprādzienbīstamības robeža:	Apakšējā: 2 tilp.% Augšējā: 3 tilp.%
Tvaika spiediens:	~ 0,4 kPa
Relatīvais tvaika blīvums:	Nav pieejamu datu.
Blīvums un/vai relatīvais blīvums:	800 - 845 kg/m ³ (15 °C)
Šķīdība:	Ūdenī praktiski nešķīst.
Sadalījuma koeficients (n-oktanolis-ūdens) (log vērtība):	Nav pieejamu datu.
Pašuzliesmošanas temperatūra:	> 225 °C
Sadalīšanās temperatūra:	Nav pieejamu datu.
Kinemātiskā viskozitāte:	2,0 - 4,5 mm ² /s (40 °C)

9.2. Cita informācija:

Informācija par fizikālās bīstamības klasēm:	
Uzliesmojoši šķidrumi:	Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
Citi drošības raksturojumi:	
Iztvaikošanas ātrums:	Nav norādīts.
Sprādzienbīstamība:	Nav norādīta.
Oksidēšanas īpašības:	Nav norādītas.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikuma un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeļdegviela; Dīzeļdegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeļdegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

10. IEDAĻA: Stabilitāte un reaģētspēja

- 10.1. Reaģētspēja:**
Lietojot un uzglabājot atbilstoši norādījumiem, bīstamas reakcijas nav zināmas.
- 10.2. Ķīmiskā stabilitāte:**
Stabils apkārtesošanā temperatūrā.
- 10.3. Bīstamu reakciju iespējamība:**
Bīstamas reakcijas nav zināmas.
- 10.4. Nepieļaujami apstākļi:**
Augsta temperatūra.
Statiskās elektrības izlāde un citi aizdegšanās avoti.
- 10.5. Nesaderīgi materiāli:**
Spēcīgi oksidētāji.
- 10.6. Bīstami sadalīšanās produkti:**
Normālos apiešanās, lietošanas un uzglabāšanas apstākļos nerodas.
Bīstami sadegšanas produkti, ja ir identificēti, norādīti 5. iedaļā.

11. IEDAĻA: Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par Regulā (EK) Nr. 1272/2008 definētajām bīstamības klasēm:

Akūta toksicitāte:	Kairīgs ielpojot.
Sastāvdaļas:	Vida Degviela, dīzeļa ⁽¹⁾ Iedarbības vada, dzīvnieks LD ₅₀ , orāli, turkas LD ₅₀ , dermāli, tauki LC ₅₀ , ielpojot, turkas, 4h Deva > 7600 mg/kg > 4300 mg/kg > 4,1 mg/l ⁽¹⁾ - „ORLEN Latvija” eksperimentāli dati
Kodīgs/kairinošs ādai:	Kairina ādu.
Nopietni acu bojājumi/ acu kairinājums:	Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Elpceļu vai ādas sensibilizācija:	Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Cilmes šūnu mutagenitāte:	Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Kancerogenitāte:	Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi.
Toksiska ietekme uz reproduktīvo funkciju:	Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Sastāvdaļas:	Vida Degviela, dīzeļa ⁽¹⁾ Rezultāts NOAEL, dermāli: > 125 mg/kg NOAEL, ielpojot: > 401 ppm ⁽¹⁾ - „ORLEN Latvija” eksperimentāli dati
Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu (STOT):	
Vienreizēja iedarbība (STOT SE):	Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Atkārtota iedarbība (STOT RE):	Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā.
Sastāvdaļas:	Vida Degviela, dīzeļa ⁽¹⁾ Rezultāts NOAEL, dermāli: > 0,5 mg/kg (otomīns) NOAEL, dermāli: > 30 mg/kg (subhroniski) NOAEL, ielpojot: > 1710 mg/m ³ (subhroniski) ⁽¹⁾ - „ORLEN Latvija” eksperimentāli dati
Bīstamība ielpojot:	Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.
Informācija par iespējamajiem ekspozīcijas ceļiem:	
Var iedarboties uz organismu, saskaroties ar ādu un acīm, norijot un ielpojot.	

AS "VIRŠI-A" DUS “Grenctāle”

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikuma un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Ar fizikālajām, ķīmiskajām un toksikoloģiskajām īpašībām saistītie simptomi:

Ieelpojot:	Dīzeldegvielas tvaiki viegli kairina acis, degunu un rīkli.
Nokļūstot uz ādas:	Nokļūstot uz ādas, ticamākais, izraisīs vieglu kairinājumu.
Nokļūstot acīs:	Maz ticams, ka šķidrumam nejausi nokļūstot acīs, tas izraisīs vairāk nekā pārejošas sāpes.
Norijot:	Maz ticams, ka var būt kaitīgs, norijot nelielā daudzumā. Lielā daudzuma norīšana izraisīs nelabumu un caureju.

Aizkavēta un tūlītēja, kā arī hroniska ietekme, ko rada īslaicīga un ilgstoša ekspozīcija:

Ilgstoša vai atkārtota saskare ar ādu var izraisīt dermatītu.
Ja produkts satur ievērojamu daudzumu policiklisko aromātisko ogļūdeņražu (PCA), ilgstoša vai atkārtota saskare ar ādu var izraisīt neatgriezeniskas ādas saslimšanas, ieskaitot vēzi.

Iedarbību pastiprinoši apstākļi:

Jau esošas ādas un elpošanas ceļu saslimšanas.

11.2. Informācija par citiem apdraudējumiem:

Endokrīni disruptīvās īpašības:	Pamatojoties uz ražotāja sniegtajiem datiem, maisījums nesatur sastāvdaļas: - kuras ir iekļautas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punkta izveidotajā sarakstā, jo tām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības, - vai kuras ir identificētas kā tādas, kurām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētajā Regulā (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regulā (ES) 2018/605 noteiktajiem kritērijiem, daudzumā, kas lielāks par 0,1 % masas.
---------------------------------	--

Cita informācija: Dīzeldegvielas izmantošana parastos apstākļos nerada toksiskuma risku.

12. IEDAĻA: Ekoloģiskā informācija

12.1. Toksicitāte:

Maisījums ir klasificēts kā toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

Ūdens vidē:

Vieda	Iedarbības veids, organisms	Droša
Degviela, atlieka ⁽¹⁶⁾	Atlieki	
	LL50, zivs	> 68 mg/l
	EL50, alģas	> 22 mg/l
	EL50, bezmugurkaulnieki	> 68 mg/l
	Uzskaitē	
	NOEL, zivs	> 0,083 mg/l
	NOEL, bezmugurkaulnieki	> 0,21 mg/l

⁽¹⁶⁾ - „ORLEN Lietuva” eksperimentālie dati

12.2. Noturība un noārdāmība:

Produktam bionārdīšanās ir raksturīga (60 % 28 dienu testā).

12.3. Bioakumulācijas potenciāls:

Maisījuma pamata sastāvdaļa dīzeldegviela: Standarta testi UVCB vielām nav piemērojami.

Kopumā bioakumulācijas potenciāls ir uzskatāms par zemu.

Produktā ietilpstošie smagākie ogļūdeņraži var uzkrāties ūdens organismos.

12.4. Mobilitāte augsnē:

Produkts var iesūkties augsnē līdz pat gruntsūdens slānim.

Dīzeldegvielas maisījuma komponentes var absorbēt organiskais materiāls, kas atrodas augsnē vai nogulsnēs. Produkts nešķīst ūdenī. Tas izplatās pa ūdens virsmu. Produkts ir lēni gaistošs no augsnē virsējā slāņa un ūdens. Dažas dīzeldegvielas maisījuma komponentes nogulsņējas ūdens sistēmās. Izplatoties ar virszemes un pazemes ūdeņiem, var veidot plašus piesārņojuma areālus, nokļūstot ūdens virsmu plānā slānī un suspendējoties. Maisījuma pamata sastāvdaļas dīzeldegvielas sadalīšanās modelis (PETRORISK, aprēķins) dažādos vides sektoros: 24,36 % gaisā < 0,14 % ūdenī < 62,86 % nogulsnēs < 12,64 % augsnē (ECHA dati).

12.5. PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti:

Maisījuma sastāvdaļas neatbilst PBT vai vPvB kritērijiem, kādi noteikti Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumā.

12.6. Endokrīni disruptīvās īpašības:

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikuma un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Pamatojoties uz ražotāja sniegtajiem datiem, maisījums nesatur sastāvdaļas:

- kuras ir iekļautas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punkta izveidotajā sarakstā, jo tām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības,
- vai kuras ir identificētas kā tādas, kurām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētajā Regulā (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regulā (ES) 2018/605 noteiktajiem kritērijiem, daudzumā, kas lielāks par 0,1 % masas.

12.7. Citas nelabvēlīgas ietekmes:

Pat nēcīgas produkta noplūdes ūdeņos var izmainīt to organoleptiskās īpašības.
Uz ūdens virsmas izveidojusies plēvīte var traucēt skābekļa apmaiņu un izraisīt organismu bojāeju.
Produkts izraisa piesārņojumu, un tieša saskare rada kaitīgu ietekmi, piemēram, uz putniem un augu valsti.
Adsorbētais ogļūdeņražu paliekas var kaitēt organismiem nosēdumos.

Pārējā informācija:

Profilaktiskie pasākumi: Maksimāla iekārtu, komunikāciju, izlīšanas-uzpildes procesu hermetizācija, vides aizsardzība: noplūžu kanalizācijā izslēgšana, gāzveida izmešu attīrīšana, gaisa vides un notekūdeņu kontrole.

13. IEDAĻA: Apsaimniekošanas apsvērumi

13.1. Atkritumu apstrādes metodes:

Produkta atlikumi un izlietotais iepakojums jāizvieto drošā veidā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Lietotājam ir jāapzinās, ka šī produkta atkritumu kategorija ir atkarīga no konkrētajiem lietošanas apstākļiem. Zemāk dotais atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties uz produkta lietošanas norādījumiem.

Atkritumu klasifikācija:

Produkts:
Grupa: 1307 Šķidrā kurināmā atkritumi.
Klase: 130701 Degļa un dīzeldegviela.
Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1357/2014 tiek uzskatīts par **bīstamiem** atkritumiem. Utilizēt ar licencēta atkritumu savākšanas uzņēmuma starpniecību.
Iepakojums:
Grupa: 1501 Iepakojums (ieskaitot atsevišķi savāktos sadzīvīve radīto izlietoto iepakojumu).
Klase: 150110 Iepakojums, kurš satur bīstamu vielu atlikumus vai ar tām piesārņots.
Iepakojumu iztukšot pilnīgi. Pēc atbilstošas attīrīšanas to var nodot otrreizējai pārstrādei. Iepakojumu, ko nevar attīrīt, izvietot tāpat kā produktu.

Pārējā informācija:

Šo produktu un tā iepakojumu likvidēt drošā veidā.
Utilizācijas procedūras saskaņot ar vides speciālistu.
Tukšas tvertnes vai cisternas var saturēt produkta atlikumus.
Ar iztukšoto iepakojumu, kas nav attīrīts, vajadzētu rīkoties uzmanīgi.
Tukšas tvertnes ir ugunsbīstamas, jo var saturēt produkta atlikumus un tvaikus.
Tvertnes nekad nemetināt, nelodēt un neslīpēt.
Nelaut produktam ieplūst kanalizācijā, ūdenstecēs vai zemē.

14. IEDAĻA: Informācija par transportēšanu

14.1. ANO numurs vai ID numurs:

UN 1202

14.2. ANO oficiālais kravas nosaukums:

DĪZELDEGVIELA

14.3. Transportēšanas bīstamības klase(-es):

3

14.4. Iepakojuma grupa:

III

14.5. Vides apdraudējumi:

	AS "VIRŠI-A" DUS “Grenctāle” CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeļdegviela; Dīzeļdegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeļdegviela**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Informācija par drošības datu lapas oriģināla labošanu:

Versijas Nr.	Datums	
1	Nav zināms.	Sākotnējais izdevums.
2	10.05.2016.	Labojums Nr. 1, kas aizstāj iepriekšējo versiju. Saskaņā ar Regulu (ES) 2015/830 prasībām veiktas izmaiņas iedaļās 1 - 16.
3	16.10.2018.	Labojums Nr. 2, kas aizstāj iepriekšējo versiju. Veiktās izmaiņas nav uzrādītas.

Pārējā informācija:

Šī drošības datu lapa ir tulkota un sagatavota no produkta ražotāja drošības datu lapas versijas (labošanas datums: 16.10.2018.) angļu valodā.

SIA „Vides Konsultāciju Birojs”, Ezermalas iela 28, Rīga, LV-1014, Latvija,
tālr.: +371 67557668, <http://www.vkb.lv>.

Par drošības datu lapas labošanu atbildīgā persona: birojs@vkb.lv

Informācija uzzinām: tālr. (+371) 28344602, Māris Bērziņš, marisddl@gmail.com

Saistību atzina:

Šeit sniegtā informācija tiek uzskatīta par pareizu uz dokumenta sagatavošanas laiku. Tomēr garantija par informācijas, ko satur šī drošības datu lapa, pilnīgumu un precīzumu netiek dota. Informācija kalpo tikai kā vadlīnijas drošam darbam, produkta lietošanai, apstrīdei, uzglabāšanai un atkritumu apsaimniekošanai. Šeit sniegto informāciju nevar uzskatīt par garantijas vai kvalitātes apliecinājumu. Sniegtā informācija attiecas tikai uz konkrēto minēto produktu un var nebūt patiesa, ja šis produkts tiek lietots kombinācijā ar citiem produktiem vai veidā, kāds šajā dokumentā nav aprakstīts.

SIA „ORLEN Latvija” neuzņemas atbildību par jebkādu kaitējumu vai traumām, kas var rasties produkta nepareizas lietošanas un ieteikumu neievērošanas rezultātā.

Šis „.pdf” formātā izsniegtās drošības datu lapas saturs jebkāda grozījuma bez SIA „Vides Konsultāciju Birojs” un, vienlaicīgi, Māris Bērziņa (tālr. (+371) 28344602; marisddl@gmail.com) rakstiskas atļaujas ir aizliegta.

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

Drošības datu lapa saskaņā ar Regulas (ES) Nr.2015/830. Sastādīts 20.08.2003. (sākumversija Nr.1).
Labots 25.02.2012.(versija Nr.2). Labots 15.07.2015. (versija Nr.3).Labots 01.10.2016.(versija Nr.4).
Labots 24.01.2022. saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) Nr.2020/878 (versija Nr.5)

Kīmisko produktu drošības datu lapa (DDL)

1. IEDAĻA: Vietas/maisījuma un uzņēmējiesabiedrības/uzņēmuma identificēšana

- 1.1. Produkta identifikators
Produkta nosaukums – propāna-butāna maisījums
- 1.2. Vietas vai maisījuma attiecīgi apzinātie lietošanas veidi un tādi, ko neiesaka izmantot
Produkta pielietojums Autotransportā kā degviela, sadzīves gāzes iekārtās kā kurināmais, rūpniecībā, lauksaimniecībā
- 1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju
Uzņēmums SIA „Latvijas propāna gāze”
Kurzemes prospekts 19, Rīga, LV-1067
Tālr.+37167815025, Fakss: +37167413712
E-pasts: lpg@lpg.lv
- 1.4. Tālruna numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests 112;
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests 113;
Saindēšanās un zaļu informācijas centrs 67042473

2. IEDAĻA: Bīstamības apzināšana

- 2.1. Vietas un maisījuma klasificēšana saskaņā ar EK regulu Nr. 1272/2008 (CLP)
Flam.Gas1A- H220 īpaši viegli uzliesmojoša gāze
Press.Gas (Liq.) – H280 gāzes zem spiediena, karstumā var eksplodēt

- 2.2. Etiķetes elementi saskaņā ar EK regulu Nr. 1272/2008 (CLP)
Piktogramma

GHS02

GHS04

Signālvārds: BĪSTAMI

Marķējums:

H220 - īpaši viegli uzliesmojoša gāze.
H280 – satur gāzi zem spiediena, karstumā var eksplodēt.

Drošības prasību apzīmējums

Profilakse: P210 - Sargāt no karstuma, karstām virsmām, dzirkstelēm, atklātas uguns un citiem aizdegšanās avotiem. Nesmēkēt.

Reakcija: P377 - Degšanas gāzes noplūde: Nedzēst, ja vien noplūdi var apstādināt drošā veidā.
P381 - Noplūdes gadījumā novērst visus uzliesmošanas avotus.

Glabāšana: P403 - Glabāt labi vēdināmās telpās.

P410 - Aizsargāt no saules gaismas.

2.3. Citi apdraudējumi

Smagāks par gaisu – uzkrājas zemās vietās. Uzkrājoties zemās vietās izraisa strauju temperatūras pazemināšanos. Sašķidrinātā veidā vieglāks par ūdeni – izlejot uz ūdens pārvietojas pa ūdens virsmu līdz iztvaiko.

3. IEDAĻA: Sastāvs/informācija pa sastāvdaļām

3.1.Vietas

Nav piemērojams.

3.2.Maisījumi

Vietas nosaukums	CAS numurs	EK numurs	Indeksa numurs	w/w %	REACH numurs
Propāns	74-98-6	200-827-9	601-003-00-5	Ne mazāk kā 55%	01-2119486944-21
Butāns	106-97-8	203-448-7	601-004-00-0	Mazāk kā 45%	01-2119474691-32
Etilmerkaptāns ¹ (Etantiols)	75-08-1	200-837-3	016-022-00-9	Ne vairāk kā 0,001%	01-2119491286-30-0000

Vietas nosaukums	Indeksa numurs	Klasifikācija	Noteikta aroda robežvērtības ekspozīcija (AER)
Propāns	601-003-00-5	Press.Gas (Liq.) H220 Flamm.Gas 1A H280	AER
Butāns	601-004-00-0	Press.Gas (Liq.) H220 Flamm.Gas 1A H280	AER
Etilmerkaptāns ¹ (Etantiols)	016-022-00-9	Flam. Liq. 2 H225 Acute Tox. 4 * H332 Aquatic Acute 1 H400 Aquatic Chronic 1 H410	AER

¹ Saskaņā ar EK regulu Nr. 1272/2008 (CLP) maisījums netiek klasificēts ka uzliesmojošs šķidrums (H225), akūti toksisks (H332) un akūti un hroniski toksisks ūdens videi (H400, 410), jo neatbilst klasificēšanas kritērijiem. Etantiols tiek izmantots kā odorants.

4. IEDAĻA: Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

Vīspārīgi ieteikumi

Nedot neko caur muti personai bezsamaņā. Ja ir sliktas pašsajūtas, nekavējoties vērsties pēc medicīnas palīdzības. Uzdārt medicīnas iestādes darbiniekiem produkta etiķeti, ja iespējams.

Ieelpošana

Pārvietot cietušo svaigā gaisā un turēt miera stāvoklī, kas ir ērts elpošanai. Ja cietušais neelpo, veikt mākslīgo elpināšanu. Ja diskomforts attīstās vai nepāriet, vērsties pēc medicīnas palīdzības.

Nokļūšana uz ādas

Saskare ar iztvaikojošu šķidrumu var izraisīt apsaldējumu vai ādas sasaldēšanu. Novilkt notraipīto apģērbu un apavus. Nekavējoties nomazgāt ar lielu daudzumu remdena ūdens vismaz 15 minūšu laikā. Neberzēt skartās zonas. Nelietot karstu ūdeni uz apsaldētām ķermeņa daļām.

Nokļūšana acīs

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

Vispirms pārbaudiet, vai cietušajam nav kontaktlēcas, un noņemiet, ja tādas ir. Nekavējoties izskalojiet acis ar lielu daudzumu ūdens vismaz 15 minūšu laikā. Ja kairinājums nepāriet, saņemiet medicīnisko palīdzību.

Norīšana

Norīšana netiek uzskatīta par potenciālu iedarbības veidu.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta Simptomi/ievainojumi pēc ieelpošanas

Var izraisīt miegainību, reibošus, vai kustību traucējumus. Ievērojams daudzums pēc ieelpošanas var izraisīt skābekļa trūkumam līdzīgus simptomus. Ja elpošana ir apstājusies, veikt mākslīgo elpināšanu. Ja elpošana ir apgrūtināta, ļaut kvalificētam personālam administrēt skābekli. Nodrošināt medicīnisko palīdzību.

Simptomi pēc kontakta ar ādu

Saskare ar produktu var izraisīt aukstuma apdegumus vai apsaldējumus. Nekavējoties vērsties pēc medicīniskās palīdzības.

Simptomi pēc acu kontakta

Tiešais kontakts ar sašķidrināto gāzi var izraisīt smagu un, iespējams, pastāvīgu acu bojājumu apsaldējuma dēļ no ātras šķidrums izvaikošanas. Ja noticis kontakts ar sašķidrinātu gāzi, skalojiet acis ar remdenu ūdeni vismaz 15 minūtes. Nekavējoties vērsties pēc medicīniskās palīdzības.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi

Īpaša aprūpe nav nepieciešama.

5. IEDAĻA: Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi

5.1.1. Piemērotie ugunsdzēsības līdzekļi:

ūdens smidzināšana vai migla. Sauss pulveris. Putas, smiltis.

5.1.2. Nepiemērotie ugunsdzēsības līdzekļi:

nedzēst ar ūdens strūklu.

5.2. Īpaša vielas vai maisījuma izraisīta bīstamība

- pakļaujot sakarsēšanai, gāzes konteiners var eksplodēt;
- zema eksplozijas robeža;
- augsta temperatūra, kas pārsniedz 2000°C;
- liels siltuma starojums, sadegot gāzes un gaisa maisījumam var radīt sprādzienbīstamu situāciju;
- tvaiki var pārvietoties lielos attālumos līdz aizdegšanās avotiem un uzliesmojumiem. Tvaiki slēgtās vietās var eksplodēt, ja tie tiek pakļauti uguns iedarbībai. Ugunsgrēkā konteineri var eksplodēt. Uzglabāšanas konteineri un konteineru daļas var tikt izmētātas lielos attālumos, daudzus virzienos;
- noplūdušas gāzes aizdegšanās – nedzēst, ja vien nav iespējams droši pārtraukt noplūdi.

5.2.1. Bīstamie sadegšanas produkti

Sašķidrinātās gāzes nepilnās sadegšanas produkti satur oglekļa oksīdu (CO) (tvana gāzi), kas ir ļoti toksisks. Saundēšanās ar oglekļa oksīdu izraisa smagu saindēšanos un var iestāties nāve. Pilnas sadegšanas procesā veidojas dūmi, kas satur oglekļa dioksīdu, kas izraisa smagu saindēšanos. Rodas ļoti liels siltuma starojums; var radīt sprādzienbīstamu situāciju.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem

- ugunsgrēka gadījumā nedrīkst dzēst uguni, kamēr noplūde nav apturēta;
- blakus esošās spiedieniekārtas nepieciešams intensīvi atdzēsīt ar ūdeni (spiedieniekārtas atdzēsēšanas sistēmas iedarbināšana, ārējās ugunsdzēsības ūdensapgādes avotu izmantošana), lai novērstu spiedieniekārtas pārkaršanu un tai sekojošu eksploziju;
- izolēt ugunsgrēka avotu un ļaut tam izdegt;
- ja liesmas tiek nejausi nodzēstas, var notikt sprādzienbīstama atkārtota aizdegšanās;
- nekavējoties izvēlieties visu personālu no zonas, ja no atgaisošanas drošības ierīces paaugstinās skaņa vai ja konteineru krāsa ir mainījusies;

- dzēsiet uguni no aizsargātas vietas vai no maksimāli iespējamā attāluma;
- palieciet pret vēju. Izvairieties no zemām vietām, kur var uzkrāties gāzes (tvaiki);
- ūdens saskare ar sašķidrinātu gāzi var izraisīt vārīšanu, putošanu un ātru tvaiku veidošanos. Ja tvaiku mākonis nav aizdedzināts, izmantojiet ūdens strūklu, lai notriektu un kontrolētu tvaiku izkliedi.

Aizsardzības aprīkojums ugunsdzēsējiem: standarta aizsargapģērbs un aprīkojums: (Ugunsdzēsējiem ir jālieto tipveida aizsargapģērbs, ieskaitot uguni aizturošu formastērpu, ķiveri ar sejasargu, cimdus, gumijas zābakus un noslēgtās vietās autonomo elpošanas aparātu (AEA). Vadlīnijas: EN 469 Ugunsdzēsēju aizsargapģērbs. Efektivitātes prasības ugunsdzēsēju aizsargapģērbiem. EN 15090 Ugunsdzēsēju apavi. EN 659 Ugunsdzēsēju aizsargcimdi. EN 443 Ķiveres ugunsdzēsējiem, kuri dzēs ugunsgrēkus telpās un citās būvēs. EN 137 Elpošanas ceļu aizsardzības aprīkojums — Atvērta cikla autonomas elpošanas aparāts ar saspīsta gaisa padevi un ar pilnībā nosedzošu sejas masku — Prasības, pārbaudes, marķējums.

6. IEDAĻA: Pasākumi nejaūšas noplūdes gadījumos

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām

6.1.1. Personām, kuras nav apmācītas ārkārtas situācijām

Nekavējoties sazinieties ar ārkārtas palīdzības dienestiem. Valkājiet piemērotu aizsargapģērbumu (t.sk. personisko aizsargapģērbumu, kas minēts drošības datu lapas 8. iedaļā), lai izvairītos no ādas, acu un personiskā apģērba piesaņošanas.

6.1.2. Ārkārtas palīdzības sniedzējiem

- Evakuējiet un aizlieciet atgriezties cilvēkiem, kas nelieto aizsargapģērbumu, izplūdes piemeklētajā teritorijā.
- Novāciet visus aizdegšanās avotus.
- Šķidra produkta izplūšana rada ugunsdrošības draudus un eksplozīvu gaisa maisījumu.
- Nodrošiniet, lai viss aprīkojums būtu bez dzirkstelēm vai elektrības izlādes.
- Izvairieties no tiešas saskares ar izplūdušo vielu.
- Cenšaties palikt pusē, no kuras pūš vējš.
- Neļaujiet izplūdes vietās ienākt neieskaitītam personālam.
- Nodrošiniet pietiekamu ventilāciju, it sevišķi slēgtās telpās.

6.2. Vides drošības pasākumi

Izplūde uz zemes:

- Ja to iespējams droši izdarīt, novērsiet tālāku izplūdi.
- Novērsiet izplūdes iekļūšanu notekūdeņu sistēmā vai citās vietās, kur iespējama uzkrāšanās.

Izplūde ūdenī vai jūrā:

- Ja to iespējams droši izdarīt, novērsiet tālāku izplūdi. Šīs sašķidrinātās gāzes noplūde var veidot ledu, kas var aizsprostot notekas un padarīt vārstus nedarbīgus. Ūdens saskare ar sašķidrinātu gāzi var izraisīt vārīšanu, putošanu un ātru tvaiku veidošanos. Izmantojiet atbilstošu drošības aprīkojumu.

6.3. Ierobežošanas un savākšanas pasākumi un materiāli

- Ja to iespējams droši izdarīt, novērsiet tālāku izplūdi.
- Nodaliet piesaņoto teritoriju, nodrošiniet ventilāciju un ļaujiet gāzei iztvaikt.

6.4. Atsauce uz citām iedaļām

Individuālie aizsardzības līdzekļi pielietojumu skatīties drošības datu lapas (DDL) 8. iedaļā; Atkritumu un atlikumu apsaimniekošanu skatīties DDL 13. iedaļā.

7. IEDAĻA: Lietošana un glabāšana

7.1. Piesardzība drošai lietošanai

- Jebkuru cilvēku, kuram ir saskare ar produktu, nepieciešams apmācīt produkta pārvietošanā un izmantošanā.

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

- Darba devējiem jāsniedz darbiniekiem informācija par visām jomām un darbībām, kurās iespējama saskare ar produktu.
 - Visus darbiniekus, kuri var tikt pakļauti šim produktam, nepieciešams informēt par apdraudējumu, atbilstošajiem simptomiem, saskarē radīto ietekmi un atbilstošajiem aizsardzības pasākumiem, kas saistīti ar drošu izmantošanu un darbību ar šo produktu.
 - Informācijai par apdraudējumu jābūt darbiniekiem pieejamai visās vietās, kur šis produkts tiek ražots, izmantots, pārvietots vai uzglabāts.
 - Izvērtēt potenciālas sprādzienbīstamas atmosfēras risku un sprādzienbīstama aprīkojuma nepieciešamību. Nodrošināt, ka pirms lietošanas (vai regulāri) tiek pārbaudīta iespējamā noplūde no gāzu sistēmas kompleksa.
 - Pirms gāzes ievadīšanas atbrīvot sistēmu no gaisa.
 - Izvairīties no visa veida aizdegšanās avotiem, oksidējošām vielām, hlora un ūdeņraža hlorīda vai ūdeņraža fluorida.
 - Darba apģērbus, kas kļuvis mitrs, nepieciešams nekavējoties novilkt ugunsdrošības dēļ.
 - Nesmēķēt produkta lietošanas laikā.
 - Uzmanīties no elektrības izlādēšanās, izmantojot piemērotas vadu nostiprināšanas un zemēšanas procedūras.
 - Lietot tikai nedzirkstējošos instrumentus.
 - Izmantojiet tādas caurules un aprīkojumu, kas izstrādāts darbam zem atbilstošā spiediena.
 - Izmantojiet pretvārstu vai citu aizsargierīci, lai novērstu plūsmas pretēju kustību.
 - Uzglabāšanas tvertni iekšienes tīrīšanu, pārbaudi un kopšanu drīkst veikt tikai atbilstošā aprīkojumā tērpts personāls ar atbilstošām kvalifikācijām, kā to nosaka valsts, vietējās vai uzņēmuma regulas.
 - Uzmanīties, izmantojot tukšus tvertnes: iespējams, ka tvaika pārpalikums vēl ir ugunsnešķīd.
 - Tvertnēm nedrīkst pielietot spiedienu, tos griezt, metināt, lodēt, urbt vai smalcināt.
 - Tvaiki ir smagāki par gaisu, uzmanīties no to uzkrāšanās zemās un slēgtās telpās.
 - Nodrošiniet, lai tiek sekots visām atbilstošajām normām, kas saistītas ar eksplozīvu gaisu, kā arī ugunsnešķīd produktu izmantošanu un glabāšanu.
 - Pasargāt balonus no mehāniskiem bojājumiem: nevilk, neripināt, neslidināt, nemest u.tml.
 - Lai pārvietotu balonus, pat nelielā attālumā, lietot ratiņus, kas piemēroti balonu transportēšanai.
 - Atstāt ventilu aizsargus vietā līdz balons atrodas konteinerā vai lietot no konteinerā.
 - Ja lietotāja pieredze ir nepietiekama, pārtraukt balona lietošanu un griezties pie piegādātāja.
 - Nekad nemēģināt labot vai pārveidot balonu ventilus vai pārspiediena drošības ierīces.
 - Nekad nelietot tiešu liesmu vai elektriskās apsildes ierīces lai paaugstinātu spiedienu tilpnē.
 - Par ventilu bojājumiem nekavējoties ziņot piegādātājam.
 - Turēt ventilu izejas tīras no piesārņojošām daļiņām, eļļas un ūdens.
 - Atgriezt vietā ventilu izejas aizsargus vai korķus un ventilu aizsargus (kur tas ir piemērojams), tiklīdz balons ir atvienots no iekārtas.
 - Aizvērt balona ventili pēc katras lietošanas un iztukšošanas, pat, ja tas ir pievienots pie iekārtas.
 - Nekad nemēģināt papildīt gāzes no viena balona otrā.
 - Nepieļaut ūdens atpakaļplūsmu balonā.
 - Lai izvairītos no adiabātiskā trieciena, ventili atvērt lēnām.
 - Lai būtu iespējams identificēt balona saturu, nenopem, neaizklā etīķetes.
- 1.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība
- Uzglabāšanas tvertnēm regulāri ir jāpārbauda to vispārīgais stāvoklis un noplūžu iespējamība.
 - Nodrošināt, ka pirms lietošanas (vai regulāri) tiek pārbaudīta iespējamā noplūde no gāzu sistēmas kompleksa.
 - Uzglabāt tikai spiedvertnēs vai speciālos konteineros.

- Uzglabāšanas vietas elektriskajam aprīkojumam jābūt atbilstošam potenciālajam sprādzienbīstamības riskam.
- Aizliegta atklāta liesma.
- Aizliegta saskarsme ar karstām virsmām.
- Aizliegts smēķēt.
- Uzglabāt balonus vietā, kur nepastāv ugunsgrēka risks un drošā attālumā no siltuma un uzliesmošanas avotiem.
- Uzglabāt balonu/konteineru labi vēdināmā vietā, nepieļaut sasilšanu virs 50°C
- Uzglabāšanas laikā atdalīt no oksidējošām gāzēm un citiem oksidētājiem.
- Balonus uzglabāt vertikālā stāvoklī un nodrošināt pret apgāšanos.
- Balonus nedrīkst uzglabāt apstākļos, kas veicinātu to koroziju.
- Balonu ventilu aizsargiem jābūt pietiprinātiem.

Uz produkta uzglabāšanu attiecas ES regulas 2012/18/ES (SEVESO III) par lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību ar tās grozījumiem prasības:

Uzņēmums	Kvalificējošais daudzums (tonnās)
Zemākā līmeņa uzņēmums	10
Augstākā līmeņa uzņēmums	50

7.3. Konkrēts -i) galalietojšanas veids (-i): skatiet informāciju informācijas drošības datu lapas 1.2. iedaļā.

8. IEDAĻA: Iedarbības pārvaldība/ individuālā aizsardzība

8.1. Pārvaldības parametri

Vielas nosaukums	Propāns	Butāns
CAS Nr.	74-98-6	106-97-8
Aroda ekspozīcijas robežvērtība (AER) Latvijā		
AER 8 stundas (mg/m ³)	1800	300
AER 8 stundas ppm (ml/m ³)	1000	
Pamatojums	LR MK 15.05.2007.noteikumi Nr. 325 "Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās" 1.pielikums	

Atvasinātie bezdarbības līmeņi (DNEL) un paredzētās bezdarbības koncentrācijas (PNEC) produkta sastāvdaļām un pašam produktam nav noteiktas.

8.2. Iedarbības pārvaldība

8.2.1. Piemērotā inženiertehniskā kontrole

- Nodrošināt atbilstošu vispārējo un vietējo nosūces ventilāciju.
- Produkts uzglabājams noslēgtā sistēmā.
- Sistēma zem spiediena, regulāri pārbaudīt uz noplūdi.
- Nodrošināt, lai iedarbība nepārsniegtu noteiktās aroda ekspozīcijas robežvērtības.
- Ja iespējama uzliesmojošo gāzu/ tvaiku noplūde, lietot gāzu detektorus.
- Ievērot darba atļauju sistēmu, piemēram, apkopes darbu veikšanai.
- Lietot vienīgi neizjaucamus, pret noplūdēm drošus iekārtu pievienojuma mezglus (piemēram, metinātus cauruļvadus).
- Veikt drošības pasākumus, lai pasargātu no statiskās elektrības iedarbības.
- Inženiertehniskajai kontrolei jābūt pietiekamai, lai samazinātu saskari ar šo ķīmisko vielu viszemākajā iespējamā līmenī.

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

8.2.2. Individuālie aizsardzības pasākumi:

- lai novērtētu riskus, kas ir saistīti ar produkta lietošanu, un, lai izvēlētos individuālos aizsardzības līdzekļus (IAL), kas atbilst atbilstošajiem riskiem, jāveic risku novērtējums katrā darba zonā un tas ir jādokumentē.
- jāizvērtē sekojošo ieteikumu ievērošana.
- avārijas gadījumam turēt gatavībā autonomos elpošanas aparātus.
- personāla ķermeņa aizsargēpējums jāizvēlas atkarībā no veicamā uzdevuma, ņemot vērā riskus, kādiem tiks pakļauts darbinieks.
- konteineru marķēšana un citu veidu brīdinājumu izvietošana;
- materiālu drošības datu dokumentācija un darbinieku apmācīšana.
- Darba vietas uzturēšana atbilstoši labai industriālās higiēnas un drošības praksei.

Acu/sejas aizsardzība:

ciēši noslēdzošas aizsargbrilles ar sānu aizsargiem vai sejas maska. Drošības brilles ar sānu aizsargēkrāniem, kas atbilst EN166. Izmantojiet piederumus acu aizsardzībai, kas pārbaudīti un apstiprināti saskaņā ar atbilstošiem valsts standartiem, piemēram, NIOSH (ASV) vai EN 166 (ES).

Ādas aizsardzība:

darba aizsargapģērbs un aizsargapavi. Aizsarglīdzekļu veids ir jāizvēlas atkarībā no koncentrācijas un no bīstamās vielas daudzuma konkrētajā darba vietā. Visu apģērbu nepieciešams izvēdināt un pārbaudīt tā iespējamās fiziskās defektus, pirms tas tiek atkārtoti izmantots. Novelciet piesārņotās drēbes un izmazgājiet pirms atkārtotas izmantošanas. Darba apģērbus, kas kļūst mitrs, nepieciešams nekavējoties novēlēt ugunsdrošības riska dēļ.

Roku aizsardzība:

lietot atbilstošus aizsargcimdus. Strādājiet ar cimdiem. Cimdi pirms lietošanas jāpārbauda. Izmantojiet atbilstošu cimdu novilšanas tehniku (neskarot cimdu ārpusi), lai izvairītos no produkta saskares ar ādu. Nomazgājiet un nosusiniet rokas. Izvēlētajiem aizsargcimdiem jāatbilst ES direktīvas 89/686/EEK un tās izrietošā standarta EN 374 specifikācijām.

Elpošanas orgānu aizsardzība:

ja riska novērtējums liecina, ka jālieto gaisa attīrīšanas respirators, kā rezerves tehnisko kontroli lietderīgi izmantot visi seju sedzošu respiratoru ar universālas kombinācijas (ASV) vai ABEK (EN 14387) tipa respiratora kasetnēm. Ja respirators ir pamata aizsardzības līdzeklis, izmantojiet visu seju sedzošu respiratoru. Izmantojiet respiratorus un piederumus, kas pārbaudīti un apstiprināti saskaņā ar atbilstošiem valsts standartiem, piemēram, NIOSH (ASV) vai CEN (ES).

Termiskā bīstamība:

saskaņā ar norādījumiem par acu/sejas, roku un elpošanas orgānu aizsardzību.

8.2.3. Vides risku pārvaldība:

- bīstamās ķīmiskās vielas jāuzglabā tā, lai nepieļautu piesārņojošo vielu noplūdi apkārtējā vidē;
- tehniski nenovēršamu iekārtu darbības traucējumu gadījumos pārtraukt iekārtu darbību un novērst traucējuma cēloni;
- uzglabāšanas rezervuāriem un izlietotā produkta rezervuāriem nodrošināt norobežojumu – aizsargsistēmu, kas novērš bīstamās vielas noplūdi, ja rezervuāram vai aprīkojumam ir noplūde vai sūce;
- darbību drīkst atsākt tikai pēc piesārņojuma cēloņu novēršanas;
- stingri ievērot tehnoloģiskos reglamentus un ar drošību saistītās instrukcijas, līdz minimumam samazinot emisiju daudzumu;
- darbības ar ķīmiskām vielām un ķīmiskajiem produktiem jāveic atbilstoši kvalificētām personālam.

9. IEDAĻA: Fizikālās un ķīmiskās īpašības

9.1. Informācija par maisījuma fiziskajām un ķīmiskajām pamatīpašībām

Formulas: butāns - C₄H₁₀, propāns - C₃H₈

Agregāstāvoklis (20 °C) un konsistence - gāzveida

Krāsa – bezkrāsains.

Smarža - bez smaržas. Sašķidrinātās gāzes tvaikiem nav smakas. Lai piešķirtu sašķidrinātai gāzei specifisko smaku, tai pievieno odorantu. Odoranta smaržas uztvere ir subjektīva un nevar kalpot par robežvērtību pārsniegšanu.

Kušanas temperatūra - - 187,7 - -0,5 °C

Viršanas temperatūra - - 42,1 °C pie 760mm

Aizdegšanās temperatūra - - 69 °C

Pašuzliesmošanas temperatūra - 405 – 588 °C

Eksplozijas robeža - No 1,8 %; līdz 9,5%

Tvaika spiediens: 0,6 -1,0 MPa pie 20 °C

Relatīvais blīvums šķidrā fāzē: 540 kg/m³ pie20 °C

Ūdenī šķīst -0,024-0,061 g/l pie20 °C

Tvaika blīvums : 2,05 pie 20°C

10. IEDAĻA: Stabilitāte un reaģētspēja

10.1.Reaģētspēja- nepiemīt citas reaģētspējas bīstamības, izņemot kā apakšsekcijā aprakstītie efekti.

10.2.Ķīmiskā stabilitāte - stabila, ja tiek ievēroti ieteicamie nosacījumi uzglabāšanai un izmantošanai.

10.3. Bīstamu reakciju iespējamība - ar gaisu var veidot eksplozīvu maisījumu. Ar oksidētajiem var strauji eksplodēt. Uzglabāt atsevišķi no spēcīgām oksidējošām ķīmiskām vielām.

10.4. Apstākļi, no kuriem jāizvairās - jāizvairās no paaugstinātas temperatūras, no paaugstināta spiediena spiedieniekārtā, kā arī no atklātas liesmas pie spiedieniekārtas, no dzirkstelēm, atklātās liesmas. Nesmēķēt. Izvairīties no mitruma instalācijas sistēmās.

10.5. Nesaderīgie materiāli - gāze nav savienojama ar oksidētajiem (minerālskābēm, halogēniem) ar gaisu. Papildus informācija par savietojamību saskaņā ar standartu ISO 11114.

10.6. Bīstami sadalīšanās produkti - nepilnīgas degšanas gadījumos veidojas oglekļa monoksīds, pilnīgas degšanas gadījumā - ogļskābā gāze. Normālos lietošanas un uzglabāšanas apstākļos bīstamie produkti neveidojas.

11. IEDAĻA: Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par Regulā (EK) Nr. 1272/2008 definētajām bīstamības klasēm

Akūta toksicitāte : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Akūta toksicitāte ieelpojot: etantiols - LC₅₀ 4 st. (žurkas) – 4438ppm (eksperimentālais rezultāts, 1958), butāns - LC₅₀ (žurkas)10min > 800 000ppm (eksperimentālais rezultāts), propāns - LC₅₀(žurkas) 15 min -800000ppm (eksperimentālie dati).

Akūta toksicitāte saskarē ar ādu : etantiols - LD₅₀>2000mg/kg bw (Latwen, 1977), butāns, propāns- nav datu.

Akūta toksicitāte norijot: etantiols - LD₅₀>682mg/kg bw(1958) , nav piemērojams gāzēm.

Kodīgums/kairinājums ādai : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Ādas sairšana vai kairināšana: etantiols - neatbilst klasificēšanas kritērijiem, butāns, propāns- gāzveidā neietekmē ādu, šķidrā veidā – var izraisīt apsaldējumus.

Nopietns acu bojājums/kairinājums : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Etantiols - neatbilst klasificēšanas kritērijiem, butāns, propāns - gāzveidā nekairina acis, šķidrā veidā – var izraisīt apsaldējumus.

Elpceļu vai ādas sensibilizācija : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Elpceļu sensibilizācija: etantiols, butāns, propāns- nav datu.

Ādas sensibilizācija : etantiols, butāns, propāns- nav datu.

Cilmes šūnu mutācija: nav zināmu iedarbības efektu.

etantiols: neatbilst klasificēšanas kritērijiem, butāns, propāns- nav datu.

Kancerogenitāte : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Informācija par komponentiem:

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

etantiols, butāns, propāns - nav datu.

Toksisks, iedarbojoties uz reproduktīvo sistēmu: produktam nav zināmu iedarbības efektu.

Informācija par komponentiem:

etantiols, butāns, propāns - nav datu.

Toksiskas ietekmes uz īpašu mērķorgānu vienreizēja iedarbība: produktam nav zināmu iedarbības efektu.

Informācija par komponentiem:

etantiols - nav zināmu efektu, butāns, propāns - nav datu.

Toksiskas ietekmes uz īpašu mērķorgānu atkārtota iedarbība: produktam nav zināmu iedarbības efektu.

Informācija par komponentiem:

etantiols, butāns, propāns - nav datu.

Bīstamība aspirācijā: nav piemērojams gāzēm un gāzu maisījumiem.

11.2. Informācija par citiem apdraudējumiem

Maisījums ir gaistoša šķidrā gāze, un saskare ar šķidrā gāzi var radīt apsaldējumus, kas rodas spiediena izplešanās (no šķidra uz gāzveida stāvokli) ietekmē. Acu kontakts ar strauji izplatošo gāzi vai tvaikojošo šķidro gāzi var radīt spēcīgu kairinājumu un apsaldējumus materiāla straujās iztvaikošanas radītā atdziestējošā efekta ietekmē.

12. IEDAĻA: Ekoloģiskā informācija

Maisījums netiek klasificēts pēc tā ietekmes uz vidi.

12.1. Toksiskums

Produkts netiek klasificēts pēc tā ietekmes uz vidi.

Butāns:

Akūta toksicitāte: /QSAR dati/

Zivs: 96-hr LC50 >24,00 mg/l

Vēžveidīgie: *Daphnid*, 48-hr LC50 >14,00 mg/l

Citi organismi: nav informācijas.

Etantiols:

Zivs: 96-hr LC50 (īstermiņā) =1,7 mg/l; NOEC (īstermiņā) <1,7 mg/l

Vēžveidīgie: *Daphnid*, 48-hr EC50 (īstermiņā) <0,01 mg/l; NOELR (ilgtermiņā) -12,684 mg/l

Biomassa: 72-hr EC50 =0,75 mg/l

Propāns:

Zivs: 96-hr LC50 (īstermiņā) =24,11-147,54 mg/l

Vēžveidīgie: *Daphnid*, 96-hr LC50 (īstermiņā) =7,02-69,43 mg/l

Alģes: 72-hr EC50 =7,71-16,5 mg/l

12.2. Noturība un spēja noārdīties

Hidrolīze: produkta struktūras novērtējums parāda, ka nav sagaidāma manāma tā hidrolizēšanās vidē, ņemot vērā hidrolizē derīgu grupu trūkumu.

Biodegradācija: nekavējot biodegradācija

12.3. Bioakumulācijas potenciāls

Jūras bioakumulācija: BCF =6,84 l/kg /QSAR novērtējums/.

12.4. Mobilitāte augsnē

sakarā ar vielas augsto iztvaikošanas spēju (gaistamību), maz ticams, ka viela varētu izsaukt augšnes vai ūdens piesāpumu.

12.5. PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti

produkts un sastāvdaļas netiek klasificētas kā PBT vai vPvB viela.

12.6. Endokrīni disrūptīvas īpašības

nav zināmu iedarbības efektu.

12.7. Citas nelabvēlīgas ietekmes:

Regula (ES) 517/2014/ par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm (IV pielikums)- maisījums satur siltumnīcefekta gāzes. Ja tiek izvadīts lielos daudzumos, var sekmēt siltumnīcefekta palielināšanos.

Informācija par komponentiem:

propāns - nefluorēta siltumnīcefekta gāze ar globālās sasilšanas potenciālu (GSP) -3;

butāns - nefluorēta siltumnīcefekta gāze ar globālās sasilšanas potenciālu (GSP) 4.

13. IEDAĻA: Apsvērumi saistībā ar apsaimniekošanu

13.1. Atkritumu apstrādes metodes:

- Neizlaist vietās, kur iespējama eksplozīvu maisījumu veidošanās ar gaisu. Gāzes atlikumi jāsadedzina piemērotā deglī, lietojot atpakalīesmu slāpētāju.
- Neizlaist vietās, kur tās uzkrāšanās var būt bīstama.
- Nodrošināt, ka netiek pārsniegti lokālos noteikumus vai darbināšanas atļaujās noteiktais emisijas līmenis.
- Par citiem ieteikumiem attiecībā uz piemērotām izvietošanas metodēm skat. EIGA dokumentā "Code of practice EIGA Doc.30 "Disposal of Gases"" Dokuments ir lejuplādējams no <http://www.eiga.eu>.
- Atgriezt neizlietoto produktu piegādātājam oriģinālajā balonā. Ja nepieciešams padoms, kontaktēties ar piegādātāju.
- Atkritumu (atlikumu) transportā, uzglabāšanā, izmantošanā un atbrīvošanā no tiem jāveic saistībā ar noteikumiem par bīstamo iekārtu apkalpošanu.
- Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.302 „Par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kas padara atkritumus bīstamus” produktam nav noteikts atkritumu kods.
- Atbrīvošanās no atkritumiem (atlikumiem) var notikt tikai iestādēs, kas tam speciāli paredzētas.

14. IEDAĻA: Informācija par transportēšanu

14.1. Maisījuma ANO numurs: UN1965

14.2. ANO sūtīšanas nosaukums:

Autotransporta un dzelzceļa pārvadājumi (ADR/RID): OĢĻŪDENRAŽU GĀZES

MAISĪJUMS, SAŠKIDRINĀTS, C.N.P. (PROPĀNS, N-BŪTĀNS)

Jūras transports (IMDG): HYDROCARBON GAS MIXTURE, LIQUEFIED, N.O.S.

(Propane, Butane n-)

Aviācijas pārvadājumi (ICAO-TI): Hydrocarbon gas mixture, liquefied, n.o.s. (propane, butane n-)

14.3. Transportēšanas bīstamības klase (-es): ADR/RID - 2.1. ICAO-TI- 2.1. IMDG-2.1.

14.4. Klasifikācijas kods: ADR/RID - 2F

14.5. Riska faktora Nr.: ADR/RID - 23. Aizliegums pārvadāšanai tunēļos: B/D - Pārvadāšana cisternās: aizliegts braukt cauri B, C, D un E kategorijas tunēļiem; Cita veida pārvadāšana: aizliegts braukt cauri D un E kategorijas tunēļiem

14.6. Iepakojuma grupa: nav klasifikācijas

14.7. Vides apdraudējumi: nav klasifikācijas

14.8. Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem: aizliegta pārvadāšana pasažieru lidmašīnās, atļauta pārvadāšana tikai kravas aviācijā.

14.9. Transportēšana bez taras atbilstoši MARPOL II pielikumam un IBC kodeksam: nav piemērojama.

15. IEDAĻA: Informācija par regulējumu

15.1. Drošības, veselības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisījumiem

Eiropas savienības regulas: CLP regula (EK) Nr. 1272/2008; REACH regula (EK) Nr. 1907/2006; Reģistrācijas nosacījumi (5. Panta, REACH regula); Šī viela ir reģistrēta atbilstoši REACH regulas nosacījumiem. Reģistrācijas numuram lūdzu apskatīt šī DDL sadaļu 1.1.

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

Komisijas regula (ES) Nr. 453/2010, Komisijas regula (ES) Nr. 2015/830, Komisijas regula (ES) Nr. 2020/878, Seveso Regula : 2012/18/EU (Seveso III), Regula 517/2014/ES par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm

Latvijas republikas normatīvie akti: likums „Par piesārņojumu”, Ķīmisko vielu likums, Ministru kabineta 15.05.2007. noteikumi Nr.325 „Darba aizsardzības prasības saskaņā ar ķīmiskajām vielām darba vietās”.

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums

Produktam nav veikts ķīmiskās drošības novērtējums.

16. IEDAĻA: Cita informācija

Saīsinājumi:

AER - aroda ekspozīcijas robežvērtība (LR MK 15.05.2007. noteikumi Nr. 325 “Darba aizsardzības prasības saskaņā ar ķīmiskajām vielām darba vietās”)

CAS Nr: *Chemical Abstracts Service number* (Ķīmisko abstraktu servisa numurs)

CLP: *Classification Labelling Packaging Regulation ; Regulation (EC) No 1272/2008*

(klasifikācijas etiķetes iepakojuma regula)

CSA: *Chemical Safety Assessment* (ķīmiskās drošības novērtējums)

CSR: *Chemical Safety Report* (ķīmiskās drošības ziņojums)

DDL : drošības datu lapa

EC: *European Commission* (Eiropas Komisija)

ECHA: *European Chemicals Agency* (Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra)

EC-Number: *EINECS and ELINCS Number (see also EINECS and ELINCS)* (EINECS un ELINCS skaitlis)

EU: *European Union* (Eiropas Savienība)

EIGA - *European Industrial Gases association* (Eiropas industriālās gāzes asociācija)

GHS: *Globally Harmonized System* (Starptautiski harmonizēta sistēma)

IUPAC: *International Union for Pure Applied Chemistry* (Starptautiskā tīrās lietiskās ķīmijas savienība)

LC50: *Lethal concentration, 50 %* (nāvējoša koncentrācija)

LD50: *Median Lethal Dose* (vidējā nāvējošā deva)

OEL: *Occupational Exposure Limit* (arodekspozīcijas limits)

PBT: *Persistent, Bioaccumulative and Toxic substance* (noturīga, bioakumulatīva un toksiska viela)

REACH: *Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals*

Regulation (EC) No 1907/2006 (Ķīmisku vielu reģistrācijas, novērtēšanas, autorizēšanas un ierobežošanas regula)

UN: *United Nations* (Apvienotās Nācijas)

Regula 517/2014/ES par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula

(ES) Nr. 517/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm un ar ko atceļ Regulu

(EK) Nr. 842/2006;

Seveso Regula : 2012/18/EU (Seveso III)- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/18/ES (

2012. gada 4. jūlijs) par lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību, ar kuru groza un

vēlāk atceļ Padomes Direktīvu 96/82/EK.

Dokumenta vēsture:

Radīts: 20.08.2003/ Dokumenta versija: Nr.4/ Kārtējas izmaiņas: 01.10. 2016.g. pēdējo reizi pārskatīta 24.01.2022. Dokumenta versija Nr. 5.

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	--	------------------

5. Apziņošanas shēma

DUS darbinieks, kurš atklājis ārkārtas situāciju

(liela apjoma noplūde/ ugunsgrēks / uzbrukums u.c.)

1

Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests – 112
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests – 113
Policija – 110 (operatīvā palīdzība pēc vajadzības)

vienotais nr.:

112

2

SIA «Mega Sargs» apsardze – nospieš apsardzes TRAUKSMES POGU!

3

DUS vadītājs* Renāte Liepa – 25 439 009

* ja DUS vadītājs nav pieejams, apziņošanas soļus Nr. 4, 5 turpina DUS darbinieks

pēc situācijas:

Atbildības joma	Atbildīgais darbinieks	Kontaktinformācija
Fiziskā un īpašuma drošība	drošības nodaļas vadītājs	Ēvalds Karitons – 257 14 265
Darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste	Ilze Ozoliņa – 220 28 535
Vides aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste	Anita Apsīte-Adaškeviča – 278 44 302
Gāzes saimniecība	gāzes sistēmu speciālists	Edgars Šulckis – 256 94 214 Indulis Blūms – 203 02 808
Viršu iekšējās palīdzības tālrunis 24/7		655 06 555

4

- AS "VIRŠI-A" Krīzes vadības grupa
- sadarbības partneri
- valsts kontrolējošās institūcijas

5

Reģionālais vadītājs Raivis Mednis– 26 251 629

AS "VIRŠI-A" vadība

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

6. AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta gadījumos (2022. gadā izdotā rokasgrāmata)

RĪCĪBA DUS ELEKTROENERĢIJAS PĀRRĀVUMA GADĪJUMĀ:

1. Ja klienti jau iepildījuši degvielu, palūdz precīzu naudu. Ja klientam skaidras naudas nav, pieraksti klienta kontaktinformāciju, lai ar viņu būtu iespējams sazināties.
2. **Pārbaudi**, vai elektrības padeve DUS pārtraukta pilnībā vai daļēji. **Pārliecinies, ka drošinātāji (automātslēdži) ir ieslēgtā stāvoklī.** Ja nevar ieslēgt drošinātāju-/us, zvani **Tehniskajai daļai** (skati pēdējā lapā **6. kontaktinformāciju**).
3. Ja drošinātāji ir ieslēgti un elektrība pēc mirkļa neatjaunojas, palūdz klientiem atstāt veikalu. Aizslēdz veikalu, izvieto uz durvīm plakātu "DUS slēgts tehnisku iemeslu dēļ".
4. Elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā lieki nevirini aukstuma iekārtu durvis, lai nesabojātu pārtiku.
5. Ziņo **DUS vadītājam** vai **reģionālajam vadītājam** (skati pēdējā lapā **1. un 2. kontaktinformāciju**).
6. Ja elektroenerģijas bojājums ir ārējs (drošinātāji ir ieslēgtā stāvoklī, bet elektrības nav) un Tehniskās daļas elektriķis nav zvanījis, **apskati "Sadales tīkli" bojājumu karti** vai zvani uz "Sadales tīkli" – **8404**, lai noskaidrotu situāciju vai pieteiktu bojājumu – esi gatavs "Sadales tīkli" operatoram sniegt sekojošu informāciju: uzņēmuma nosaukums, DUS adrese, kontakttālrunis saziņai.

STIPRS VĒJŠ, VĒTRA:

1. Valstī izsludināta **oranžā** (20-25 m/s, brāzmās sasniedzot 29-34 m/s) vai **sarkanā** brīdinājuma (≥ 30 m/s vai brāzmas ≥ 35 m/s) par stipru vēju laikā DUS:
 - nolaiž un noņem karogus,
 - pārbauda, vai ir nostiprinātas autopiķekabes,
 - pārliecinās, ka teritorijā neatrodas nenostiprināti priekšmeti – maisi, iepakojumi u.tml.
2. Ja vētras dēļ radušies bojājumi AS "VIRŠI-A" īpašumam, DUS vadītājs informē **Tehniskās daļas atbildīgo speciālistu**, nosūtot arī bojājumu fotogrāfijas (skati pēdējā lapā – **6. kontaktinformāciju**).
3. Ja vētras laikā bojāts 3. (trešās) personas īpašums, nekavējoties informē **Drošības nodaļas vadītāju**, nosūtot arī bojājumu fotogrāfijas (skati pēdējā lapā **7. kontaktinformāciju**).
4. Ja pazudusi elektrība, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Rīcība DUS elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā**". Ja ir cietuši cilvēki, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Nelaiimes gadījums ar cilvēku – cietis darbinieks vai klients**".
5. Līdz ko iespējams, aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
6. Par vētras nodarītajiem bojājumiem aizliegts komunicēt ar uzņēmumu nesaistītām personām. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

RĪCĪBA PĒC LAUPIŠANAS:

Pēc tam, kad laupītājs ir izgājis no veikala:

1. **Spied apsardzes trauksmes pogu** (dari to tikai tad, kad esi pārliecināts, ka laupītājs ir aizgājis un to nepamanīsi!)
2. **Pārbaudi, vai kāds nav ievainots. Zvani 112 – izsauc policiju un mediķus** (ja ir ievainotie).
3. Ja DUS ir liecinieki, palūdz, lai tie uzskatītos. Ja liecinieki nevar uzskatīties, palūdz, lai tie atstāj savu kontaktinformāciju.
4. **Aizslēdz veikalu un izvieto uz durvīm plakātu "DUS slēgts tehnisku iemeslu dēļ".**
5. **Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).
6. Pēc apsardzes ierašanās lūdz apsargam **slēgt DUS teritoriju – iebrakutvi/ izbrakutvi** ar

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.

7. Sagaidi policiju un DUS vadītāju vai citu nozīmēto uzņēmuma atbildīgo darbinieku. Sniedz policistiem, uzņēmuma atbildīgajām personām atbildes uz visiem jautājumiem, bet neatbildi uz citu interesentu jautājumiem.
8. Līdz ko iespējams, aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
9. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

BOJĀTS AS "VIRŠI-A" ĪPAŠUMS, SATIKSMES NEGADĪJUMS TERITORIJĀ:

AS "VIRŠI-A" īpašums ir jebkura nekustamā un kustamā manta, kas atrodas DUS teritorijā vai telpās (ēka, nojume, pildnes, pilons, degviela un preces), izņemot klientu transportlīdzekļus un lietas iekš tiem.

1. Ja bojāts AS "VIRŠI-A" īpašums, informē **DUS vadītāju un drošības virsnieku** (skati pēdējās lapas **1. un 7. kontaktinformāciju**), lai pieņemtu lēmumu par Valsts policijas darbinieku piesaisti. Bez policijas darbinieku piesaistes nebūs iespējama korekta apdrošināšanas gadījuma pieteikšana.
2. Ja ir norauta degvielas "pistole" un/ vai bojāta degvielas uzpildes iekārta, pārtrauc degvielas padevi konkrētajam sūknim, izmantojot pogu "**Apstādināt**" kases sistēmā un pārliecinies, ka degviela neizplūst.
3. Ja degviela izplūst, pārtrauc arī bojātā degvielas uzpildes sūkņa strāvas padevi – atslēdz attiecīgo drošinātāju elektrības sadales skapī. Zvani **Tehniskajai daļai** (skati pēdējā lapā **6. kontaktinformāciju**).
4. Ja ir noplūdusi degviela, rīkoties, kā norādīts sadaļās "**Liela (>10 L) / neliela (<10 L) degvielas noplūde**". Ja ir aizdegšanās, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Aizdegšanās degvielas uzpildes laukumā (pie pildnēm)**".
5. Līdz ko iespējams, aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

Ja DUS teritorijā noticis ceļu satiksmes negadījums, kurā iesaistītas ne vairāk kā 2 automašīnas (nevienu auto nav nepieciešams evakuēt) un nav cietis neviens cilvēks un nav bojāts AS "VIRŠI-A" īpašums, tad **2 (divu) cietušo automašīnu vadītāji aizpilda** "Saskaņotais paziņojums par ceļu satiksmes negadījumu" uz drukātām veidlapām vai arī elektroniski mobilajā lietotnē "LTAB OCTA".

DEGVIELAS KVALITĀŠU SAJAUKŠANĀS:

1. **Nobloķē VISUS degvielas sūknus ar "STOP" pogu** (uz sienas vai kases sistēmā).
2. Komunikācijā ar klientiem informē, ka radušās tehniskas problēmas, uzreiz neminot, ka ir notikusi degvielas sajaukšanās.
3. Noskaidro, kurā rezervuārā (degvielas kvalitātē) notikusi sajaukšanās – izmanto **DUS tehnoloģisko iekārtu shēmu**, lai noskaidrotu, kuros degvielas rezervuāros notikusi degvielas sajaukšana. Kad tas ir izdarīts, var atsākt degvielas tirdzniecību no pārējiem degvielas rezervuāriem.
4. Noskaidro, kuri klienti iepildījuši pareizo degvielas kvalitāti – mutiski informē viņus par to, ka viņi var turpināt ceļu.
5. Klientu (vai vairākus klientus), kurš, iespējams, iepildījis sajaukto degvielas kvalitāti, **lūdz uzgaidīt un nedarbināt automašīnas dzinēju**. Informē, ka, iespējams, ir notikusi degvielas sajaukšanās un, iespējams, viņš šo sajaukto degvielu ir uzpildījis savā automašīnā. Palūdz šim klientam aizpildīt "**Iesniegums par degvielas kvalitāti**". DUS vadītājs (vai viņa aizvietotājs) aizpildītās veidlapas ieskanējumu sūta uz atsauksmes@virsi.lv
6. Informē **DUS vadītāju un loģistikas vadītāju** (skati pēdējā lapā **1. un 10. kontaktinformāciju**).
7. Informē cietušo klientu par to, ka pastāv iespēja no mūsu puses nogādāt viņa automašīnu

STOP

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

servisā. Tālāk šo jautājumu risinās Pārdošanas daļa.

8. Nobloķē attiecīgās degvielas kvalitātes uzpildes pistoles, izmantojot brīdinošās uzlikas.
 9. Veic kontrolmērījumus ar mērstieni, lai pārlicinātos par mērījumiem.
 10. Līdz ko iespējams, aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
 11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!
- Tirdzniecību DUS atļauts atsākt tikai ar loģistikas vadītāja atļauju.

STOP

NELIELA DEGVIELAS NOPLŪDE (MAZĀK PAR 10 LITRIEM):

1. Ja degvielas noplūdusi klientam, pārtrauc degvielas uzpildi ar pogu "**Apstādināt**" kases sistēmā.
 2. **Norobežo degvielas noplūdes laukumu** (izmanto brīdinājuma konusus un/ vai norobežojošo lentu).
 3. Uzvelc darbam nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus (augstas redzamības vesti vai jaku, degvielu necaurlaidīgus cimdus, ja nepieciešams – zābakus) un noklāj izplūdušo degvielu ar tīru absorbentu. **Noplūdušo degvielu aizliegts ieskalot kanalizācijā!**
 4. Izvērtējot situāciju, ja tas ir iespējams un nerada risku veselībai, palīdzi klientam nostumt automašīnu drošā attālumā (iespējams tikai ar vieglajām automašīnām, motocikliem, motorolleriem, kvadricikliem u.tml. transportlīdzekļiem). **Šo AIZLIEGTS veikt sievietēm.**
 5. **UZMANĪBU! Benzīna un gāzes noplūdes/ norobežotajā zonā kategoriski aizliegts** lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – benzīna izgarojumu, gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!
 6. Izvērtējot aizdegšanās risku, nepieciešamības gadījumā sagatavo ugunsdzēsības aparātus un līdzekļus, lai būtu iespēja momentāni likvidēt aizdegšanos. **Naftas produktus aizliegts dzēst ar ūdeni!**
 7. Ja ar degvielu ir aptraipīts klienta apģērbs vai ir cietis klienta īpašums, un/ vai veselība, iedod klientam aizpildīt "**Iesniegums par pakalpojumu/preču kvalitāti**".
 8. **Ziņo DUS vadītājam, reģionālajam vadītājam un par vides aizsardzību atbildīgajam darbiniekam** (skati pēdējā lapā **1., 2., 11. kontaktinformāciju**).
 9. Izlietotais absorbents jāsaslauka un jāieber izlietotā absorbenta konteinerā.
 10. Līdz ko iespējams, aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski. Ja aizpildīta veidlapa "**Iesniegums par pakalpojumu/preču kvalitāti**", DUS vadītājs (vai viņa aizvietotājs) tās ieskanējumu sūta uz atsauksmes@virsi.lv
 11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!
- Tirdzniecību pie konkrētās uzpildes vietas atļauts atsākt tikai pēc tam, kad iespējamie riski ir novērsti.

DEGOŠA AUTOMAŠĪNA DUS TERITORIJĀ:

1. **Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**
 - īsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg),
 - nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi,
 - atbildi uz dispečera jautājumiem,
 - nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.
2. **Dzēšanai izmantojami DUS pieejamie ugunsdzēsības aparāti un pārklāji. Izvērtē situāciju, pirms dodies palīgā dzēst degošu automašīnu!** Ja nepieciešams, palīdzi degošajā automašīnā esošajiem cilvēkiem izkļūt drošībā, taču neapdraudi sevi.
3. **UZMANĪBU! Aizliegts izmantot ūdeni, ja aizdegusies automašīnas motortelpa**, jo tas var izraisīt elektroinstalācijas īssavienojumu, kas var izsaukt degvielas aizdegšanos. Aizdegušos motortelpu dzēš caur radiatora režģi vai, paverot motora pārsegu tikai tik daudz, lai zem tā

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

varētu ievietot ugunsdzēsības aparāta lokano caurulīti. Pretējā gadījumā – strauji atverot motora pārsegu, liesmas būtiski pieaugs, kā dēļ pastāv risks gūt smagus apdegumus un strauji attīstīties ugunsgrēkam.

- Ja aizdegšanās nav motortelpā, svarīgi, lai tiktu izslēgts automašīnas dzinējs.
- Aizliegts pārvietot degošu automašīnu!** To drīkst darīt tikai ugunsdzēsēji.
- Ja degošo automašīnu nenodzēš sākuma stadijā (liesmas pārņēmušas visu automašīnu) un, ja tas ir droši, **slēdz DUS teritoriju – iebraktuvi/ izbraktuvi** ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.
- Ja ir cietuši cilvēki, **izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.**
- Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).
- Pēc ugunsgrēka likvidēšanas aizpildi **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
- Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

DUS ATSTĀTS NEZINĀMAS IZCELSMES PULVERIS, SPRIDZEKLIS:

- Ja DUS telpās vai teritorijā atrodi nezināmas izcelsmes pulverveida vielu vai tabletītes, kas varētu būt **NARKOTISKĀS VIELAS**, tūlīt zvani **drošības nodaļas vadītāju** (skati pēdējā lapā **7. kontaktinformāciju**), lai pieņemtu lēmumu par Valsts policijas darbinieku piesaisti.

- Atrodot DUS teritorijā vai telpā nezināmas izcelsmes priekšmetu, kura izskats raisa aizdomas par **iespējamu SPRĀDZIENBĪSTAMO PRIEKŠMETU** (soma, kaste, redzami pievienoti vadi u.tml.), neaiztīc to!

Saņemot zvanu ar informāciju par sprādzienbīstamu priekšmetu DUS, centies saņemt pēc iespējas vairāk informācijas no zvanītāja:

- kur novietots sprādzienbīstams priekšmets?
- kā šis priekšmets izskatās?
- kādas ir ziņotāja prasības?
- vai zvanītājs joko?

- Spied apsardzes trauksmes pogu.**

- OBLIGĀTI** ziņo Policijai pa tālruni **110 vai 112** un **veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).

- Informē visus kolēģus par aizdomīgā priekšmeta atrašanās vietu un aizliegumu tuvoties.
- Palūdz klientus, pakalpojumu sniedzējus un sadarbības partnerus atstāt DUS.
- Slēdz DUS teritoriju – iebraktuvi/ izbraktuvi** ar norobežojošo lentu un/ vai brīdinājuma konusiem, piesaistot apsardzes darbiniekus.
- Sagaidi Policiju un rīkojies atbilstoši viņu norādījumiem.
- Līdz ko ārkārtas situācija novērsta, aizpildi **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

- Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!
DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvusi Policija un uzņēmuma vadība.

NELAIMES GADĪJUMS AR CILVĒKU – CIETIS DARBINIEKS VAI KLIENTS:

- Ja pats, kolēģis vai DUS klients ir guvis traumu vai arī strauji ir pasliktinājies veselības stāvoklis, jāsniedz 1. palīdzība. **Pirmo palīdzību kaut kādā mērā var sniegt ikkatrs**, piemēram: palīdzība piecelties/ apsēsties/ apgulties, palīdzība atnest cietušā zāles un/ vai glāzes ūdens pasniegšana, nomierinoša saruna, apsēja uzlikšana u.tml. Ja darbu ir iespējams turpināt, tad to darām (piemēram – uz sagriezta pirkta uzlikts plākssteris). **Atceries** – ja iespējams kontakts ar cita cilvēka asinīm, obligāti uzvelc gumijas cimdus!
- Ja traumu guvušā darbinieka dzīvība nav apdraudēta, taču nepieciešams veikt medicīniskas manipulācijas vai izmeklējumus, patstāvīgi vai ar kolēģu/ tuvinieku palīdzību

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

jānododas uz medicīnas iestādi.

- 3. Ja ir apdraudēta darbinieka vai klienta dzīvība** (stipra asiņošana, lielo kaulu lūzums vai atvērts lūzums, galvas/ muguras trauma, insults, infarkts u.tml.), nekavējoties:

- **izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112,**
- **veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā),
- ja cietis DARBINIEKS un ja tas ir iespējams, **veic nelaimes gadījuma apstākļu fotofiksāciju.**

- 4. Ja DUS teritorijā ir nomiris cilvēks, tad:**

- **apklāj mirušo un izolē zonu ap mirušo** (ja tas noticis teritorijā – ierobežo zonu ar konusiem un lentām, ja tas noticis tirdzniecības zālē – aizslēdz veikalu un izvieto uz durvīm plakātu "DUS slēgts tehnisku iemeslu dēļ"),
- **obligāti zvani 112 un informē par notikušo,**
- **veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).

- 5. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts".** DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

- 6. Ja darba pienākumu pildīšanas laikā traumu guvis un darba pienākumus turpmāk vairs nespēj pildīt DUS darbinieks, nelaimes gadījums darbā jāizmeklē saskaņā ar valstī noteikto kārtību, tādēļ cietušajam, kolēģim – lieciniekiem un/ vai DUS vadītājam jāsniedz rakstisks "Paskaidrojums par nelaimes gadījumu".** Paskaidrojums jāaizpilda pie pirmās iespējas – ja iespējams, tad uzreiz vai pēc nākšanas pie pilnas apziņas.

- 7. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!**

AIZDEGŠANĀS DEGVIELAS UZPILDES LAUKUMĀ (PIE PILDNĒM):

- 1. Nobloķē VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu** (uz sienas vai kases sistēmā).
- 2. Spied uguns aizsardzības sistēmas trauksmes pogu** (tā raidīs trauksmi arī apsardzei).
- 3. Norādi klientiem pulcēšanās vietu** (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukcijā noteikto) un liec uz turieni doties. Pārliecinies, ka labierīcībās neviens neatrodas.

- 4. Izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**

- īsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg),
- nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi,
- atbildi uz dispečera jautājumiem,
- nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms!

- 5. Ja tas neapdraud veselību un dzīvību, sāciet ugunsgrēka likvidēšanu** ar ugunsdzēsības aparātiem un/ vai ugunsdzēsības pārklājiem.

- 6. Ja ir cietuši cilvēki, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.**

- 7. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).

- 8. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi "Negadījuma akts".** DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

- 9. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!**

UGUNSGRĒKS DUS ĒKĀ:

- 1. Spied uguns aizsardzības sistēmas trauksmes pogu, ja ugunsgrēka trauksme jau neskan** (tā raidīs trauksmi arī apsardzei).

- 2. Norādi klientiem pulcēšanās vietu** (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukcijā noteikto) un liec uz turieni doties. Pārliecinies, ka labierīcībās neviens neatrodas.

- 3. Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**

- īsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg),
- nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi,
- atbildi uz dispečera jautājumiem,
- nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

atkārtoti.

4. **Atslēdz elektrības padevi** (IEVADS) visai DUS galvenajā elektrības skapī vai elektrības ievadā.
5. **Ja tas neapdraud veselību un dzīvību, sāciet ugunsgrēka likvidēšanu** ar ugunsdzēsības aparātiem un/ vai ugunsdzēsības pārklājiem.
6. **Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi** ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.
7. Ja ugunsgrēku nav iespējams dzēst vai neizdodas to likvidēt, pašam(-iem) doties uz drošu pulcēšanās vietu – ja norādītā pulcēšanās vieta konkrētajā situācijā nav droša, doties tālāk no apdraudējuma (tālāk no rezervuāriem un gāzes baloniem, nelabvēlīga vēja virziena gadījumā).
8. Ja ir cietuši cilvēki, **izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.**
9. Atrodoties drošā vietā, **veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).
10. Sagaidot ugunsdzēsējus, norādi tuvāko **ūdens ņemšanas vietu un informē** par objekta specifiku (ja iespējams – informē par aptuveno degvielu atlikumu un izvietojumu).
11. **Rīkojies saskaņā ar ugunsdzēsēju norādījumiem.**
12. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
13. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!
DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

LIELA DEGVIELAS NOPLŪDE (VAIRĀK PAR 10 LITRIEM):

1. **Nobloķē VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu** (uz sienas vai kases sistēmā).
2. **Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**
 - īsi pastāsti, kas noticis (kāda degviela un cik daudz noplūdusi),
 - nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi,
 - atbildi uz dispečera jautājumiem,
 - nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.
3. **Atslēdz strāvu visām elektroiekārtām, kuras atrodas noplūdes zonā un tuvākajiem objektiem** (skaties elektrosadales shēmu un/vai marķējumu uz drošinātājiem).
4. Izsauc apsardzi – **spied apsardzes trauksmes pogu.**
5. **UZMANĪBU! Benzīna un gāzes noplūdes/ norobežotajā zonā kategoriski aizliegts** lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – benzīna izgarojumu, gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!
6. **Norobežo degvielas noplūdes laukumu** (izmanto brīdinājuma konusus un/ vai norobežojošo lentu).
7. **Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi** ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.
8. Uzvelc darbam nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus (augstas redzamības vesti vai jaku, degvielu necaurlaidīgus cimdus, ja nepieciešams – zābakus) un norobežo izplūdušo degvielu ar absorbentu. **Noplūdušo degvielu aizliegts ieskalot kanalizācijā!**
9. Sagatavo ugunsdzēsības aparātus un līdzekļus, lai būtu iespēja momentāni likvidēt aizdegšanos. **Naftas produktus aizliegts dzēst ar ūdeni!**
10. Izvērtējot situāciju, ja tas ir iespējams un tas nerada risku veselībai, palīdzi klientiem nostumt automašīnu drošā attālumā (šis noteikums attiecas tikai uz vieglajām automašīnām, motocikliem, motorolleriem, kvadricikliem u.tml. transportlīdzekļiem). **Šo AIZLIEGTS veikt sievietēm!**
11. Kopā ar apsardzi nepieļaujiet jebkāda autotransporta iebrukšanu un automašīnas

STOP

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	---------------------------------------

dzinēju iedarbināšanu degvielas noplūdes/ norobežotajā zonā. **Ievērot īpašu piesardzību, ja noplūdis benzīns vai autogāze (LPG), jo šajā zonā ir izveidojusies paaugstināta sprādzienbīstamības koncentrācija!**

12. Degvielas izgarojumi ir kaitīgi ieelpojot – noplūdes zonā bez vajadzības neuzturēties. Stāvēt, arī liesmas dzēst no vēja puses.
13. Aizver visus DUS logus un arī durvis, lai degvielas tvaiki nenokļūtu DUS iekšējās telpās
14. Ja ir cietuši cilvēki, **izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.**
15. **Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).
16. Sagaidot ugunsdzēsējus, norādi tuvāko **ūdens ņemšanas vietu un** informē par objekta specifiku (ja iespējams – informē par aptuveno degvielu atlikumu un izvietojumu).
17. **Rīkojies saskaņā ar ugunsdzēsēju norādījumiem.**
18. Pēc ārkārtas situācijas likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
19. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai! DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

GĀZES NOPLŪDE: AUTOGĀZE, CNG, APKURES KATLS, GĀZES BALONI:

Sajūtot gāzes specifisko aromātu (pievienoto odorantu), veicīgi jācenšas noskaidrot gāzes noplūdes avotu un jānovērš bīstamība.

1. **Ja noplūst autogāze (LPG)** no spiedvertnes vai uzpildes iekārtas:
 - **nobloķē** autogāzes (LPG) sūkni uz iekārtas un kases sistēmā,
 - **izslēdz** galveno gāzes elektrības ievadu (skaties elektroskapja shēmu),
 - **atslēdz** strāvu visām elektroiekārtām, kuras atrodas noplūdes zonā un tuvākiem objektiem,
 - spēcīgas noplūdes gadījumā lēnām noslēdz ventiļus saskaņā ar **"AGUS avārijas rīcības karti"** un/ vai nostatus no iekārtas sazinies ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā **9. kontaktinformāciju**) un seko viņa norādījumiem.
2. **Ja noplūst saspiestā dabasgāze (CNG)** no uzpildes iekārtas vai CNG mājas:
 - nostatus no iekārtas sazinies ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā **9. kontaktinformāciju**) un seko viņa norādījumiem.
3. **Ja noplūst dabasgāze** no gāzes apkures katla:
 - **noslēdz gāzes ventiļi**, mūsu DUS ir 2 varianti – ventilis atrodas zem paša apkures katla vai arī grīdas līmenī, apkures katla telpā (dažām DUS – ārpusē, pie katlu telpas durvīm),
 - **atver visas iespējamās durvis, logus un nostiprini tos** (nodrošinies pret logu, durvju aizciršanos), lai telpa maksimāli vēdinātos, tādējādi neveidojot sprādzienbīstamu vidi,
 - atrodies ārpus katlu telpas, sazinies ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā **9. kontaktinformāciju**) un seko viņa norādījumiem.
4. **Ja konstatēta gāzes (propāns-butāns) noplūde no gāzes balona:**
 - ja iespējams – **pārbaudi**, vai vārstulis un noslēdzošais uzgrieznis ir stingri aizgriezti,
 - ja gāze turpina noplūst, zvani gāzes balonu servisa/ avārijas dienestam – **800 004 04**,
 - ja noplūde ir spēcīga, izsauc ugunsdzēsējus – zvani **112**.
5. **VISOS GĀZES NOPLŪDES GADĪJUMOS NOROBEŽO ZONU AP NOPLŪDES VIETU VISMĀZ 10 PLATU SOĻU ATTĀLUMĀ, VĒJA VIRZIENĀ** (bezvēja gadījumā – vismaz 10 platu soļu rādiusā ap noplūdes vietu).
6. **UZMANĪBU!** Gāzes noplūdes/ norobežotajā zonā **kategoriski aizliegts** lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!
7. Kamēr noplūdes iemesls nav atklāts un novērsts, **aizliegts veikt autogāzes (LPG) / saspiestās dabasgāzes (CNG) uzpildi automašīnās, lietot gāzes apkures katlu, pārdod vai apmainīt gāzes balonus.** STOP

	AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2023
---	---	-------------------------

8. Nepieciešamības gadījumā jāpārtrauc visas DUS darbība, kamēr noplūdes cēlonis nav novērsts – tādā gadījumā **veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā). Ja noplūst dabasgāze (CNG, gāzes apkures katls), zvani arī gāzes avārijas dienestam uz **114!**
9. Ja DUS darbības ir pārtrauktas, **slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi** ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.
10. Līdz ko ārkārtas situācija novērsta, aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

TELEFONA NUMURI, APZIŅOŠANAS SHĒMA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀ:
(nomaināmas lapas)

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

7. Ar sadarbības institūciju noslēgtā līgumu kopija, ja avārijas ierobežošanai vai likvidēšanai paredzēts piesaistīt citu institūciju resursus

SADARBĪBAS LĪGUMS Nr. VE-01/2016

Rīgā,

2016. gada 30. septembrī

Akciju sabiedrība "VIRŠI-A", reģistrācijas Nr.40003242737, turpmāk tekstā saukta PASŪTĪTĀJS, kuru saskaņā ar statūtiem pārstāv valdes priekšsēdētājs Jānis Riekstiņš, no vienas puses, un
SIA "EMENDO consulting", reģistrācijas Nr.40203010304, turpmāk tekstā saukta IZPILDĪTĀJS, ko saskaņā ar Statūtiem pārstāv valdes loceklis Aigars Miemis, no otras puses, bet abi kopā turpmāk tekstā – Puses, noslēdza šo līgumu par sekojošo:

1. Līguma priekšmets

- 1.1. IZPILDĪTĀJS apņemas ar saviem spēkiem un materiāliem visā Latvijas Republikas teritorijā PASŪTĪTĀJA norādītajos objektos nodrošināt ar vides prasību izpildi, reaģēšanu degvielas noplūdes gadījumos, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu un ar būvniecību saistītus pakalpojumus:
 - 1.1.1. lietot notekūdens sistēmas tīrīšanu degvielas uzpildes stacijās un naftas bāzēs, t. sk. pēc nepieciešamības filtrējošo elementu nomaip, eļļas separatoru kalibrēšanu;
 - 1.1.2. bioloģisko attīrīšanas iekārtu apkopi degvielas uzpildes stacijās;
 - 1.1.3. bīstamo atkritumu apsaimniekošanu un utilizāciju;
 - 1.1.4. piesārņoto objektu izpēti un sanācijas darbu izpildi;
 - 1.1.5. lietot notekūdens sistēmu tehnisko apsekošanu, jaunu vai rekonstruējamo notekūdens attīrīšanas iekārtu projektēšanu un būvniecību;
 - 1.1.6. reaģēšanu degvielas noplūžu gadījumos un avārijas seku novēršanu degvielas uzpildes stacijās vai citās vietās Latvijas Republikas teritorijā;
 - 1.1.7. papildus pakalpojumus (ģeokoloģiskās izpētes, gruntsūdens monitoringa aku ierīkošanu, ģeodēziskos uzmērījumus, vides konsultācijas, PASŪTĪTĀJA interešu pārstāvība reģionālajās vides pārvaldēs u.c.)
- 1.2. PASŪTĪTĀJS apņemas pieņemt šos pakalpojumus un izpildītos darbus, kā arī samaksāt par tiem noteikto cenu, ja to kvalitāte atbilst šī līguma un normatīvo aktu prasībām.
- 1.3. Šī līguma 1.1.punktā un tā apakšpunktos minētos darbus un darbu apjomus IZPILDĪTĀJS iepriekš saskaņo ar PASŪTĪTĀJA Pilnvaroto personu vai noslēdz papildu vienošanos par katru konkrēto darbu. Izpildītajos darbos veic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saskaņā ar līguma pielikumā Nr.1 noteiktajiem izceļojumiem.

2. Darbu izmaksas un norēķinu kārtība

- 2.1. IZPILDĪTĀJS piestāda rēķinu reizi mēnesī līdz nākamā mēneša 15. datumam par iepriekšējā mēneša faktiski izpildītajiem darbiem vai, pēc rakstiskas vienošanās ar PASŪTĪTĀJA pilnvaroto personu, par katru konkrēto objektu.
- 2.2. PASŪTĪTĀJS samaksā ne vēlāk kā 10 (desmit) dienu laikā pēc izpildīto darbu pieņemšanas un/vai IZPILDĪTĀJA izrakstītā maksājuma dokumenta (rēķina) saņemšanas.

- 2.3. IZPILDĪTĀJS apņemas savlaicīgi pēc sniegtā pakalpojuma, izrakstīt un nosūtīt PASŪTĪTĀJAM rēķinu par šajā Līgumā noteiktajiem un sniegtajiem pakalpojumiem. Elektroniskās formas rēķinu PASŪTĪTĀJS ir tiesīgs pieņemt un apmaksāt, ja rēķinam ir drošs elektroniskais paraksts Elektronisko dokumentu likuma izpratnē. Elektroniskās formas rēķins tiek nosūtīts uz PASŪTĪTĀJA norādīto e-pastu - birojs@virsi.lv - un ir derīgs bez paraksta.
- 2.4. PASŪTĪTĀJS samaksā, pārskaitot naudu uz IZPILDĪTĀJA rēķinā uzrādīto bankas kontu.

3. Līguma darbības laiks.

- 3.1. Līgums stājas spēkā no līguma parakstīšanas brīža un darbojas līdz 2017. gada 31. decembrim.
- 3.2. Par līguma priekšlaicīgu izbeigšanu ieinteresētajai pusei jāinformē otrs līguma slēdzējs vismaz 30 (trīsdesmit) dienas iepriekš rakstiskā veidā.
- 3.3. Ja neviena no Pusēm nav informējusi otru Pusi par Līguma izbeigšanu, šis līgums automātiski pagarinās uz katru nākamā gadu.

4. IZPILDĪTĀJA tiesības un pienākumi

- 4.1. Šī līguma ietvaros rūpīgi, kvalitatīvi un savlaicīgi izpildīt visus darbus – patstāvīgi, ar saviem darba rīkiem, ierīcēm (mehānismiem un instrumentiem), ar saviem materiāliem, izmantojot savas profesionālās iemaņas. Ja nepieciešams, IZPILDĪTĀJS uzaicina šajā līgumā paredzēto darbu izpildei apakšuzņēmējus, vai/ un citus kvalificētus speciālistus, tos pilnībā apmaksājot ar saviem līdzekļiem. Apakšuzņēmēju pieaicināšana neatbrīvo IZPILDĪTĀJU no atbildības par šī līguma izpildi un kvalitāti, kopumā vai kādā no daļām, kā arī neuzliek PASŪTĪTĀJAM papildus pienākumus un saistības.
- 4.2. Pēc PASŪTĪTĀJA pieprasījuma, pārstāvēt PASŪTĪTĀJA intereses attiecībā ar Latvijas Republikas Valsts vides dienesta Reģionālajām vides pārvaldēm un citām vides aizsardzības iestādēm vai ieinteresētām institūcijām.
- 4.3. IZPILDĪTĀJS apņemas ievērot un nodrošināt šādu reaģēšanas kārtību neparedzamas degvielas noplūdes konstatēšanas gadījumā:
 - 4.3.1. Pārstāvja ierašanās objektā Rīgā - 4 stundu laikā no izsaukuma saņemšanas brīža;
 - 4.3.2. Pārstāvja ierašanās objektā pārējā Latvijas Republikas teritorijā - 8 stundu laikā no izsaukuma saņemšanas brīža;
 - 4.3.3. Reaģēšanas laikus var mainīt pusēm par to vienojoties izsaukuma laikā.
- 4.4. Ja kādā objektā apsekošanas laikā tiek konstatētas neatbilstības normatīvo aktu prasībām, IZPILDĪTĀJS veic darbības to novēršanai, kas iepriekš tiek saskaņotas ar PASŪTĪTĀJA pilnvaroto personu.
- 4.5. Izpildot darbus, saskaņā ar šī līguma noteikumiem, IZPILDĪTĀJS ir pilnā mērā atbildīgs un Izpildītāja darbinieki stingri ievēro darba un vides aizsardzības, drošības tehnikas, ugunsdrošības un eksplozījdrošības, kā arī citus Latvijas Republikā spēkā esošos obligātos noteikumus, normatīvus un normas, kas reglamentē uz šī līguma pamata uzdoto darbu izpildi.
- 4.6. IZPILDĪTĀJS garantē, ka izpildāmos darbus darīs atbilstoši kvalificēts darbspēks, attiecīgajā sfērā reģistrēts, akreditēts vai licenzēts uzņēmums, izmantotās iekārtas, to rezervēs daļas vai materiāli atbilst to paredzētajam pielietojumam un prasībām, kas ir spēkā Latvijas Republikā un ko izvirzījuši iekārtu izgatavotāji.

- 4.7. Gadījumā, ja šī līguma darbības laikā IZPILDĪTĀJAM kļūst zināms un/vai jāzina, sakarā ar veicamo darbu specifiku un IZPILDĪTĀJA profesionālajām iemaņām, par jaunajiem noteikumiem un/vai normām, kas attiecināmas uz šī līguma priekšmetu, kas savukārt ietekmēs veicamo darbu kvalitāti, IZPILDĪTĀJAM nekavējoties rakstiski jābrīdina par šādiem apstākļiem PASŪTĪTĀJS, līdz ar ko Puses savstarpēji vienojas par turpmākajām darbībām šī līguma ietvaros.
- 4.8. Saskaņošanas kārtībā IZPILDĪTĀJS apņemas atskaitīties PASŪTĪTĀJAM par darbu izpildes gaitu, nodrošināt izpildīto darbu dokumentāru noformēšanu un nodošanu PASŪTĪTĀJAM saskaņā ar šī līguma noteikumiem. Pēc darbu izpildes nodot PASŪTĪTĀJAM dokumentāciju, ko tas saņēmis saistībā ar līgumā paredzēto darbu izpildi.
- 4.9. Neizpauš darba rezultātā PASŪTĪTĀJA objektos iegūto informāciju, kā arī PASŪTĪTĀJA plānus un komercnoslēpumus trešajām personām bez PASŪTĪTĀJA rakstiskas piekrišanas.
- 4.10. Izpildot darbus, garantēt, ka personāls izmanto individuālas aizsardzības līdzekļus, iekārtas un instrumentus, kas ir darba kārtībā, apģērbi, kurš ir tīrs, izpildāmajiem darbiem piemērots un uz kura skaidri norādīta personāla piederība servisa uzņēmumam, autotransportu, kas ir tīrs un atrodas labā tehniskā stāvoklī.
- 4.11. IZPILDĪTĀJAM ir pienākums ne vēlāk kā 24 stundu laikā paziņot PASŪTĪTĀJA pilnvarotajai personai uz e-pasta adresi, ja, IZPILDĪTĀJAM izpildot darbus PASŪTĪTĀJA objektā, ir noticis negadījums, kas radījis vai varējis radīt draudus personu dzīvībai vai apkārtējai videi;
- 4.12. IZPILDĪTĀJS katru mēneša piecpadsmitajā dienā PASŪTĪTĀJA pilnvarotajai personai iesniedz parakstīšanai atskaiti par kopējo izpildīto darbu apjomu PASŪTĪTĀJA objektos iepriekšējā mēnesī.
- 4.13. IZPILDĪTĀJS sagatavo PASŪTĪTĀJAM rēķinu elektroniskā veidā atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” nosacījumiem, kas pamatots ar šī līguma 4.12. punktā minēto atskaiti, un nosūta to elektroniski uz PASŪTĪTĀJA pilnvarotās personas e-pasta adresi.
- 4.14. IZPILDĪTĀJS nodrošina servisa pakalpojumus 24 (divdesmit četras) stundas diennaktī bez brīvdienām. IZPILDĪTĀJS apņemas ierasties PASŪTĪTĀJA objektā 8 (astoņu) stundu laikā pēc izsaukuma saņemšanas pa telefona numuru 29128476 un/vai 26668334, ja tas apdraud tās darbību vai rada bīstamību videi.

5. PASŪTĪTĀJA pienākumi

- 5.1. Nodrošināt IZPILDĪTĀJU ar līguma izpildei nepieciešamajiem dokumentiem, ja IZPILDĪTĀJS to rakstiski (e-pasts) pieprasījis, kā arī citu darba veikšanai nepieciešamo informāciju (kā rakstisko, tā arī mutisko) par objektu, tā darba specifiku un citiem apstākļiem, kuri var ietekmēt veicamo darbu rezultātus.
- 5.2. Apmaksāt IZPILDĪTĀJAM iesniegtos rēķinus par padarītajiem darbiem 10 (desmit) dienu laikā pēc to saņemšanas.
- 5.3. Apmaksāt IZPILDĪTĀJA diļstāves, gadījumā ja PASŪTĪTĀJA vainas dēļ nav iespējama notekūdeņu sistēmas tīrīšana, izpētes vai būvniecības darbi iepriekš saskaņotajā laikā.
- 5.4. Nekavējoties ziņot IZPILDĪTĀJAM par traucējumiem objekta iekārtu darbībā.
- 5.5. Nodrošināt brīvu pieeju objektam vai tā iekārtām, kurām nepieciešamas apkopes, vides kvalitātes izpētes vai būvniecības darbi.
- 5.6. PASŪTĪTĀJAM ir tiesības izsaukt IZPILDĪTĀJU 24 (divdesmit četras) stundas diennaktī, ievērojot izsaukšanas kārtību – telefona zvans un e-pasts.

AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

- 5.7. Notekudeņu sistēmas apkopes darbu pieņemšanu nodrošina tehniskais direktors, bet ja viņš nav uz vietas, tad tas pilnvaro kādu no PASŪTĪTĀJA personāla, parakstīties IZPILDĪTĀJA pakalpojuma sniegšanas aktā, tūlīt pēc izpildītā darba, tādējādi apliecinot servisa darbinieka ierašanās laiku, izpildīto darbu apjomu, izmantoto rezerves daļu un tam patērēto laiku.
- 5.8. Līgumā paredzētos maksājumus pārskaitīt uz IZPILDĪTĀJA norādīto bankas kontu.
- 6. Līgumslēdzēju pušu atbildība un strīdu izskatīšanas kārtība.**
- 6.1. IZPILDĪTĀJS un PASŪTĪTĀJS, saskaņā ar esošajiem normatīvajiem aktiem, uzņemas materiālu un juridisku atbildību par līgumā paredzēto saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi.
- 6.2. Gadījumā, ja kāda no līgumslēdzējām pusēm nepilda vai nepienācīgi pilda šī līguma noteikumus, vainīgā Puse pilnībā atlīdzina otrai Pusei radušos tiešos zaudējumus saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un šo līgumu.
- 6.3. Visus strīdus un domstarpības, kas rodas starp Pusēm sakarā ar šī līguma izpildi, Puses risina pārrunu ceļā. Ja vienošanās netiek panākta, strīdus izskata tiesa saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- 7. Darbu izpildīšanas kārtība un nosacījumi.**
- 7.1. Darbi tiek izpildīti saskaņā ar šī līguma punktiem un līguma papildus vienošanām, pēc darba pabeigšanas tiek sastādīts un abpusēji parakstīts pieņemšanas-nodošanas akts.
- 7.2. Plānveida pasākumi katru gadu tiek saskaņoti ar PASŪTĪTĀJA pilnvaroto personu ne vēlāk kā līdz tekošā gada 1. martam.
- 7.3. PASŪTĪTĀJS uz visu šī līguma laiku nozīmē savu pilnvaroto pārstāvi – tehnisko direktoru Raimonu Grolli, kura e- pasta adrese: raimonds.grollis@virsi.lv un/vai raimonds.grollis@gmail.com, mob. tel. 29112800.
- 7.4. IZPILDĪTĀJS, lai risinātu darba gaitā radušos jautājumus no savas puses nozīmē pilnvaroto pārstāvi - Gints Hermanis, mob.tel. 29128476, epasts: info@emendocon.lv.
- 7.5. Gadījumā, ja darbu izpildes gaitā tiek atklāts, ka izpildītais darbs neatbilst kvalitātei, IZPILDĪTĀJAM jānovērš norādītie trūkumi uz sava rēķina un PASŪTĪTĀJA norādītajā laikā.
- 8. Nepārvarama vara (force majeure)**
- 8.1. Neviena no Pusēm netiks uzskatīta par atbildīgu, ja šī līguma nosacījumu izpildi aizkavē vai padara neiespējamu dabas katastrofas, kari, diversijas, streiki, ugunsgrēki, revolūcijas vai jebkurš cits apstāklis ārpus tās Puses kontroles, kuras līgumsaistības tas ietekmē un kuru Puse nav spējīga novērst ar jebkādam saprātīgām tās rīcībā esošām metodēm un centībām. Par augstākminēto apstākļu iestāšanos Pusei, kura šo apstākļu dēļ nevar pildīt savas līguma saistības, 5 (piecu) darba dienu laikā rakstiski jāinformē otra Puse.
- 8.2. Gadījumos, ja Pusēm pastāv interese turpināt šī līguma attiecības, šī līguma saistību izpildes termiņš tiek pagarināts, Pusēm par to rakstiski vienojoties. Gadījumā, ja nepārvaramas varas apstākļu iestāšanās dēļ, Puses neredz iespēju turpināt šī līguma attiecības, šis līgums tiek pārtraukts pēc Pušu vienošanās, ievērojot šī līguma noteikumus.

9. Līguma grozīšana, papildināšana, pirmstermiņa izbeigšana.

- 9.1. Šis līgums var tikt grozīts, papildināts vai izbeigts pirms termiņa, Pusēm par to iepriekš rakstiski vienojoties.
- 9.2. Gadījumā, ja kāda no līgumslēdzējām Pusēm nepilda vai nepienācīgi pilda šī līguma noteikumus vairāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas, un nav novērsusi pārkāpumu vai nav uzsākusi pārkāpuma novēršanu 10 dienu laikā no otras Puses rakstveida paziņojuma nosūtīšanas dienas, otrai Pusei ir tiesības vienpusējā kārtībā atkāpties no šī līguma, rakstiski paziņojot par to otrai pusei 5 (piecas) darba dienas iepriekš un pieprasot atlīdzināt zaudējumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 9.3. Ja šis līgums tiek izbeigts pirms termiņa:
- 9.3.1. IZPILDĪTĀJS nodod PASŪTĪTĀJAM visu dokumentāciju, kuru viņš saņēmis, lai pildītu saskaņā ar šo līgumu uzņemtas saistības, kā arī dokumentāciju, kas noformēta līgumā minēto darbu izpildes gaitā;
- 9.3.2. PASŪTĪTĀJS samaksā IZPILDĪTĀJAM par faktiski pabeigtajiem darbiem pēc to nodošanas, vadoties pēc šī līguma noteikumiem.

10. Citi noteikumi

- 10.1. Visas izmaiņas un papildinājumi, kas saistīti ar šo līgumu, ir spēkā tikai tad, ja gadījumā, ja izdarīti rakstveidā un apstiprināti ar Pušu parakstiem;
- 10.2. Gadījumā, ja kāda no Pusēm maina savu juridisko adresi un/vai bankas rekvizītus, tā ne vēlāk kā 5 (piecu) kalendāro dienu laikā pēc izmaiņu veikšanas rakstiski paziņo par to otrai Pusei. Par zaudējumiem, kuri var rasties šī līguma Pusei, sakarā ar šo izmaiņu nesavlaicīgu un nepienācīgu paziņošanu, pilnā apmērā atbild vainīgā Puse.
- 10.3. Visos pārējos šajā līgumā neatrunātajos jautājumos Puses vadās no Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- 10.4. Šis līgums sastādīts latviešu valodā uz 7 (septiņām) lappusēm (kopā ar pielikumu) divos autentiskos eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie PASŪTĪTĀJA, otrs pie IZPILDĪTĀJA. Puses apliecina, ka tām ir tiesības parakstīt šo līgumu, tām ir visas nepieciešamās pilnvaras un atļaujas slēgt šo līgumu.

11. Pušu juridiskās adreses, rekvizīti un paraksti

PASŪTĪTĀJS	IZPILDĪTĀJS
AS "VIRŠI-A" Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pag., Aizkraukles nov., LV 5101 Reģ. Nr. 40003242737 Tel. 65133677 e-pasts: birojs@virsi.lv Banka: AS „Swedbank” Konts: LV45HABA0551002267358 Kods: HABALV22	SIA "EMENDO consulting" Zāliņa iela 5-26, Rīga, LV-1039 Reģ.Nr.40203010304 Tel. 26668334 e-pasts: info@emendocon.lv Banka: AS "Citadele banka" Konts: LV71PARX0017176840001 Kods: PARXLV22
 z.v. J. Rickstiņš	 z.v. A. Miems

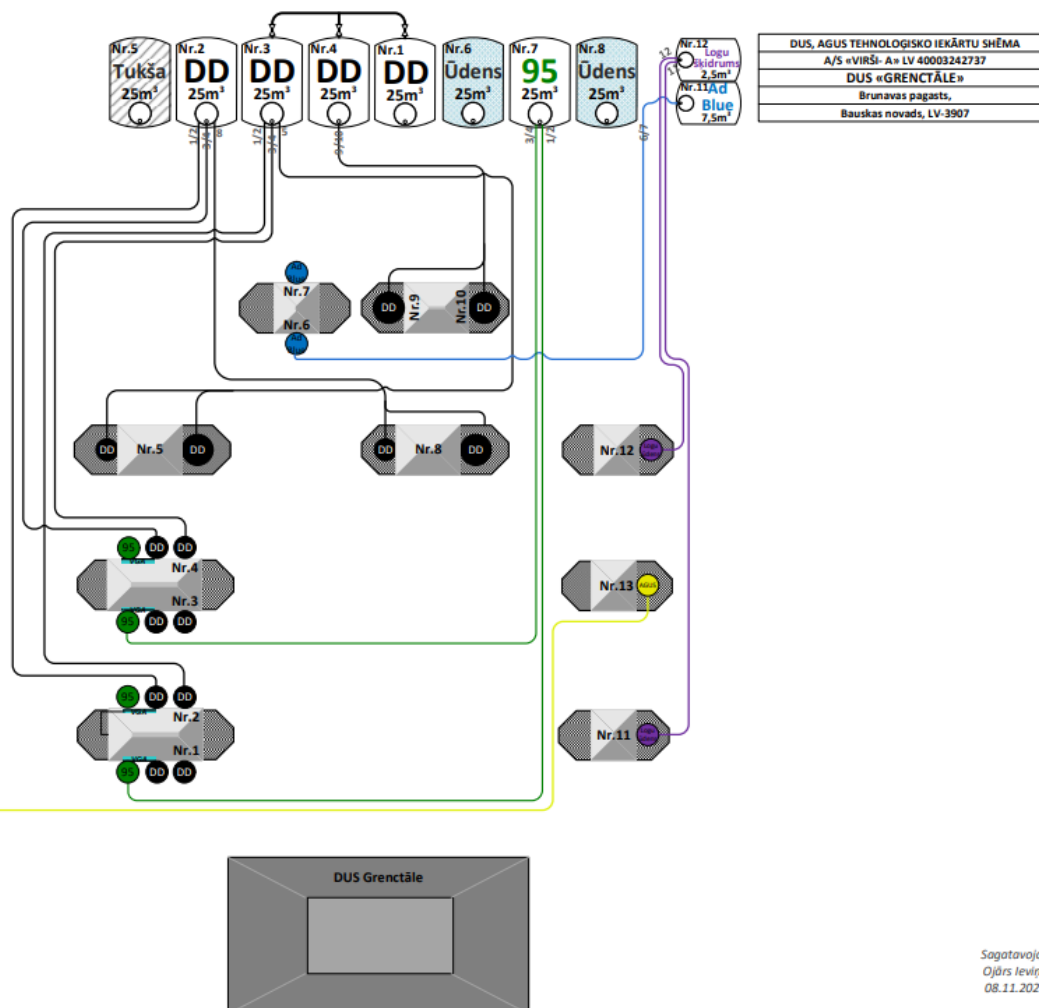
AS "VIRŠI-A" DUS "Grenctāle"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2023

8. Paaugstinātas bīstamības objekta bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu glabātavas shēma

Degvielas tvertnu specifikācija			
Rūpn. Nr.	Tilpums	Degviela	Licence
1	25m ³	DD	IR
2	25m ³	DD	IR
3	25m ³	DD	IR
4	25m ³	DD	IR
5	25m ³	Tukša	NAV
6	25m ³	Ūdens	NAV
7	25m ³	95	IR
8	25m ³	Ūdens	NAV
64919	6,4m ³	Autogāze	IR
64920	6,4m ³	Autogāze	IR
11	7,5m ³	AdBlue	-
12	2,5m ³	Loguķidrums	-

DD - Mazā pistole 40l/m
DD - Lielā pistole 120l/m

Sagatavoja:
Ojārs Ieviņš
08.11.2023